

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
DÖVLƏT STATİSTİKA KOMİTƏSİ**

SOSIAL, İQTİSADI İNKİŞAF

3

YANVAR-MART

Məlumatlardan istifadə edərkən Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsinə istinad etmək lazımdır.

Xüsusi işarələr:

"-" hadisə baş verməmişdir

"..." məlumat mövcud deyil

"0,0" məlumat çox kiçik rəqəmlə xarakterizə olunur

"x" müqayisə mümkün deyil

İzahlar:

-cari ilə dair məlumatlar növbəti dəqiqləşdirilmiş statistik hesabatlar əsasında sonrakı nəşrlərdə korrektə edilə bilər

-bəzi hallarda yekunla toplananların cəmi arasındakı fərq rəqəmlərin yuvarlaqlaşdırılması ilə izah olunur

-bu nəşrdə əvvəlki dövrlərə dair məlumatlarla əvvəlki nəşrlərdə həmin dövrlərə aid məlumatlar arasındakı bəzi fərqlər beynəlxalq praktikaya uyğun olaraq yekun statistik hesabatlar əsasında ilkin məlumatlarda aparılmış dəqiqləşdirmələrlə izah olunur

M Ü N D Ə R İ C A T

I	MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR	5
	2023-cü ilin yanvar-mart aylarında ölkənin iqtisadi və sosial inkişafının makroiqtisadi göstəriciləri	5
II	REAL SEKTOR	
	Ümumi daxili məhsul	12
	Sənaye	15
	Tikinti	38
	Kənd təsərrüfatı	43
	Nəqliyyat	49
	İnformasiya və rabitə	52
	İstehlak bazarı	53
	Əmtəə bazarı	54
	İctimai iaşə xidmətləri	59
	Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər	60
	Qiymət indeksləri	63
	Kredit qoyuluşları	78
	Məşğulluq və işsizlik	80
III	DÖVLƏT SEKTORU	
	Dövlət büdcəsi	83
IV	XARİCİ SEKTOR	
	Xarici ticarət	87
V	İNSTITUSİONAL DƏYİŞİKLİKLƏR	
	Təsərrüfat subyektlərinin xarakteristikası	93
VI	SOSİAL SEKTOR	
	Əhalinin gəlirləri	115
	Əməkhaqqı	116
	Əhalinin əmanətləri və manatın məzənnəsi	117
	Demografik vəziyyət	119
	Əlavələr	121
	Metodoloji izahatlar	141

Azərbaycan Respublikasının
Dövlət Statistika Komitəsi
Məruzə № 3
17 aprel 2023-cü il

2023-cü İLİN YANVAR-MART AYLARINDA ÖLKƏNİN İQTİSADI VƏ SOSIAL İNKİŞAFININ MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏRİ

2023-cü ilin yanvar-mart aylarında ölkədə fəaliyyət göstərən müəssisə, təşkilat və fərdi sahibkarlar tərəfindən 30,3 milyard manatlıq və ya 2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 0,4 faiz çox **ümumi daxili məhsul** istehsal edilmişdir. Bu dövrdə iqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda istehsal olunmuş əlavə dəyər 3,9 faiz azalmış, qeyri neft-qaz sektorunda isə 4,9 faiz artmışdır.

Əlavə dəyərin 47,5 faizi sənaye, 9,0 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 5,4 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 5,0 faizi tikinti, 2,6 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 1,9 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,5 faizi informasiya və rabitə sahələrində, 17,6 faizi isə digər sahələrdə istehsal edilmişdir. Məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 9,5 faizini təşkil etmişdir. Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM 2991,2 manata bərabər olmuşdur.

Sənaye müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən 2023-cü ilin yanvar-mart aylarında 18,6 milyard manatlıq və ya 2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 3,2 faiz az sənaye məhsulu istehsal edilmişdir. Neft-qaz sektorunda məhsul istehsalı 4,0 faiz azalmış, qeyri neft-qaz sektorunda isə 4,7 faiz artmışdır.

Sənaye məhsulunun 72,0 faizi mədənçıxarma sektorunda, 22,6 faizi emal sektorunda, 4,7 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda, 0,7 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal olunmuşdur.

Mədənçıxarma sektorunda əmtəəlik neft hasilatı 7,4 faiz azalmış, əmtəəlik qaz hasilatı isə 1,1 faiz artmışdır.

Emal sektorunda avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı 2,1 dəfə, ağacın emalı və ağacdən məmulatların istehsalı 78,0 faiz, əczaçılıq məhsullarının istehsalı 68,8 faiz, poliqrafiya məhsullarının istehsalı 57,1 faiz, kağız və karton istehsalı 44,4 faiz, kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı 35,7 faiz, toxuculuq sənayesi məhsullarının istehsalı 28,0 faiz, tikinti materiallarının istehsalı 25,8 faiz, maşın və avadanlıqların istehsalı 25,4 faiz, içkilərin istehsalı 25,1 faiz, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı 16,9 faiz, qida məhsullarının istehsalı 13,6 faiz, elektrik avadanlıqlarının istehsalı 8,7 faiz, dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı 8,2 faiz, tütün məmulatlarının istehsalı 6,6 faiz, mebel istehsalı 1,0 faiz, neft məhsullarının istehsalı 0,5 faiz artmış, sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı 0,4 faiz, geyim istehsalı 1,1 faiz, hazır metal məmulatlarının istehsalı 1,3 faiz, kimya sənayesi məhsullarının istehsalı 11,2 faiz, metallurgiya sənayesi məhsullarının istehsalı 44,2 faiz, maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri işləri 46,1 faiz azalmışdır.

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda istehsalın həcmi 6,1 faiz, su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda isə 21,8 faiz artmışdır.

İstehsal edilmiş sənaye məhsulunun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 aprel 2023-cü il vəziyyətinə 990,9 milyon manatlıq hazır məhsul olmuşdur.

Kənd təsərrüfatında 2023-cü ilin yanvar-mart aylarında diri çəkiddə 138,3 min ton ət, 501,4 min ton süd, 543,5 milyon ədəd yumurta və 94,0 min ton tərəvəz istehsal olunmuşdur. 2022-ci ilin yanvar-mart ayları ilə müqayisədə ət istehsalı 3,0 faiz, süd istehsalı 1,7 faiz, yumurta istehsalı 14,0 faiz, tərəvəz istehsalı 0,1 faiz artmışdır.

2022-ci ilin yanvar-mart ayları ilə müqayisədə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulu 3,4 faiz, o cümlədən heyvandarlıq məhsulları istehsalı 3,5 faiz, bitkiçilik məhsulları istehsalı 1,3 faiz artmışdır.

2023-cü ilin yanvar-mart aylarında **əsas kapitala** 3523,1 milyon manat məbləğində, yaxud 2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 40,3 faiz çox vəsait yönəldilmişdir. Neft-qaz sektoruna yatırılmış investisiyaların həcmi 23,8 faiz, qeyri neft-qaz sektoruna yönəldilən vəsaitin həcmi isə 51,7 faiz artmışdır. İstifadə olunmuş vəsaitin 1941,3 milyon manatı və ya 55,1 faizi məhsul istehsalı sahələrinə, 1396,5 milyon manatı (39,6 faizi) xidmət sahələrinə, 185,3 milyon manatı (5,3 faizi) isə yaşayış evlərinin tikintisinə sərf olunmuşdur. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin 2577,3 milyon manatını və ya 73,2 faizini daxili vəsaitlər təşkil etmişdir. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin 2517,5 milyon manatı və ya 71,5 faizi bilavasitə tikinti-quraşdırma işlərinin yerinə yetirilməsinə sərf olunmuşdur.

Nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən müəssisələr və fiziki şəxslər tərəfindən 2023-cü ilin yanvar-mart aylarında 52,5 milyon ton **yük** və 423,7 milyon **sərnişin** daşınmışdır. 2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə yük daşınması 6,4 faiz, sərnişin daşınması isə 22,8 faiz artmışdır. Yüklərin 54,0 faizi avtomobil, 33,9 faizi boru kəməri, 8,5 faizi dəmir yolu, 3,5 faizi dəniz, 0,1 faizi isə hava nəqliyyatı ilə daşınmışdır. Sərnişinlərin 87,1 faizi avtomobil, 12,4 faizi metro, qalan hissəsi isə digər nəqliyyat növləri ilə daşınmışdır.

İnformasiya və rabitə müəssisələri tərəfindən göstərilmiş 692,7 milyon manatlıq xidmətlərin 75,5 faizi əhali sektoruna aid olmuşdur. 2023-cü ilin yanvar-mart aylarında göstərilmiş informasiya və rabitə xidmətlərinin həcmi əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 17,8 faiz artmış, bu sahədə əldə edilmiş gəlirin 83,2 faizi qeyri-dövlət sektorunun payına düşmüşdür.

2023-cü ilin yanvar-mart aylarında **pərakəndə ticarət** şəbəkəsindən əhaliyə 13008,5 milyon manatlıq məhsul satılmış, xidmət subyektləri tərəfindən 2608,1 milyon manatlıq **ödənişli xidmət** göstərilmişdir. 2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə

müqayisədə əmtəə dövriyyəsi 3,0 faiz, əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlərdən əldə olunan gəlir 11,6 faiz artmış, ticarət şəbəkəsində 7430,3 milyon manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 5578,2 milyon manatlıq qeyri-ərzaq məhsulları satılmışdır.

Gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri nəzərə alınmaqla 2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında ölkənin **xarici ticarət** dövriyyəsi 8370,7 milyon ABŞ dolları təşkil etmişdir. Ticarət dövriyyəsinin 5719,7 milyon dollarını və ya 68,3 faizini ölkədən ixrac olunmuş məhsulların, 2651,0 milyon dollarını (31,7 faizini) isə idxal məhsullarının dəyəri təşkil etmiş, nəticədə 3068,7 milyon dollar məbləğində müsbət saldo yaranmışdır. 2022-ci ilin yanvar-fevral ayları ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsi faktiki qiymətlərlə 6,7 faiz, real ifadədə 4,5 faiz, o cümlədən idxal 10,9 faiz, ixrac isə 2,4 faiz artmışdır.

2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında qeyri neft-qaz məhsullarının ixracı 2022-ci ilin yanvar-fevral aylarına nisbətən faktiki qiymətlərlə 36,6 faiz, real ifadədə 32,3 faiz artaraq 651,4 milyon dollar təşkil etmişdir.

2023-cü ilin yanvar-mart aylarında **istehlak qiymətləri indeksi** 2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 113,8 faiz, o cümlədən ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə 117,1 faiz, qeyri-ərzaq malları üzrə 112,0 faiz, əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər üzrə 110,6 faiz təşkil etmişdir.

2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında muzzdlu işçilərin **orta aylıq nominal əməkhaqqı** 2022-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 11,2 faiz artaraq 854,5 manat təşkil etmişdir.

2023-cü ilin yanvar-mart aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə **əhalinin gəlirləri** nominal ifadədə 15,2 faiz artaraq 18,5 milyard manat olmuşdur.

Maliyyə Nazirliyinin operativ məlumatlarına əsasən 2023-cü ilin yanvar-mart aylarında **dövlət büdcəsinə** 8290,0 milyon manat vəsait daxil olmuş, büdcədən 6567,0 milyon manat vəsait

xərclənmiş, büdcənin icrasında 1723,0 milyon manatlıq profisit yaranmışdır.

Mərkəzi Bankın məlumatlarına görə, 2023-cü il mart ayının 1-nə ölkənin bank və digər kredit təşkilatlarının **kredit portfeli** milli valyuta ekvivalentində 20347,1 milyon manat təşkil etmiş, onun 16756,3 milyon manatı uzunmüddətli kreditlər olmuşdur. Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği ümumi kredit portfelinin 3,0 faizini təşkil etmişdir.

Əhalinin banklardakı **əmanətlərinin** milli valyuta ekvivalentində məbləği 2023-cü il mart ayının 1-nə 11901,8 milyon manat olmuşdur.

2023-cü ilin yanvar-mart aylarında milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətə **orta məzənnəsi** 1,70 manata, 1 Avroya – 1,82 manata, 100 Türk lirəsinə – 9,01 manata, 100 Rusiya rubluna – 2,33 manata bərabər olmuşdur.

2023-cü ilin yanvar-fevral ayında **əhalinin sayı** 8228 nəfər və ya 0,1 faiz artaraq 2023-cü il mart ayının 1-i vəziyyətinə 10135373^{*)} nəfərə çatmışdır.

^{*)}Azərbaycan Respublikasının Rusiya sülhməramlı kontingentinin müvəqqəti yerləşdirildiyi ərazisindəki əhali istisna olmaqla.

Cədvəl 1

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

Göstəricinin adı	2023-cü ilin yanvar-mart ayları, faktiki	2023-cü ilin yanvar-mart ayları 2022-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə	<u>Məlumat üçün</u> 2022-ci ilin yanvar-mart ayları 2021-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
A	1	2	3
Ümumi daxili məhsul, milyon manat	30 310,6	100,4	106,8
o cümlədən qeyri neft-qaz ÜDM	16 959,8	104,9	110,3
Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM, manat	2 991,2	99,8	106,4
Sənaye məhsulu, milyon manat	18 558,9	96,8	103,9
o cümlədən qeyri neft-qaz sənayesi	4 243,1	104,7	118,1
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər, milyon manat	3 523,1	140,3	90,5
o cümlədən qeyri neft-qaz sektoruna	2 251,7	151,7	110,1
ondan qeyri neft-qaz sənayesinə	175,4	87,1	67,6
Kənd təsərrüfatı məhsulu, milyon manat	1 340,1	103,4	103,4
o cümlədən: bitkiçilik	76,0	101,3	114,4
heyvandarlıq	1 264,1	103,5	102,8
Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, milyon ton	52,5	106,4	105,7
Nəqliyyat sektorunda sərnəşin daşınması, milyon sərnəşin	423,7	122,8	136,3
İnformasiya və rabitə xidmətləri, milyon manat	692,7	117,8	114,7
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi, milyon manat	13 008,5	103,0	103,1
Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər, milyon manat	2 608,1	111,6	105,2
Dövlət büdcəsinin gəlirləri, milyon manat	8 290,0	118,3	122,2
Dövlət büdcəsinin xərcləri, milyon manat	6 567,0	116,7	101,9
Dövlət büdcəsinin profisiti, milyon manat	1 723,0	x	x
Əhalinin nominal gəlirləri, milyon manat	18 479,9	115,2	119,2
Əhalinin hər nəfərinə düşən nominal gəlirlər, manat	1 823,7	114,4	118,8

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

...ardı

A	1	2	3
Əhalinin banklardakı əmanətləri, 2023-cü il 01 mart vəziyyətinə, milyon manat	11 901,8	118,6	119,8
Kredit qoyuluşları, 2023-cü il 01 mart vəziyyətinə, milyon manat	20 347,1	115,7	120,3
o cümlədən vaxtı keçmiş kreditlər	606,1	87,8	75,2
Orta aylıq nominal əməkhaqqı, manat	854,5*	111,2**	111,0***
İstehlak qiymətlərinin indeksi	x	113,8	112,2
Əhalinin sayı, 2023-cü il 01 mart vəziyyətinə, min nəfər¹⁾	10 135,4	100,6	100,4
Xarici ticarət dövriyyəsi²⁾, milyon ABŞ \$			
faktiki qiymətlərlə	8 370,7*	106,7**	172,6***
müqayisəli qiymətlərlə	x	104,5**	113,4***
o cümlədən: ixrac			
faktiki qiymətlərlə	5 719,7*	97,5**	200,1***
müqayisəli qiymətlərlə	x	102,4**	119,7***
ondan qeyri-neft ixracı			
faktiki qiymətlərlə	651,4*	136,6**	143,9***
müqayisəli qiymətlərlə	x	132,3**	136,5***
idxal			
faktiki qiymətlərlə	2 651,0*	134,2**	122,4***
müqayisəli qiymətlərlə	x	110,9**	101,9***

Qeyd:

* 2023-cü ilin yanvar-fevral ayları.

** 2023-cü ilin yanvar-fevral ayları 2022-ci ilin yanvar-fevral aylarına nisbətən.

*** 2022-ci ilin yanvar-fevral ayları 2021-ci ilin yanvar-fevral aylarına nisbətən.

¹⁾ Azərbaycan Respublikasının Rusiya sülhməramlı kontingentinin müvəqqəti yerləşdirildiyi ərazisindəki əhali istisna olmaqla.

²⁾ Hesabat dövründə gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyərində dair məlumatlar nəzərə alınmaqla.

Ümumi Daxili Məhsul istehsalı

2023-cü ilin yanvar-mart aylarında ölkədə 30310,6 milyon manatlıq və ya əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 0,4 faiz çox ümumi daxili məhsul istehsal olunmuşdur.

İqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda əlavə dəyər 3,9 faiz azalmış, qeyri neft-qaz sektorunda isə 4,9 faiz artmışdır.

ÜDM istehsalının 47,5 faizi sənaye, 9,0 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 5,4 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 5,0 faizi tikinti, 2,6 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 1,9 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,5 faizi informasiya və rabitə sahələrinin, 17,6 faizi digər sahələrin payına düşmüş, məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 9,5 faizini təşkil etmişdir.

Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM 2991,2 manata bərabər olmuşdur.

Ümumi daxili məhsul istehsalı

milyon manat

	Yanvar-mart		2023-cü ilin yanvar-mart ayları əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
	2023	2022*)	
Ümumi Daxili Məhsul	30310,6	29676,7	100,4
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	778,0	669,5	103,4
Sənaye	14382,7	16198,6	96,6
o cümlədən:			
mədənçıxarma sənayesi	12376,3	14104,8	95,5
emal sənayesi	1574,6	1680,9	103,0
elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	364,5	357,9	106,1
su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	67,3	55,0	121,8
Tikinti	1516,7	1111,5	132,6
Ticarət və nəqliyyat vasitələrinin təmiri	2733,6	2326,8	103,0
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	1638,9	1738,9	90,2
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	586,1	414,2	124,3
İnformasiya və rabitə	460,1	391,0	117,8
Digər sahələr	5332,5	4620,2	102,1
Məhsula və idxala xalis vergilər	2882,0	2206,0	105,6

*) 2022-ci ilin yanvar-mart aylarının göstəriciləri yekun məlumatlar əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Neft-qaz və qeyri neft-qaz sektorlarında ümumi daxili məhsul istehsalı

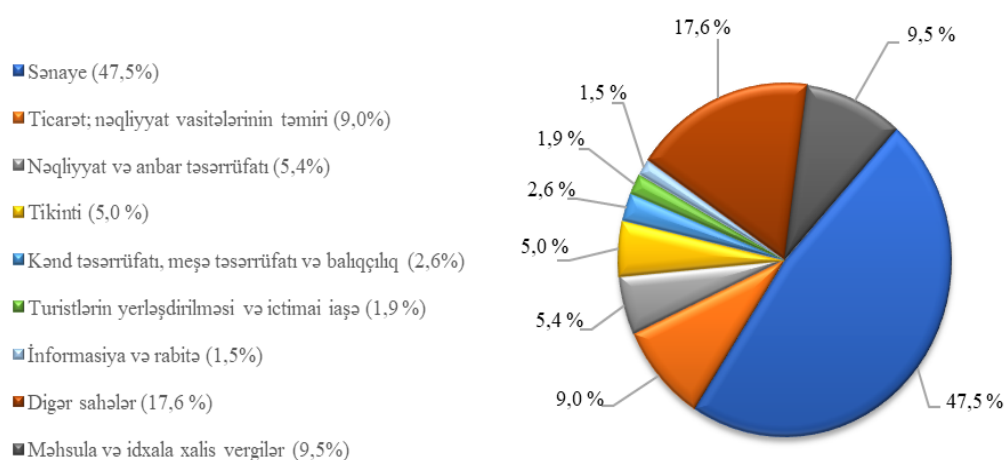
milyon manat

	Yanvar-mart		2023-cü ilin yanvar-mart ayları əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
	2023	2022*)	
Ümumi Daxili Məhsul	30310,6	29676,7	100,4
o cümlədən:			
neft-qaz sektoru	13350,8	14980,2	96,1
qeyri neft-qaz sektoru	16959,8	14696,5	104,9

*) 2022-ci ilin yanvar-mart aylarının göstəriciləri yekun məlumatlar əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Qrafik 1

2023-cü ilin yanvar-mart aylarında istehsal olunmuş ümumi daxili məhsulun strukturu

Sənaye

2023-cü ilin yanvar-mart aylarında sənaye müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən istehsal olunmuş malların və göstərilmiş xidmətlərin həcmi 3,2 faiz azalaraq 18,6 milyard manat təşkil etmişdir. Neft-qaz sektorunda məhsul istehsalı 4,0 faiz azalmış, qeyri neft-qaz sektorunda isə 4,7 faiz artmışdır.

Sənaye məhsulunun 72,0 faizi mədənçıxarma, 22,6 faizi emal, 4,7 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 0,7 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal olunmuşdur.

Sənayedə qeyri-dövlət sektorunun payı 86,6 faiz olmuşdur. Ümumi istehsalın 92,7 faizi sənaye məhsullarının istehsalı, 7,3 faizi isə sənaye xarakterli xidmətlərin göstərilməsi hesabına yaradılmışdır.

Cədvəl 4

**Sənaye istehsalı indeksləri,
sabit qiymətlərlə, faizlə**

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
2022-ci il		
Yanvar	100,2	105,4
Fevral	89,7	104,6
Mart	96,1	103,9
Aprel	89,0	102,7
May	113,7	103,3
İyun	92,5	102,1
İyul	107,4	101,5
Avqust	95,2	99,9
Sentyabr	95,4	99,4
Oktyabr	101,5	99,0
Noyabr	104,6	98,9
Dekabr	117,3	98,9
2023-cü il		
Yanvar	100,6	95,7
Fevral	90,0	97,2
Mart	93,0	96,8

2023-cü ilin yanvar-mart aylarında 2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə qısamüddətli istifadədə olan malların istehsalı 17,2 faiz, uzunmüddətli istifadədə olan istehlak mallarının istehsalı 0,8 faiz artmış, enerji məhsullarının istehsalı isə 3,5 faiz, istehsal vasitələrinin istehsalı 7,5 faiz, aralıq istehlak məhsullarının istehsalı isə 8,6 faiz azalmışdır.

Cədvəl 5

	2023-cü ilin mart ayı 2022-ci ilin mart ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin yanvar-mart ayları 2022-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Sənaye – cəmi	96,6	96,8
Aralıq istehlak məhsullarının istehsalı	92,6	91,4
Uzunmüddətli istifadədə olan istehlak mallarının istehsalı	104,2	100,8
Qısamüddətli istifadədə olan malların istehsalı	110,0	117,2
İstehsal vasitələrinin istehsalı	129,5	92,5
Enerji məhsullarının istehsalı	96,1	96,5

İstehsal edilmiş məhsulun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 aprel 2023-cü il vəziyyətinə 990,9 milyon manatlıq hazır məhsul olmuşdur.

Ehtiyatların 49,3 faizi Bakı, 13,3 faizi Sumqayıt, 4,8 faizi Şirvan, 3,5 faizi Gəncə şəhərlərinin, 0,2 faizi Naxçıvan Muxtar Respublikasının, qalan hissəsi isə digər şəhər və rayonların sənaye müəssisələrinin anbarlarında qalmışdır. Sənaye müəssisələrinin anbarlarında başqa müəssisələrdən alınmış və satış üçün nəzərdə tutulmuş 66,8 milyon manat məbləğində digər məhsullar da mövcud olmuşdur.

Mədənçıxarma sənayesi

Mədənçıxarma sənayesində istehsalın ümumi dəyəri 13,4 milyard manat olmaqla, əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 4,2 faiz azalmışdır.

Cədvəl 6

Mədənçıxarma sənayesi üzrə istehsalın həcmi

Fəaliyyət növlərinin adı	2023-cü ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
Mədənçıxarma sənayesi	13354,9	95,8
Xam neft və təbii qaz hasilatı	12796,3	96,1
Metal filizlərinin hasilatı	69,3	76,5
Mədənçıxarma sənayesinin digər sahələri	39,8	111,5
Mədənçıxarma sənayesi sahəsinə xidmətlərin göstərilməsi	449,5	79,9

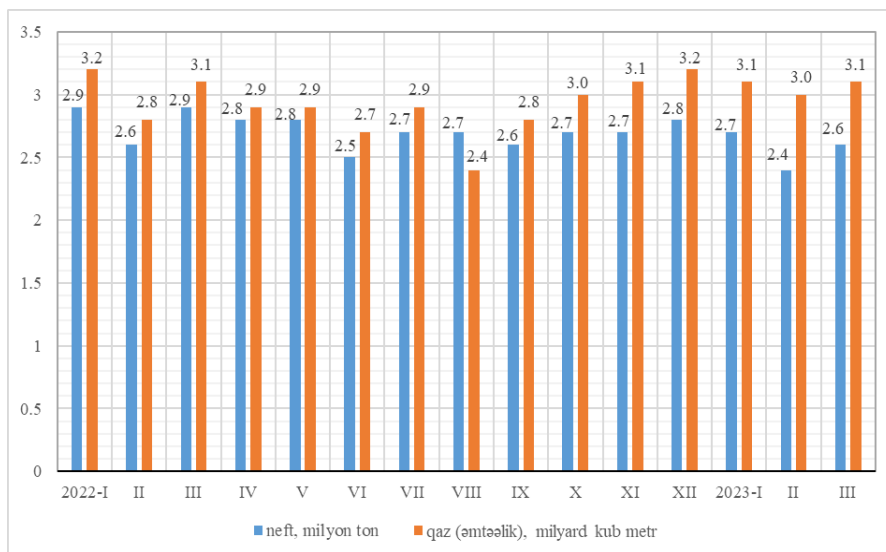
Sahənin əsas məhsulu olan əmtəəlik neft hasilatı 7,7 milyon ton, əmtəəlik təbii qaz hasilatı isə 9,2 milyard kub metr təşkil etmişdir. Əmtəəlik neft hasilatı əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 7,4 faiz azalmış, əmtəəlik qaz hasilatı isə 1,1 faiz artmışdır.

**Mədənçıxarma sənayesində istehsal olunmuş
əsas məhsullar**

Məhsul növləri	2023-cü ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2023-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Xam neft və təbii qaz hasilatı			
Xam neft (qaz kondensatı daxil olmaqla), min ton	7723,4	92,5	234,4
ondan əmtəəlik	7705,2	92,6	234,4
Təbii qaz, milyon kub metr	12158,7	103,0	-
ondan əmtəəlik	9183,0	101,1	-
Metal filizlərinin hasilatı			
Mis konsentratı, ton	846,9	152,3	573,6
Gümüş, kq	722,2	54,2	32,8
Qızıl, kq	411,9	67,7	48,8
Mədənçıxarma sənayesinin digər məhsulları			
İnşaat üçün əhəng daşı, min ton	62,9	71,6	-
Gips və anhidrit, min ton	85,2	129,1	22,2
Tikinti qumu, min ton	202,4	152,8	8,1
Çınqıl, qırmadaş, xırda çay daşı və çaxmaq daşı, min ton	485,4	97,4	63,8
Bentonit, min ton	36,2	122,7	169,2
Duz, ton	17618,2	129,6	4,6

Qrafik 2

Neft və qaz hasilatının aylar üzrə dinamikası

Emal sənayesi

Emal sənayesində 2023-cü ilin yanvar-mart aylarında 4199,7 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş və sənaye xarakterli xidmətlər göstərilmişdir.

Cədvəl 8

Emal sənayesində istehsalın dinamikası

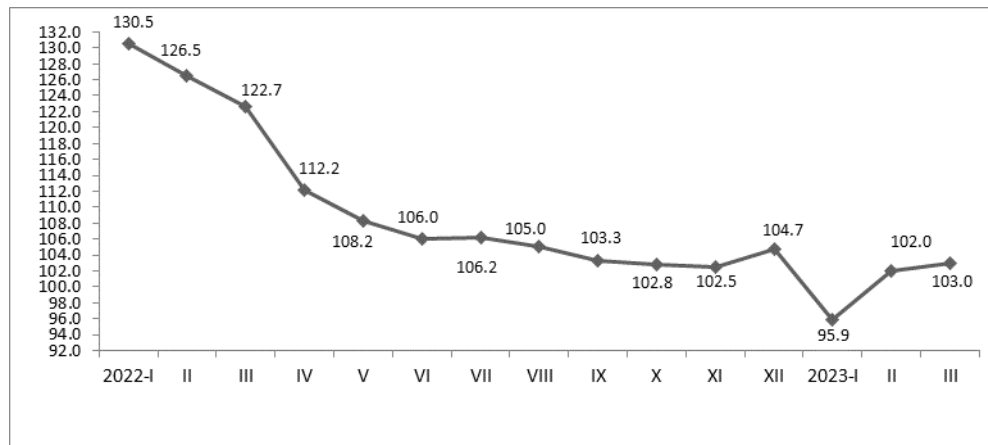
	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Emal sənayesi-cəmi	ondan qeyri-neft emal sənayesi
2022-ci il		
Yanvar	130,5	131,5
Yanvar-fevral	126,5	127,0
Yanvar-mart	122,7	125,6
Yanvar-aprel	112,2	120,8
Yanvar-may	108,2	119,9
Yanvar-iyun	106,0	115,4
Yanvar-iyul	106,2	114,1
Yanvar-avqust	105,0	111,7
Yanvar-sentyabr	103,3	108,9
Yanvar-oktyabr	102,8	106,6
Yanvar-noyabr	102,5	105,9
Yanvar-dekabr	104,7	108,6

...ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Emal sənayesi-cəmi	ondan qeyri-neft emal sənayesi
2023-cü il		
Yanvar	95,9	98,6
Yanvar-fevral	102,0	106,6
Yanvar-mart	103,0	104,4

Qrafik 3

Emal sənayesi üzrə istehsal indeksinin dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 9

Emal sənayesinin fəaliyyət növləri üzrə məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2023-cü ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Emal sənayesi –cəmi	4199,7	103,0
o cümlədən:		
qida məhsullarının istehsalı	1339,8	113,6
içki istehsalı	125,6	125,1
tütün məmulatlarının istehsalı	195,1	106,6
toxuculuq sənayesi	113,5	128,0
geyim istehsalı	21,4	98,9

REAL SEKTOR

...ardı

Fəaliyyət növlərinin adı	2023-cü ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı	2,4	108,2
mebeldən başqa ağacın emalı və ağacdən məmulatların istehsalı	9,5	178,0
kağız və karton istehsalı	41,8	144,4
poliqrafiya məhsullarının istehsalı	18,3	157,1
neft məhsullarının istehsalı	1070,0	100,5
kimya sənayesi	332,7	88,8
əczaçılıq məhsullarının istehsalı	5,6	168,8
rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı	128,1	116,9
tikinti materiallarının istehsalı	216,2	125,8
metallurgiya sənayesi	165,8	55,8
hazır metal məmulatlarının istehsalı	68,9	98,7
kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı	6,9	135,7
elektrik avadanlıqlarının istehsalı	40,6	108,7
maşın və avadanlıqların istehsalı	70,0	125,4
avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	52,3	2,1 d.
sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı	1,7	99,6
mebellərin istehsalı	52,2	101,0
zərgərlik məmulatları, musiqi alətləri, idman mallarının və tibb avadanlıqlarının istehsalı	14,2	79,1
maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri	107,1	53,9

Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə içki istehsalında 25,1 faiz, qida məhsullarının istehsalında 13,6 faiz, bütün məmulatlarının istehsalında isə 6,6 faiz artım müşahidə olunmuşdur.

Bu sahələrin əsas məhsullarından duz istehsalı 32,1 faiz, meyvə-tərəvəz konservlərinin istehsalı 9,8 faiz artmış, şəkərin istehsalı 4,1 faiz, duru bitki yağlarının istehsalı isə 28,8 faiz azalmışdır.

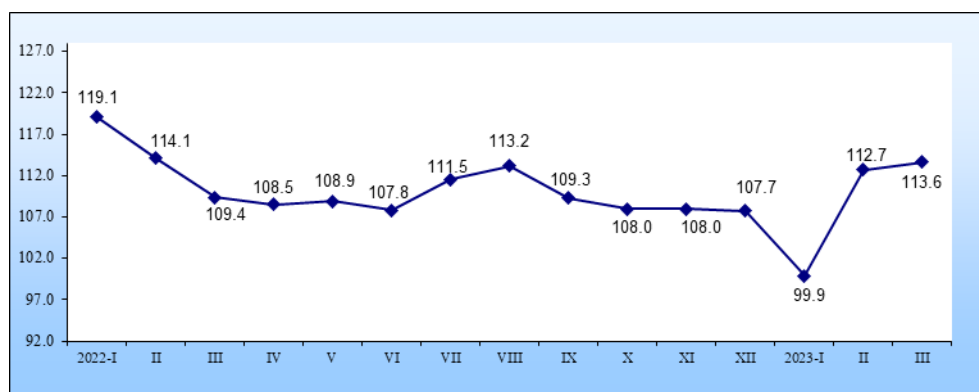
Cədvəl 10

Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Qida məhsullarının istehsalı	İçki istehsalı	Tütün məmulatlarının istehsalı
2022-ci il			
Yanvar	119,1	87,2	69,5
Yanvar-fevral	114,1	84,4	89,7
Yanvar-mart	109,4	80,0	104,5
Yanvar-aprel	108,5	85,7	88,2
Yanvar-may	108,9	89,6	92,8
Yanvar-iyun	107,8	92,2	92,5
Yanvar-iyul	111,5	93,1	97,6
Yanvar-avqust	113,2	93,9	102,4
Yanvar-sentyabr	109,3	94,8	100,1
Yanvar-oktyabr	108,0	95,8	97,6
Yanvar-noyabr	108,0	95,3	95,1
Yanvar-dekabr	107,7	96,0	87,8
2023-cü il			
Yanvar	99,9	124,1	95,8
Yanvar-fevral	112,7	117,9	134,7
Yanvar-mart	113,6	125,1	106,6

Qrafik 4

Qida məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

**Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının istehsalı
sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar**

Məhsul növləri	2023-cü ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2023-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Qida məhsulları			
Kolbasa məmulatları, ton	6995,1	109,1	32,7
Meyvə şirələri, min dkl	992,6	91,7	893,9
Meyvə-tərəvəz konservləri, ton	39728,9	109,8	15013,8
Duru bitki yağları, ton	9242,2	71,2	6044,0
Marqarin, ton	11549,2	71,9	4616,0
Qaymaq, xama, ton	2075,6	102,8	-
Kərə yağı, ton	6639,6	97,4	100,0
Pendir və kəsmik, ton	13265,0	102,4	63,7
Unlu qənnadı məmulatlar, ton	18143,7	130,1	449,4
Makaron məmulatları, ton	1441,2	95,3	0,1
Şəkər, qənd, min ton	71,6	95,9	34,8
Şəkərli qənnadı məmulatları, ton	3607,9	100,3	111,1
Çay, ton	2559,7	92,6	68,9
Qida duzu, min ton	17,3	132,1	3,1
İçki məhsulları			
Alkoqolsuz içkilər, min dkl	7523,3	126,5	545,7
Şirənləşdirilməmiş sular, min dkl.	3741,3	119,5	626,6
Viski, konyak, min dkl	18,3	305,0	35,4
Üzüm şərabı, min dkl	240,0	153,0	897,0
Araq, min dkl	329,0	125,4	234,2
Pivə, min dkl	801,7	113,5	271,2
Tütün məmulatları			
Siqaret və siqarlar, milyon ədəd	3674,6	120,5	847,6
Tütün, ton	174,1	13,4	247,8

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində 137,3 milyon manat dəyərində məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə toxuculuq sənayesində 28,0 faiz, dəri və

dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalında 8,2 faiz artım, geyim istehsalında isə 1,1 faiz azalma müşahidə olunmuşdur.

Cədvəl 12

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Toxuculuq sənayesi	Geyim istehsalı	Dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı
<u>2022-ci il</u>			
Yanvar	86,1	93,6	2,1 d
Yanvar-fevral	88,8	112,3	144,5
Yanvar-mart	89,9	150,2	78,4
Yanvar-aprel	88,8	155,4	75,8
Yanvar-may	79,5	150,6	95,3
Yanvar-iyun	77,2	159,0	112,9
Yanvar-iyul	75,4	152,0	129,4
Yanvar-avqust	72,0	147,3	159,9
Yanvar-sentyabr	68,9	144,7	163,1
Yanvar-oktyabr	69,3	137,6	159,9
Yanvar-noyabr	71,2	139,0	164,3
Yanvar-dekabr	101,3	146,2	193,9
<u>2023-cü il</u>			
Yanvar	117,5	125,4	2,9 d.
Yanvar-fevral	125,6	117,3	3,7 d.
Yanvar-mart	128,0	98,9	108,2

**Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların,
ayaqqabıların istehsalı sahələrində istehsal edilmiş
əsas məhsullar**

Məhsul növləri	2023-cü ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2023- cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Toxuculuq məhsulları			
Pambıq məhlıcı, ton	34110,9	94,4	46388,4
Pambıq ipliyi, ton	3392,8	70,4	133,7
Pambıq parçalar, min kv.m	4242,8	119,9	1001,1
Pambıq yataq ağları, min ədəd	6,6	2,6 d.	7,1
Xalça və xalça məmulatları, min kv.m	0,9	60,0	5,2
Geyim istehsalı			
Üst geyim, min ədəd	104,8	76,2	15,8
İstehsalat və peşə komplektləri, min ədəd	326,5	172,6	45,4
Alt geyim, min ədəd	86,5	56,8	4,8
Sair geyim, min ədəd	1476,4	111,9	1186,9
Corab məmulatları, min cüt	732,8	94,3	51,6
Dəri və dəridən məmulatlar, ayaqqabılar			
Aşılınmış xəz dərilər, min kv.m	6,6	-	2,4
Emal edilmiş dəri, min kv.m	-	-	140,0
Ayaqqabı, min cüt	70,2*	21,0	5,6

*) metodologiyaya uyğun olaraq mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə əvvəlki aylarda aparılmış hesablama məlumatları faktiki təqdim olunmuş məlumatlarla əvəz olunmuşdur.

Neft məhsullarının istehsalı sahəsində istehsalın ümumi dəyəri 1070,0 milyon manat olmaqla, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 0,5 faiz artmışdır. Neft məhsullarının istehsalında sürtkü yağlarının istehsalı 31,6 faiz, neft koksunun istehsalı 17,8 faiz, avtomobil benzininin istehsalı 6,2 faiz, qazoylların (dizel yanacağı) istehsalı 5,2 faiz artmış, ağ neft istehsalı 2,3 faiz neft bitumu istehsalı 44,9 faiz, faiz, mazut istehsalı isə 91,0 faiz azalmışdır.

**Neft məhsullarının istehsalı sahəsində
istehsal edilmiş əsas məhsullar**

Məhsul növləri	2023-cü ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2023- cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Avtomobil benzini, min ton	349,5	106,2	26,0
Ağ neft, min ton	136,5	97,7	32,8
Qazoyllar (dizel yanacağı), min ton	556,5	105,2	105,2
Mazut, min ton	3,1	9,0	12,4
Sürtkü yağları, min ton	15,4	131,6	7,3
Maye qazlar, min ton	70,8	99,2	2,3
Neft koksu; neft bitumu və neft məhsullarının digər qrupları, min ton	276,3	86,0	57,4
ondan:			
neft bitumu, min ton	39,6	55,1	15,5
neft koksu, min ton	64,1	117,8	40,9

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində 466,4 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əczaçılıq məhsullarının istehsalı 68,8 faiz, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı 16,9 faiz artmış, kimya sənayesi məhsullarının istehsalı isə 11,2 faiz azalmışdır.

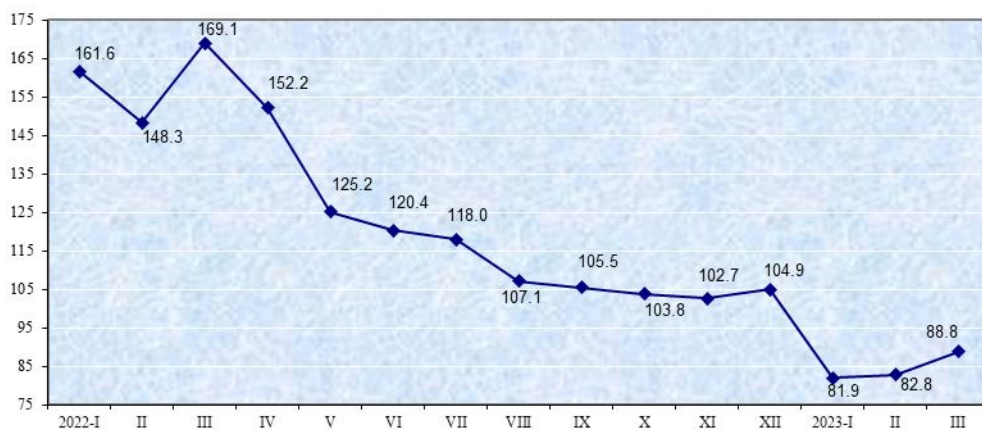
Kimya sənayesi məhsullarından karbamid istehsalı 34,3 faiz, metanol (metil spirti) istehsalı 48,8 faiz azalmış, rezin və plastik kütlə məmulatlarından plastmas butulkalar, flakonlar və oxşar məmulatların istehsalı 72,0 faiz, sərt plastmasdan borular, borucuqlar, qolçaqlar və şlanqların istehsalı isə 49,5 faiz, plastmas, çubuqlar, millər və profillərin istehsalı isə 38,0 faiz artmışdır.

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Kimya sənayesi	Əczaçılıq məhsullarının istehsalı	Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı
2022-ci il			
Yanvar	161,6	163,2	118,6
Yanvar-fevral	148,3	142,6	123,2
Yanvar-mart	169,1	167,4	129,3
Yanvar-aprel	152,2	2,0 d.	120,0
Yanvar-may	125,2	2,1 d.	119,9
Yanvar-iyun	120,4	2,1 d.	110,1
Yanvar-iyul	118,0	2,0 d.	109,5
Yanvar-avqust	107,1	176,7	108,5
Yanvar-sentyabr	105,5	138,1	106,5
Yanvar-oktyabr	103,8	116,9	106,5
Yanvar-noyabr	102,7	107,7	106,0
Yanvar-dekabr	104,9	94,8	107,3
2023-cü il			
Yanvar	81,9	54,5	97,4
Yanvar-fevral	82,8	159,4	123,9
Yanvar-mart	88,8	168,8	116,9

Qrafik 5

Kimya sənayesi məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2023-cü ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2023-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Kimya sənayesi məhsulları			
Təsirsiz qazlar, min kub metr	12612,7	140,3	107,4
ondan:			
azot, min kub metr	5727,3	104,4	103,0
Lak-boya məmulatları, ton	5645,8	106,1	172,0
Qeyri-üzvi kimyəvi maddələr, min ton	7550,0	110,9	5130,0
ondan:			
yod, ton	49,2	139,0	35,5
Üzvi kimyəvi maddələr, min ton	214,1	78,3	16,8
ondan:			
etilen, min ton	47,3	114,3	1,0
propen (propilen), min ton	43,4	108,5	1,8
metanol (metil spirti), min ton	75,3	51,2	5,0
Etil spirti, min dkl	3,0	125,0	35,5
Gübrə və azot birləşmələri, min ton	99,3	65,7	14,0
ondan:			
karbamid, min ton	99,3	65,7	13,8
İlkin formada plastik kütlə, min ton	89,0	113,1	36,4
ondan:			
polietilen, min ton	47,4	113,1	12,0
Yapışqan və yapışdırıcı maddələr, min ton	20,8	101,0	4,7
Əczaçılıq məhsullarının istehsalı			
Dərmanlar, min manat	3288,2	6,6 d	247,9
Tibbi maskalar, milyon ədəd	0,2	1,7	5,4
Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı			
Plastmas, çubuqlar, millər və profillər, ton	1749,9	138,0	5,5

REAL SEKTOR

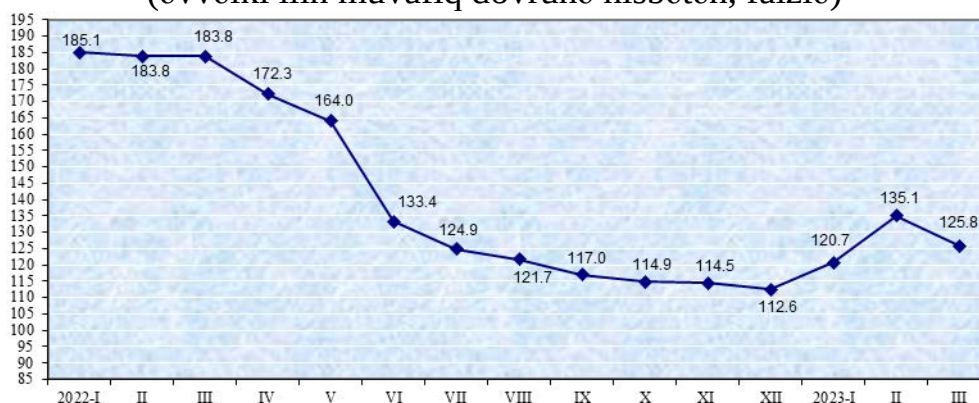
...ardı

Məhsul növləri	2023-cü ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2023-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Sərt plastmasdan borular, borucuqlar, qolçaqlar və şlanqlar, ton	8406,8	149,5	2511,8
Polietilendən kisə və çantalar, ton	3806,1	97,6	182,8
Plastmas butulkalar, flakonlar və oxşar məmulatlar, min ədəd	15532,1	172,0	10812,6
Polietilendən başqa, digər plastmas kisələr və çantalar, ton	356,2	24,0	-
Döşəmə, divar və tavan üçün plastik kütlədən rulon və ya plitka şəklində örtük, min kv. metr	55,4	72,0	-
Digər plastmasdan tikinti məmulatları, ton	550,2	55,5	803,4
Məsaməli plastik kütlədən sair plastinlər, lövhələr, ton	369,3	50,5	80,6

Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində 2023-cü ilin yanvar-mart aylarında istehsalın ümumi dəyəri 216,2 milyon manat olmaqla, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 25,8 faiz artmışdır. Dövr ərzində tikinti gipsinin istehsalı 2,5 dəfə, əhəng istehsalı 2,2 dəfə, beton istehsalı 34,6 faiz, təbii asfalt istehsalı isə 15,8 faiz artmışdır.

Qrafik 6

Tikinti materiallarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 17

Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində
istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2023-cü ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2023-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Tikinti şüşəsi, min kv. metr	2144,5	126,3	2123,7
Tikinti kərpicləri, min kub metr	131,9	70,1	1,2
Sement klinkerləri, min ton	657,0	101,1	334,5
Sement, min ton	705,0	99,9	89,3
Əhəng, min ton	14,8	2,2 d.	2,3
Gips məmulatları, min ton	26,0	2,1 d.	5,4
ondan:			
tikinti gipsi, min ton	15,5	2,5 d.	1,8
Sementdən, betondan kərpiclər və oxşar məmulatlar, min ton	10,8	35,3	13,8
Betondan yığma tikinti konstruksiyaları, min kub metr	5,9	60,8	3,4
Beton, min ton	829,2	134,6	-
Təbii asfalt, min ton	15,4	115,8	0,3

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində 2023-cü ilin yanvar-mart aylarında 234,7 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, hazır metal məmulatlarının istehsalı sahəsində 1,3 faiz, metallurgiya sənayesi məhsullarının istehsalında isə 44,2 faiz azalma müşahidə olunmuşdur. 2023-cü ilin yanvar-mart aylarında metallurgiya sənayesi üzrə polad boruların istehsalı 2,3 dəfə artmış, polad tökmə istehsalı 44,2 faiz, armatur istehsalı 54,3 faiz, hazır metal məmulatlarının istehsalı sahəsi üzrə isə metaldan konstruksiyaların istehsalı 45,5 faiz azalmışdır.

Cədvəl 18

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində indekslərin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Metallurgiya sənayesi	Hazır metal məmulatlarının istehsalı
2022-ci il		
Yanvar	140,8	159,0
Yanvar-fevral	141,8	153,6
Yanvar-mart	134,9	115,2
Yanvar-aprel	127,9	134,3
Yanvar-may	134,2	143,3
Yanvar-iyun	126,0	147,0
Yanvar-iyul	117,2	132,4
Yanvar-avqust	109,9	135,9
Yanvar-sentyabr	107,5	134,3
Yanvar-oktyabr	105,4	112,9
Yanvar-noyabr	102,1	113,0
Yanvar-dekabr	115,6	117,7
2023-cü il		
Yanvar	62,3	75,5
Yanvar-fevral	64,6	95,8
Yanvar-mart	55,8	98,7

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2023-cü ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2023-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Metallurgiya sənayesi məhsulları			
Polad tökmə, min ton	53,8	55,8	2,5
Armatur, min ton	54,8	45,7	30,8
Polad borular, min ton	62,7	2,3 d.	3,1
Emal edilməmiş qurğuşun, alüminium, sink, nikel və s., min ton	10,6	168,3	7,0
Alüminium məmulatları, ton	7727,3	45,2	4468,2
Alüminium borular, ton	1,6	16,8	7,2
Mis məftil, ton	13,6	9,3	-
Hazır metal məmulatlarının istehsalı			
Metaldan konstruksiyalar, ton	5500,2	54,5	11134,3
İzolyasiyası olmayan çoxnaqilli məftil, trosar və oxşar məmulatlar, ton	2489,7	118,2	-
Metaldan sair məmulatlar, ton	7329,4	191,9	60,7

Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində 2023-cü ilin yanvar-mart aylarında 47,5 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı 35,7 faiz, elektrik avadanlıqlarının istehsalı isə 8,7 faiz artmışdır. Dövr ərzində əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə ölçmə cihazlarının istehsalı 2,5 dəfə, stolüstü kompüterlərin istehsalı isə 67,4 faiz artmışdır.

**Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik
avadanlıqlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı	Elektrik avadanlıqlarının istehsalı
2022-ci il		
Yanvar	150,9	193,3
Yanvar-fevral	139,6	178,2
Yanvar-mart	104,1	2,1 d.
Yanvar-aprel	87,7	160,8
Yanvar-may	95,7	156,7
Yanvar-iyun	130,8	153,2
Yanvar-iyul	134,5	163,9
Yanvar-avqust	125,9	150,1
Yanvar-sentyabr	123,0	143,0
Yanvar-oktyabr	110,3	141,4
Yanvar-noyabr	98,8	137,1
Yanvar-dekabr	105,7	125,6
2023-cü il		
Yanvar	144,6	130,9
Yanvar-fevral	104,9	125,8
Yanvar-mart	135,7	108,7

**Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik
avadanlıqlarının istehsalı sahələrində istehsal edilmiş
əsas məhsullar**

Məhsul növləri	2023-cü ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2023-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı			
Stolüstü kompüterlər, ədəd	641	167,4	-
Ölçmə cihazları, min ədəd	84,5	2,5 d.	18,5
Elektrik avadanlıqlarının istehsalı			
Güc transformatorları, ədəd	117	80,1	-

...ardı

Məhsul növləri	2023-cü ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2023-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Elektrik tənzimləyici cihazlar, ədəd	2576	98,6	1076
Digər elektrik naqilləri, ton	2135,0	107,3	1233,0
Məişət soyuducuları və dondurucuları, ədəd	317	49,8	4

Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində 2023-cü ilin yanvar-mart aylarında 124,0 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı 2,1 dəfə, maşın və avadanlıqların istehsalı 25,4 faiz artmış, sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı isə 0,4 faiz azalmışdır. 2023-cü ilin yanvar-mart aylarında 925 ədəd və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 486 ədəd çox minik avtomobili istehsal olunmuşdur. Dövr ərzində əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə traktorların istehsalı 82,4 faiz artmışdır.

Cədvəl 22

Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Maşın və avadanlıqların istehsalı	Avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	Sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı
2022-ci il			
Yanvar	169,8	3,0 d.	2,4 d.
Yanvar-fevral	143,3	2,3 d.	5,1 d.
Yanvar-mart	123,0	2,3 d.	6,6 d.
Yanvar-aprel	130,8	2,5 d.	4,4 d.
Yanvar-may	151,9	2,9 d.	4,5 d.
Yanvar-iyun	148,7	2,8 d.	2,6 d.

REAL SEKTOR

...ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Maşın və avadanlıqların istehsalı	Avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	Sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı
Yanvar-iyul	139,0	2,6 d.	3,0 d.
Yanvar-avqust	138,5	2,3 d.	3,3 d.
Yanvar-sentyabr	149,4	193,7	3,2 d.
Yanvar-oktyabr	145,0	181,7	3,2 d.
Yanvar-noyabr	146,9	173,9	3,4 d.
Yanvar-dekabr	158,8	168,0	3,9 d.
2023-cü il			
Yanvar	180,3	107,9	76,5
Yanvar-fevral	110,4	2,1 d.	77,0
Yanvar-mart	125,4	2,1 d.	99,6

Cədvəl 23

Maşın və avadanlıqların, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2023-cü ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2023-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Maşın və avadanlıqların istehsalı			
Nasoslar, ədəd	1993	122,9	847
ondan:			
ştanlı quyu nasosları, ədəd	1917	132,2	787
Kran, qapaq və klapanlar, ton	111,7	5,6 d.	84,5
ondan:			
fontan armaturu, ton	38,1	7,8 d.	-
Qaldırıcı qurğular, ədəd	65	180,6	406
Traktorlar, ədəd	228	182,4	15
Avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı			
Minik avtomobilləri, ədəd	925	2,1 d.	813
Yük avtomobilləri, ədəd	145	2,1 d.	9

**Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı,
bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların
təmizlənməsi və emalı sektorları**

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda 2023-cü ilin yanvar-mart aylarında 880,8 milyon manat dəyərində məhsul istehsal olunmuş və xidmətlər göstərilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 6,1 faizlik artım müşahidə olunmuşdur.

Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal edilmiş məhsulların həcmi 123,5 milyon manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 24

**Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi
və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və
emalı sektorlarında məhsul buraxılışı**

Fəaliyyət növlərinin adı	2023-cü ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	880,8	106,1
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	123,5	121,8

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2023-cü ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı		
Elektrik enerjisi, mln. kVt.s	7295,1*	107,7
ondan əmtəəlik	7081,8	108,0
istilik elektrik stansiyalarının istehsalı	6782,5	107,9
su elektrik stansiyalarının istehsalı	270,7	110,4
küləklə işləyən elektrik stansiyaların istehsalı	15,4	126,2
günəş enerjisi ilə işləyən elektrik stansiyaların istehsalı	13,2	107,3
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı		
Suyun təmizlənməsi və bölüşdürülməsi, mln. kub metr	117,7	103,6

*) əsas fəaliyyəti elektrik enerjisinin istehsalı olmayan müəssisələr nəzərə alınmadan

Tikinti

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər

2023-cü ilin yanvar-mart aylarında ölkənin iqtisadi və sosial sahələrinin inkişafı üçün bütün maliyyə mənbələrindən əsas kapitala 3523,1 milyon manat və ya 2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 40,3 faiz çox vəsait yönəldilmişdir. Neft-qaz sektoruna yatırılmış investisiyaların həcmi 23,8 faiz, qeyri neft-qaz sektoruna yönəldilən vəsaitin həcmi isə 51,7 faiz artmışdır. Ümumi sərmayənin 1941,3 milyon manatı və ya 55,1 faizi məhsul istehsalı sahələrinin, 1396,5 milyon manatı (39,6 faizi) xidmət sahələrinin, 185,3 milyon manatı (5,3 faizi) isə yaşayış evlərinin tikintisinin payına düşmüşdür.

Ümumi sərmayənin 52,8 faizi dövlət, 47,2 faizi qeyri-dövlət sektorunun sərmayədarları tərəfindən qoyulmuşdur. Sərmayə qoyuluşunun 71,5 faizi tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilmişdir.

Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin dəyəri ümumi sərmayənin 73,2 faizini təşkil etmişdir.

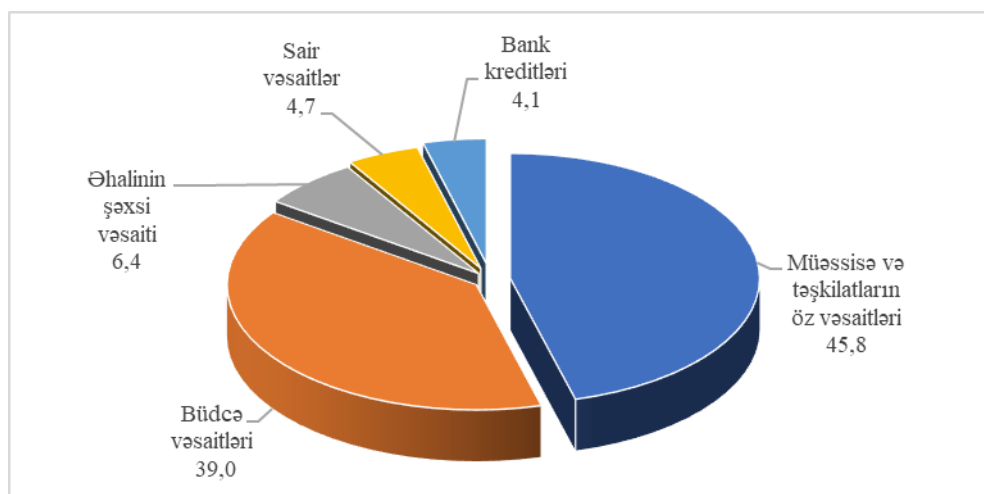
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitdə müəssisə və təşkilatların öz vəsaitləri 1615,1 milyon manat, büdcə vəsaitləri 1373,3 milyon manat, əhəlinin şəxsi vəsaitləri 225,8 milyon manat, bank kreditləri 144,9 milyon manat, sair vəsaitlər 164,0 milyon manat təşkil etmişdir.

**Maliyyə mənbələri üzrə
əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər**

	2023-cü ilin yanvar-mart aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	3523,1	140,3	100,0
o cümlədən: Müəssisə və təşkilatların öz vəsaitləri	1615,1	104,0	45,8
Bank kreditləri	144,9	3,3 d.	4,1
Büdcə vəsaitləri	1373,3	2,2 d.	39,0
Büdcədən kənar dövlət fondlarının vəsaitləri	-	-	-
Əhalinin şəxsi vəsaiti	225,8	110,5	6,4
Sair vəsaitlər	164,0	174,2	4,7

Qrafik 7

**Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin maliyyə
mənbələri üzrə strukturu, faizlə**

2023-cü ilin yanvar-mart aylarında əsas kapitalla yönəldilmiş ümumi vəsaitin 41,1 faizi sənaye, 34,1 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 16,8 faizi tikinti, hər birində 2,5 faiz olmaqla kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, informasiya və rabitə, 0,8 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 0,5 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, hər birində 0,4 faiz olmaqla turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 0,3 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 0,2 faizi digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi, hər birində 0,1 faiz olmaqla peşə, elmi və texniki fəaliyyət, inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, təhsil, istirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət sahələrinə sərf edilmişdir.

Cədvəl 27

**İqtisadiyyatın sahələri üzrə əsas kapitalla
yönəldilmiş vəsaitlərin dəyəri**

İqtisadiyyatın sahələri	2023-cü ilin yanvar-mart aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	3523,1	140,3	100,0
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	87,3	145,4	2,5
Sənaye	1446,8	117,8	41,1
o cümlədən:			
Mədənçıxarma sənayesi	1172,7	120,5	33,3
Emal sənayesi	168,0	101,8	4,8
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	76,7	96,0	2,2
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	29,4	2,9 d.	0,8
Tikinti	592,5	129,3	16,8
ondan mənzil tikintisi	185,3	104,2	5,3
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	28,5	173,2	0,8
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	1201,7	192,3	34,1

REAL SEKTOR

İqtisadiyyatın sahələri	2023-cü ilin yanvar-mart aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	...ardı
			Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
o cümlədən:			
nəqliyyat	1201,1	192,2	34,1
poçt və kuryer fəaliyyəti	0,6	2,8 d.	0,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	15,2	114,8	0,4
İnformasiya və rabitə	88,2	2,7 d.	2,5
ondan rabitə	85,3	2,7 d.	2,4
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	17,8	42,7	0,5
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	0,3	60,8	0,0
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	1,9	57,3	0,1
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	4,4	43,4	0,1
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	10,6	73,3	0,3
Təhsil	1,3	65,6	0,1
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	13,9	4,0 d.	0,4
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	4,8	2,7 d.	0,1
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	7,9	43,2 d.	0,2

2023-cü ilin yanvar-mart aylarında neft-qaz sektoruna 1271,4 milyon manatlıq vəsait yönəldilmişdir. Qeyri neft-qaz sektorunun inkişafına sərf edilmiş 2251,7 milyon manatlıq vəsaitin 175,4 milyon manatı (ümumi sərmayənin 5,0 faizi) qeyri neft-qaz sənayesi sektorunda istifadə edilmişdir.

2023-cü ilin yanvar-mart aylarında Bakı şəhərində İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Əmlak Məsələləri Dövlət Xidmətinin inzibati binası, “Bakı KOB evi”, “STEAM İnnovasiya Mərkəzi”, Tərtər rayonunda Talış-Tapqaraqoyunlu-Qaşaltı sana-

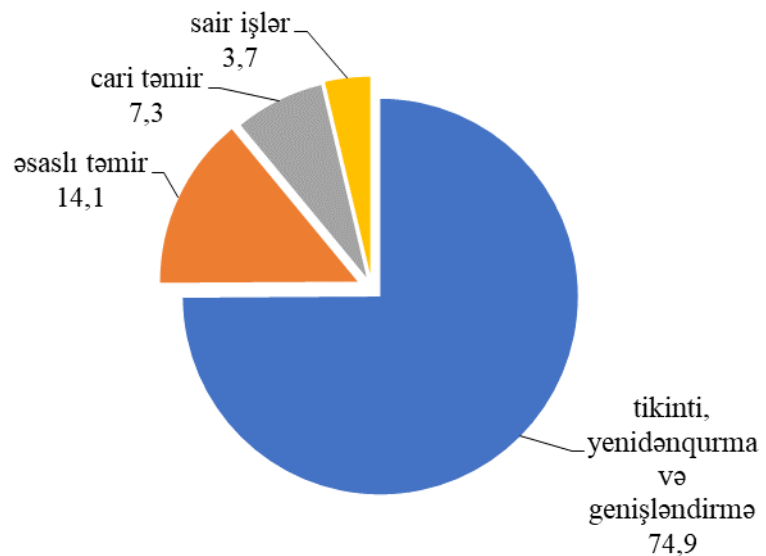
toriyası avtomobil yolu və s. mühüm əhəmiyyətli obyektlər istifadəyə verilmişdir.

Xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatların vəsaitləri hesabına əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin 914,4 milyon manatı (96,7 faizi) Birləşmiş Krallıq, Fransa, ABŞ, Türkiyə, Yaponiya, İsveçrə, Rusiya, Norveç və İran sərmayədarlarına məxsus olmuşdur.

2023-cü ilin yanvar-mart aylarında tikinti müəssisələri tərəfindən (fərdi sahibkarlar nəzərə alınmaqla) yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin 74,9 faizini tikinti, yenidənqurma və genişləndirmə, 14,1 faizini əsaslı təmir, 7,3 faizini cari təmir, 3,7 faizini isə sair tikinti işləri təşkil etmişdir. Ümumi inşaat işlərinin 90,9 faizini qeyri-dövlət tikinti müəssisələri yerinə yetirmişlər.

Qrafik 8

Tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin strukturu (ümumi yekuna görə, faizlə)

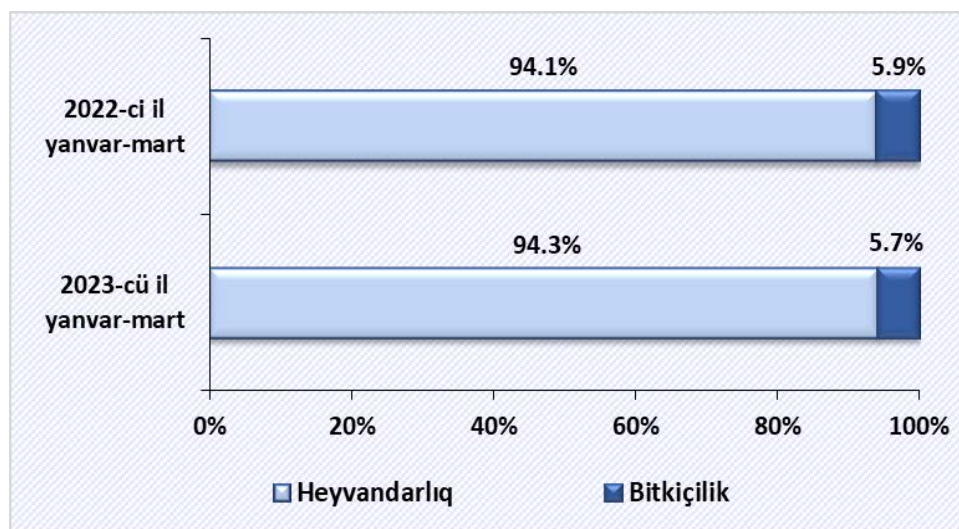

Kənd təsərrüfatı

2023-cü ilin yanvar-mart ayları üzrə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun faktiki qiymətlərlə dəyəri 1340,1 milyon manat təşkil etmişdir ki, onun da 1264,1 milyon manatı heyvandarlıq, 76,0 milyon manatı bitkiçilik məhsullarının payına düşür.

Qrafik 9

Kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun strukturu

Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə kənd təsərrüfatının istehsalı 3,4 faiz, o cümlədən heyvandarlıq məhsulları üzrə 3,5 faiz, bitkiçilik məhsulları üzrə 1,3 faiz artmışdır.

Cədvəl 28

Kənd təsərrüfatı üzrə istehsal indeksinin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Cəmi	o cümlədən:	
		heyvandarlıq məhsulları	bitkiçilik məhsulları
2022-ci il			
Yanvar	102,7	102,6	104,8
Yanvar-fevral	103,1	102,5	114,1
Yanvar-mart	103,4	102,8	114,4
Yanvar-aprel	103,6	102,8	114,8
Yanvar-may	103,3	102,8	105,1
Yanvar-iyun	100,0	102,8	97,3
Yanvar-iyul	103,1	102,7	103,4
Yanvar-avqust	103,2	102,7	103,6
Yanvar-sentyabr	103,0	102,9	103,0
Yanvar-oktyabr	103,2	103,1	103,2
Yanvar-noyabr	103,4	103,3	103,4
Yanvar-dekabr	103,4	103,4	103,3
2023-cü il			
Yanvar	103,3	103,4	102,0
Yanvar-fevral	103,3	103,4	101,9
Yanvar-mart	103,4	103,5	101,3

Bitkiçilik. Ölkədə yaz-tarla işləri aparılır və 2023-cü ilin yanvar-mart aylarında 112,0 min hektar sahədə və ya 2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 1,9 faiz az yazlıq bitkilərin səpini aparılmışdır. Bu dövrdə 18,3 min hektar sahədə dənلیلər və dənli paxlalı bitkilər (ondan 2,6 min hektarı dən üçün qarğıdalı), 29,0 min hektar sahədə kartof, 25,5 min hektar sahədə tərəvəz, 3,3 min hektar sahədə bostan bitkiləri, 1,7 min hektar sahədə dən üçün günəbaxan, 1,5 min hektar sahədə şəkər çuğunduru, 0,3 min hektar sahədə pambıq, 31,8 min hektar sahədə çoxillik otlar və 0,6 min hektar sahədə birillik otlar əkilmişdir.

Qrafik 10

Yazlıq bitkilərin əkin sahəsinin quruluşu

Yazlıq bitkilərin əkini

hektar

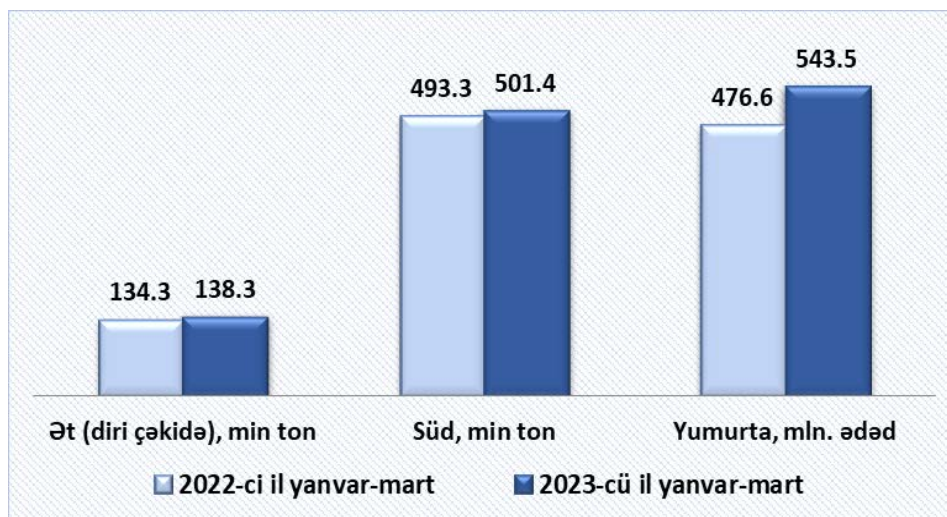
	Yanvar-mart		2023-cü ilin yanvar-mart ayları 2022-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
	2023	2022	
Yaz əkininin əvvəlindən əkilmişdir	111 956,3	114 116,8	98,1
Dənlilər və dənli paxlalı bitkilər (qarğıdalısız)	15 536,7	14 919,5	104,1
onlardan:			
buğda	4 799,2	4 114,8	116,6
vələmir (yulaf)	4 659,5	4 539,4	102,6
Qarğıdalı	2 767,4	2 157,2	128,3
ondan dən üçün	2 568,3	2 157,2	119,1
Kartof	29 030,2	29 064,8	99,9
Tərəvəz	25 445,8	24 611,5	103,4
Bostan bitkiləri	3 297,4	4 356,0	75,7
Pambıq	265,0	-	-
Dən üçün günəbaxan	1 725,0	736,0	2,3 d.
Şəkər çuğunduru	1 496,6	1 650,4	90,7
Birillik otlar	619,0	514,9	120,2
Çoxillik otlar	31 756,2	36 106,0	88,0
Sair yazlıq bitkilər	17,0	0,5	34,0 d.

Təsərrüfatlarda yanvar-mart aylarında 94,0 min ton və yaxud keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 0,1 faiz çox tərəvəz məhsulları istehsal edilmişdir.

Heyvandarlıq. 2023-cü ilin yanvar-mart aylarında quş əti də daxil olmaqla diri çəkiddə 138,3 min ton ət, 501,4 min ton süd, 543,5 milyon ədəd yumurta istehsal edilmiş, 2022-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən ət istehsalı 3,0 faiz, süd istehsalı 1,7 faiz, yumurta istehsalı 14,0 faiz artmışdır.

Qrafik 11

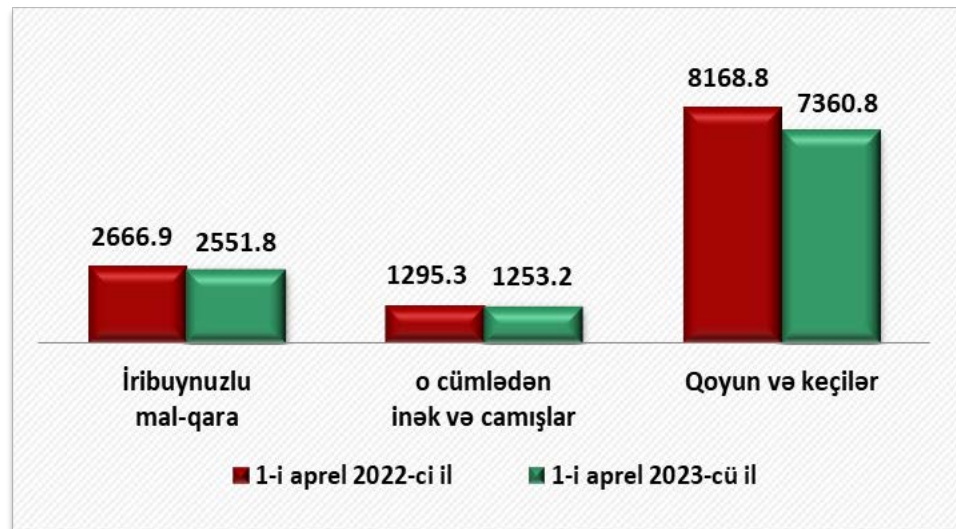
Əsas növ heyvandarlıq məhsullarının istehsalı

2023-cü il aprelin 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə 7360,8 min baş qoyun və keçi, 2551,8 min baş iribuynuzlu mal-qara, o cümlədən 1253,2 min baş inək və camış, 5084 baş donuz mövcud olmuşdur. İribuynuzlu mal-qaranın 49,1 faizini inək və camışlar təşkil edir.

Cari ilin yanvar-mart aylarında quşçuluq müəssisələrində diri çəkiddə 23,5 min ton (keçən il 19,8 min ton) quş əti və 269,4 milyon ədəd (keçən il 191,7 milyon ədəd) yumurta istehsal olunmuşdur. Ümumilikdə bu müəssisələr üzrə cəmi quşların sayı 9813,7 min baş olmuş, hər yumurtlayan toyuqdan orta hesabla 67 ədəd yumurta alınmışdır.

**Mal-qaranın sayı,
aprelin 1-i vəziyyətinə, min baş**

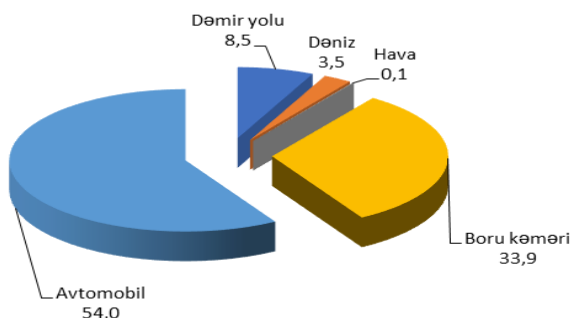
Nəqliyyat*

2023-cü ilin yanvar-mart ayları ərzində yük və sərnişin daşımaları əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə müvafiq olaraq 6,4 faiz və 22,8 faiz artmışdır.

Nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən təsərrüfat subyektləri tərəfindən 52,5 milyon ton yük daşınmışdır. Yüklərin 3,5 faizi dəniz, 8,5 faizi dəmir yolu, 0,1 faizi hava, 54,0 faizi avtomobil nəqliyyatı, 33,9 faizi isə boru kəməri ilə daşınmışdır.

Qrafik 13

Yük daşınmasının nəqliyyat növləri üzrə strukturu, faizlə

Qeyri-dövlət sektoruna məxsus nəqliyyat vasitələri ilə daşınmış yüklərin həcmi 4,3 faiz artmış, daşınmış yüklərin ümumi həcmində bu sektorun xüsusi çəkisi 75,4 faiz təşkil etmişdir.

2023-cü ilin yanvar-mart aylarında nəqliyyatçılar 423,7 milyon sərnişinə xidmət göstərmişlər. Sərnişinlərin 87,1 faizi avtomobil nəqliyyatı, 12,4 faizi metro, qalan hissəsi isə digər nəqliyyat növləri ilə daşınmışdır.

*) TRASEKA Hökumətlərarası Komissiyasının 2023-cü ilin fevral ayında keçirilmiş 16-cı iclasında Avropa-Qafqaz-Asiya nəqliyyat dəhlizi üzrə statistik məlumatların formalaşdırılması metodikasında dəyişiklik edildiyindən dəhlizlərlə bağlı müvafiq məlumatlar növbəti nəşrlərdə təqdim olunacaqdır.

Dəmir yolu nəqliyyatı ilə 2023-cü ilin yanvar-mart aylarında 4,4 milyon ton yük, 1509,5 min sərnişin daşınmış, 2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə yük daşınmasında 16,6 faiz, sərnişin daşınmasında isə 60,0 faiz artım müşahidə olunmuşdur.

Orta hesabla sutkada 460 vaqon yüklənmiş, 411 vaqon isə boşaldılmışdır.

Sutka ərzində dəmir yolunun Şimal istiqaməti üzrə 23,5 min ton, Qərb istiqaməti üzrə 2,9 min ton, Cənub istiqaməti üzrə isə 0,9 min ton yüklənmə işi yerinə yetirilmişdir.

Dəniz nəqliyyatı ilə 2023-cü ilin yanvar-mart aylarında daşınmış yüklərin həcmi 1824,3 min ton təşkil etmiş və əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 28,0 faiz artmışdır. Yüklərin 56,4 faizini neft yükləri təşkil etmişdir.

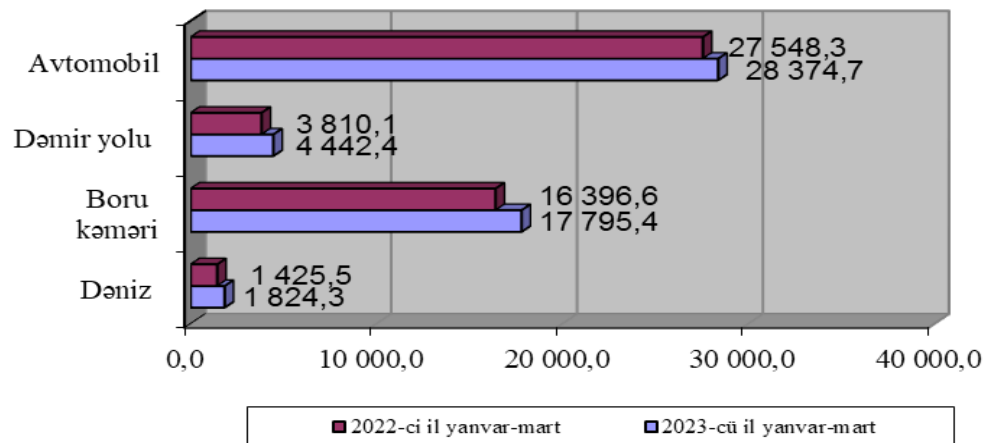
Dəniz limanları tərəfindən 2640,4 min ton həcmində yükləmə-boşaltma işləri həyata keçirilmiş və yüklərin 2157,1 min tonunu və ya 81,7 faizini tranzit yüklər təşkil etmişdir.

2023-cü il aprel ayının 1-i vəziyyətinə limanlarda qalan yüklərin həcmi 80,9 min ton olmuşdur.

Dövr ərzində bu nəqliyyat növü ilə daşınmış sərnişinlərin sayı 2022-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 80,8 faiz artaraq 4,7 min nəfər olmuşdur.

Qrafik 14

Nəqliyyat sektorunda daşınmış yüklərin həcmi, min ton

Nəqliyyat sektorunda daşımaların həcmində xüsusi çəkisi ən böyük olan **avtomobil nəqliyyatı** ilə 28,4 milyon ton yük, 369,0 milyon sərnişin daşınmış və əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə müvafiq olaraq 3,0 faiz və 23,8 faiz artım qeydə alınmışdır. Sərnişinlərin 95,5 faizi avtobus, 4,5 faizi isə minik taksilərinin xidmətlərindən istifadə etmişdir. Yük dövriyyəsi 2,7 faiz, sərnişin dövriyyəsi isə 22,6 faiz artmışdır.

Metro nəqliyyatının xidmətlərindən istifadə etmiş sərnişinlərin sayı 15,4 faiz artaraq 52,7 milyon nəfər olmuşdur.

Hava nəqliyyatı ilə 539,0 min və ya 47,9 faiz çox sərnişin daşınmış, daşımaların 99,9 faizi dövlət, 0,1 faizi isə özəl müəssisələrə məxsus nəqliyyat vasitələri ilə həyata keçirilmişdir. Bu nəqliyyat növü ilə yükdaşıma 75,6 faiz azalaraq 37,3 min ton olmuşdur.

Magistral neft kəmərləri ilə 9500,8 min ton neft nəql edilmişdir. Nəqlətmənin 76,3 faizi Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft ixrac kəməri ilə həyata keçirilmiş və cari ilin yanvar-mart ayları ərzində bu kəmər vasitəsilə 7244,5 min ton neft ötürülmüşdür. Dövr ərzində BTC kəməri ilə nəql edilmiş neftin 85,9 faizini və ya 6223,7 min tonunu Azərbaycanda hasil edilən neft, 14,1 faizini və ya 1020,8 min tonunu isə Türkmənistan və Qazaxıstandan daxil olan neft təşkil etmişdir.

Magistral qaz kəmərləri ilə 11520,3 milyon kub-metr qaz nəql edilmiş və əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 7,0 faiz artım müşahidə olunmuşdur. Qazın nəqlinin 47,8 faizi Bakı-Tbilisi-Ərzurum Cənubi Qafqaz boru kəməri vasitəsilə həyata keçirilmiş və 5511,4 milyon kub-metr qaz ötürülmüşdür.

İnformasiya və rabitə

Bu sahədə fəaliyyət göstərən müəssisələr tərəfindən 2023-cü ilin yanvar-mart aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə göstərilmiş xidmətlərin dəyəri real ifadədə 17,8 faiz artaraq 692,7 milyon manat təşkil etmişdir ki, onun da 75,5 faizi əhali tərəfindən istehlak olunmuşdur.

Xidmətlərdən əldə edilən gəlirin 37,8 faizi və ya 262,1 milyon manatı mobil telefon rabitəsi sahəsində formalaşmışdır.

İstehlak bazarı

2023-cü ilin yanvar-mart aylarında istehlakçıların tələbatlarının ödənilməsi məqsədilə satılmış malların və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri 16,0 milyard manat olmaqla 2022-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən müqayisəli qiymətlərlə 4,7 faiz artmışdır.

Qeyri-dövlət sektorunun təsərrüfat subyektləri tərəfindən satılmış malların və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri 2022-ci ilin yanvar-mart ayları ilə müqayisədə 4,4 faiz artaraq 15,4 milyard manata bərabər olmuş, onun 46,2 faizi fərdi sahibkarların fəaliyyəti sayəsində formalaşmışdır.

Cədvəl 30

İstehlak bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2023-cü ilin yanvar-mart ayları, milyon manat	2023-cü ilin yanvar-mart ayları 2022-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
İstehlak bazarında satılmış malların və göstərilmiş xidmətlərin ümumi dəyəri	16 031,4	104,7
o cümlədən: dövlət mülkiyyəti üzrə	606,9	115,1
qeyri-dövlət mülkiyyəti üzrə	15 424,5	104,4
ondan: fərdi sahibkarlar üzrə	7 121,5	104,4

Hesabat dövründə bir istehlakçı orta hesabla ayda 527,4 manat və ya 2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə nominal ifadədə 83,8 manat çox vəsait xərcləmişdir.

Əmtəə bazarı

2023-cü ilin yanvar-mart aylarında pərakəndə ticarət şəbəkəsində istehlakçılara 13,0 milyard manatlıq, o cümlədən 7,4 milyard manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 5,6 milyard manatlıq qeyri-ərzaq malları satılmışdır. 2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə pərakəndə ticarət dövriyyəsi real ifadədə 3,0 faiz, o cümlədən ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə 2,1 faiz, qeyri-ərzaq malları üzrə 4,1 faiz artmışdır.

Cədvəl 31

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin makrostrukturunu

	2023-cü ilin yanvar-mart ayları, milyon manat	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	2023-cü ilin yanvar-mart ayları 2022-ci ilin yanvar- mart aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	13 008,5	100,0	103,0
o cümlədən: ərzaq məhsulları	6 795,2	52,2	102,3
içkilər və tütün məmulatları	635,1	4,9	100,2
qeyri-ərzaq malları	5 578,2	42,9	104,1

Hesabat dövründə əhalinin bir nəfərinə düşən orta aylıq pərakəndə ticarət dövriyyəsi 427,9 manat və ya 2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə nominal ifadədə 63,8 manat çox olmuşdur. Ticarət şəbəkəsində bir ölkə sakini orta hesabla ayda 244,4 manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 183,5 manatlıq qeyri-ərzaq malları almışdır.

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin dinamikası

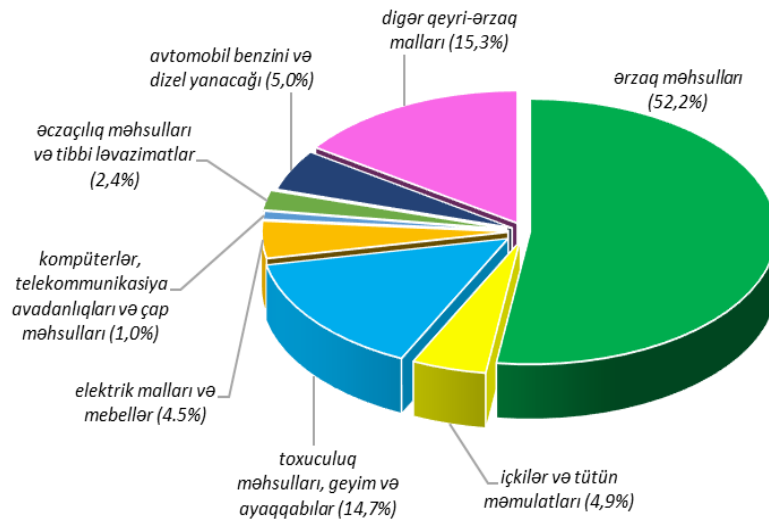
	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	o cümlədən	
		ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları üzrə	qeyri-ərzaq malları üzrə
2022-ci il			
Yanvar	102,9	102,5	103,5
Yanvar-fevral	103,0	102,6	103,5
Yanvar-mart	103,1	102,6	103,7
Yanvar-aprel	103,0	102,5	103,7
Yanvar-may	103,1	102,5	103,8
Yanvar-iyun	102,9	102,3	103,6
Yanvar-iyul	102,9	102,3	103,7
Yanvar-avqust	102,8	102,2	103,6
Yanvar-sentyabr	102,9	102,3	103,6
Yanvar-oktyabr	102,9	102,2	103,6
Yanvar-noyabr	103,0	102,2	103,8
Yanvar-dekabr	103,1	102,3	104,0
2023-cü il			
Yanvar	102,9	102,2	103,6
Yanvar-fevral	102,8	102,2	103,5
Yanvar-mart	103,0	102,1	104,1

**Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin
mal qrupları üzrə strukturu**

	2023-cü ilin yanvar-mart ayları, milyon manat	2023-cü ilin yanvar- mart ayları 2022-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	13 008,5	103,0
o cümlədən: ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları	7 430,3	102,1
toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabılar	1 910,0	104,6
elektrik malları və mebellər	581,8	102,3
kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsulları	132,5	102,7
əczaçılıq məhsulları və tibbi ləvazimatlar	311,5	96,8
avtomobil benzini və dizel yanacağı	651,7	108,3
digər qeyri-ərzaq malları	1 990,7	103,9

Hesabat dövründə istehlakçıların pərakəndə ticarət şəbəkəsində xərclədiyi vəsaitin 57,1 faizi ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının, 14,7 faizi toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabıların, 5,0 faizi avtomobil benzini və dizel yanacağının, 4,5 faizi elektrik malları və mebellərin, 2,4 faizi əczaçılıq məhsulları və tibbi ləvazimatların, 1,0 faizi kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsullarının, 15,3 faizi isə digər qeyri-ərzaq mallarının alınmasına sərf olunmuşdur.

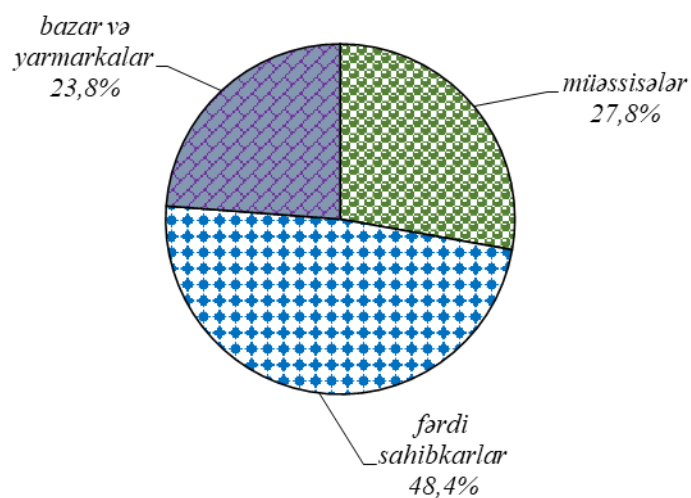
**2023-cü ilin yanvar-mart aylarında pərakəndə ticarət
dövriyyəsinin mal qrupları üzrə strukturu**

Əmtəə bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2023-cü ilin yanvar-mart ayları, milyon manat	2023-cü ilin yanvar-mart ayları 2022-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	13 008,5	103,0
o cümlədən: müəssisələr üzrə	3 620,5	101,1
fərdi sahibkarlar üzrə	6 291,3	103,8
bazar və yarmarkalar üzrə	3 096,7	103,5

**2023-cü ilin yanvar-mart aylarında
pərakəndə ticarət dövriyyəsinin strukturu**

İctimai iaşə xidmətləri

2023-cü ilin yanvar-mart aylarında ictimai iaşə dövriyyəsi 2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə real ifadədə 21,9 faiz artaraq 414,8 milyon manat olmuşdur.

Cədvəl 35

İctimai iaşə dövriyyəsi

	2023-cü ilin yanvar-mart aylarında, min manat	2023-cü ilin yanvar- mart ayları 2022-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Cəmi	414 766,2	121,9
o cümlədən: dövlət	4 695,5	130,5
qeyri-dövlət	410 070,7	121,8
ondan: fiziki şəxslər	202 363,4	115,8

Özəl sektorda ictimai iaşə dövriyyəsinin 50,7 faizi hüquqi şəxslərin, 49,3 faizi isə bu sahədə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki şəxslərin payına düşür. Hüquqi şəxslər üzrə dövriyyə 2022-ci ilin yanvar-mart ayları ilə müqayisədə 28,4 faiz artaraq 207,7 milyon manat olmuşdur.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər

2023-cü ilin yanvar-mart aylarında əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin dəyəri 2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə real ifadədə 11,6 faiz artaraq 2608,1 milyon manat olmuşdur. Hüquqi şəxslər tərəfindən əhaliyə 1980,3 milyon manatlıq xidmət göstərilmişdir ki, bu da xidmətlərin ümumi dəyərinin 75,9 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 36

Ödənişli xidmətlərin göstərilməsi

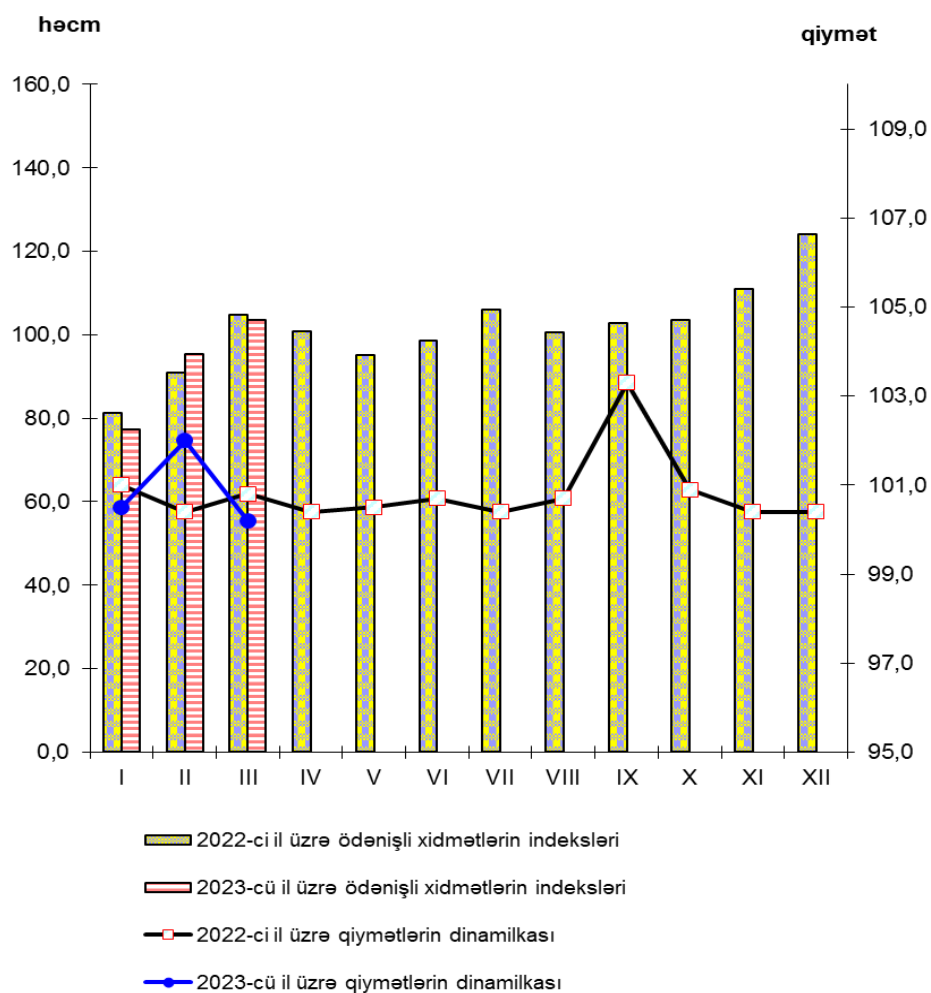
	2023-cü ilin yanvar-mart aylarında, milyon manat	2023-cü ilin yanvar-mart ayları 2022-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Ödənişli xidmətlərin ümumi dəyəri - cəmi	2 608,1	111,6
o cümlədən: dövlət	554,8	112,5
qeyri-dövlət	2 053,3	111,4
ondan: fiziki şəxslər	627,8	107,5

Cari ilin yanvar-mart aylarında hər bir ölkə sakini orta hesabla 257,4 manatlıq və ya ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə nominal ifadədə 47,0 manat çox müxtəlif ödənişli xidmətlərdən istifadə etmişdir.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin indeksləri

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər	o cümlədən:	
		hüquqi şəxslər üzrə	fiziki şəxslər üzrə
2022-ci il			
Yanvar	106,6	106,8	105,7
Yanvar-fevral	105,0	104,5	106,6
Yanvar-mart	105,2	104,7	106,6
Yanvar-aprel	106,9	106,1	109,4
Yanvar-may	108,1	106,0	114,7
Yanvar-iyun	107,4	105,6	113,4
Yanvar-iyul	107,2	105,7	112,2
Yanvar-avqust	107,3	106,3	110,8
Yanvar-sentyabr	107,8	107,2	109,6
Yanvar-oktyabr	106,9	106,7	107,5
Yanvar-noyabr	107,3	107,4	106,7
Yanvar-dekabr	108,0	108,0	108,0
2023-cü il			
Yanvar	108,5	110,2	103,4
Yanvar-fevral	111,1	112,3	107,4
Yanvar-mart	111,6	113,0	107,5

**Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər üzrə
qiymət və fiziki həcm indeksləri
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)**

Qiymət indeksləri

Cədvəl 38

	2023-cü ilin mart ayı 2023-cü ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin mart ayı 2022-ci ilin mart ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin yanvar-mart ayları 2022-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
İstehlak qiymətləri indeksi	100,7	113,6	113,8
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	96,4	79,6	91,2
o cümlədən:			
neft-qaz sənayesi	95,1	71,3	85,1
qeyri neft-qaz sənayesi	100,4	105,3	106,5
Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	100,8	112,7	111,8
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı xidmətlərinin qiymət indeksi	101,1	107,5	107,9
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	99,9	101,2	100,9
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	100,2	100,0	99,9
İdxal olunan məhsulların qiymət indeksi	101,0*	120,4**	121,1***
İxrac olunan məhsulların qiymət indeksi	87,7*	84,4**	95,2***
o cümlədən:			
qeyri neft-qaz məhsulları	102,8*	104,2**	103,3***

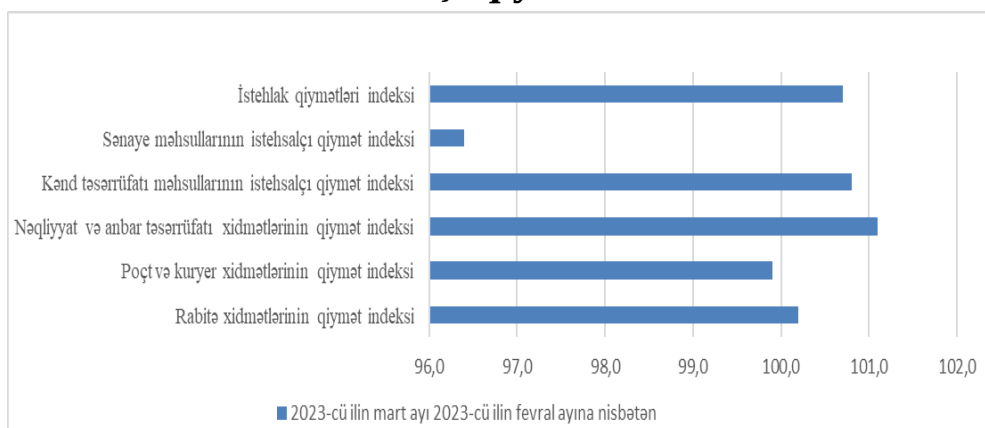
*2023-cü ilin fevral ayı 2023-cü ilin yanvar ayına nisbətən

**2023-cü ilin fevral ayı 2022-ci ilin fevral ayına nisbətən

***2023-cü ilin yanvar-fevral ayları 2022-ci ilin yanvar-fevral aylarına nisbətən

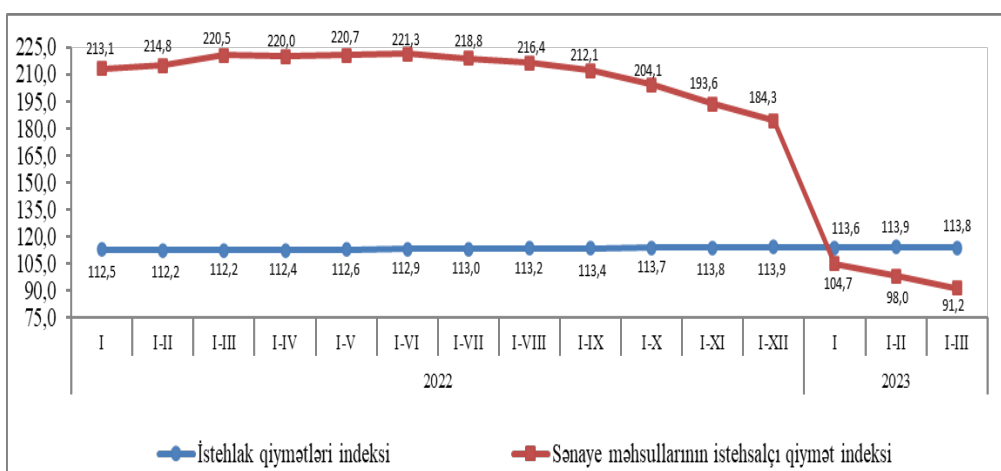
Qrafik 18

İstehlak və istehsalçı qiymət indeksləri, faizlə

Qrafik 19

İstehlak qiymətləri indeksi və sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi (əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

İstehlak qiymətləri indeksi

2023-cü ilin mart ayında istehlak qiymətləri indeksi fevral ayı ilə müqayisədə 100,7 faiz, 2023-cü ilin yanvar-mart aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 113,8 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 39

İstehlak qiymətləri indeksinin dəyişməsi

	Cəmi məhsullar və xidmətlər			Ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2022-ci il						
Yanvar	101,6	112,5	112,5	102,6	117,1	117,1
Fevral	101,1	111,9	112,2	102,1	117,2	117,2
Mart	101,1	112,1	112,2	101,5	116,8	117,0
I rüb	104,4	-	112,2	107,0	-	117,0
Aprel	101,0	113,0	112,4	101,7	118,4	117,4
May	100,7	113,7	112,6	101,0	120,2	117,9
İyun	99,9	114,2	112,9	99,0	120,6	118,4
II rüb	102,6	-	113,6	103,8	-	119,7
2022-ci il						
İyul	100,5	113,7	113,0	100,1	120,3	118,7
Avqust	100,9	114,2	113,2	101,2	120,8	118,9
Sentyabr	103,1	115,6	113,4	103,4	121,8	119,3
III rüb	102,3	-	114,5	101,7	-	121,0
Oktyabr	101,6	115,6	113,7	102,2	121,0	119,4
Noyabr	101,0	115,1	113,8	101,2	120,1	119,5
Dekabr	101,0	114,4	113,9	101,7	119,0	119,5
IV rüb	105,0	-	115,0	106,3	-	120,1
2023-cü il						
Yanvar	101,0	113,6	113,6	101,2	117,5	117,5
Fevral	101,5	114,1	113,9	101,8	117,1	117,3
Mart	100,7	113,6	113,8	101,3	116,8	117,1
I rüb	103,2	-	113,8	104,4	-	117,1

REAL SEKTOR

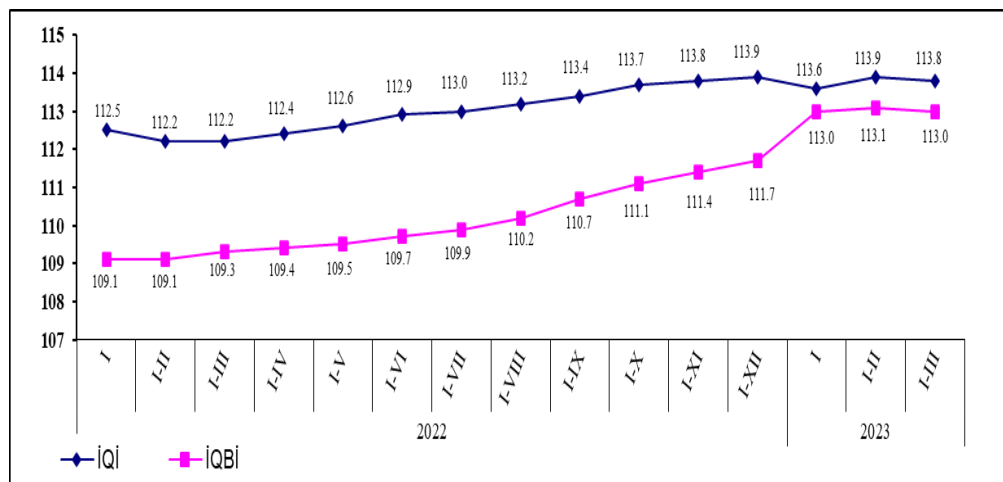
...ardı

	Qeyri-ərzaq məhsulları			Xidmətlər		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2022-ci il						
Yanvar	100,8	105,9	105,9	101,0	111,1	111,1
Fevral	100,3	106,0	106,0	100,4	109,3	110,2
Mart	100,8	106,6	106,2	100,8	110,0	110,1
I rüb	101,9	-	106,2	102,6	-	110,1
Aprel	100,6	107,1	106,4	100,4	110,2	110,2
May	100,7	107,1	106,6	100,5	110,3	110,2
İyun	100,5	107,4	106,7	100,7	110,9	110,3
II rüb	101,9	-	107,2	101,6	-	110,5
İyul	101,4	108,6	107,0	100,4	108,9	110,1
Avqust	100,6	108,9	107,2	100,7	109,5	110,0
Sentyabr	102,4	110,5	107,6	103,3	111,4	110,2
III rüb	103,1	-	109,3	102,5	-	110,0
Oktyabr	101,3	110,9	107,9	100,9	112,0	110,4
Noyabr	101,6	112,1	108,3	100,4	110,7	110,4
Dekabr	100,5	111,9	108,6	100,4	110,2	110,4
IV rüb	104,3	-	111,7	103,8	-	111,0
2023-cü il						
Yanvar	101,1	112,2	112,2	100,5	109,7	109,7
Fevral	100,4	112,2	112,2	102,0	111,4	110,6
Mart	100,3	111,6	112,0	100,2	110,8	110,6
I rüb	102,2	-	112,0	102,3	-	110,6

Qiymətləri dövlət tərəfindən tənzimlənən məhsullar və xidmətlər, həmçinin mövsümi xarakter daşıyan kənd təsərrüfatı məhsulları nəzərə alınmadan hesablanan və bazis inflyasiyası kimi qəbul edilmiş istehlak qiymətlərinin bazis indeksi 2023-cü ilin mart ayında fevral ayı ilə müqayisədə 100,4 faiz, əvvəlki ilin mart ayı ilə müqayisədə 112,9 faiz, 2023-cü ilin yanvar-mart aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 113,0 faiz təşkil etmişdir.

Qrafik 20

İstehlak qiymətləri indeksi və istehlak qiymətlərinin bazis indeksinin dəyişməsi (əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

2023-cü ilin mart ayında ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə istehlak qiymətləri indeksi fevral ayı ilə müqayisədə 101,3 faiz, 2023-cü ilin yanvar-mart aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 117,1 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 40

Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının istehlak qiymətləri indeksləri

	2023-cü ilin mart ayı 2023-cü ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin mart ayı 2022-ci ilin mart ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin yanvar-mart ayları 2022-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2022-ci ilin yanvar-mart ayları 2021-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Çörək, çörək məmulatları və yarmalar	99,8	115,7	117,2	117,6
Ət və ət məhsulları	102,1	115,3	114,6	108,5
Balıq və balıq məhsulları	102,2	109,0	110,2	114,4
Süd və süd məhsulları, yumurta	99,6	111,7	111,1	110,8
Kərə və bitki yağları	99,5	110,9	112,2	113,5

REAL SEKTOR

...ardı

	2023-cü ilin mart ayı 2023-cü ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin mart ayı 2022-ci ilin mart ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin yanvar-mart ayları 2022-ci ilin yanvar- mart aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2022-ci ilin yanvar-mart ayları 2021-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Meyvələr	105,1	116,2	113,7	112,1
Tərəvəzlər	101,7	137,5	140,5	156,1
Qənd, cəm, bal, şokolad və konfetlər	100,2	114,0	114,7	111,1
Digər kateqoriyalara aid edilməyən ərzaq məhsulları	100,5	117,6	117,8	109,8
Çay, qəhvə, kakao	100,2	116,4	116,5	107,6
Mineral sular, sərinləşdirici içkilər və şirələr	100,9	111,3	112,0	106,8
Araq, brendi (konyak)	100,4	103,8	104,5	105,2
Tütün məmulatları	100,0	103,4	103,5	109,8

2023-cü ilin mart ayında qeyri-ərzaq məhsulları üzrə istehlak qiymətləri indeksi fevral ayı ilə müqayisədə 100,3 faiz, 2023-cü ilin yanvar-mart aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 112,0 faiz təşkil etmişdir.

Qeyri-ərzaq məhsullarının istehlak qiymətləri indeksləri

	2023-cü ilin mart ayı 2023-cü ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin mart ayı 2022-ci ilin mart ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin yanvar-mart ayları 2022-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2022-ci ilin yanvar-mart ayları 2021-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Parçalar	101,1	114,8	114,3	114,1
Geyim	100,0	109,6	109,6	105,8
Ayaqqabı	100,5	109,8	109,8	105,6
İnşaat materialları	100,2	106,6	107,7	114,5
Mebel və ev əşyaları	100,6	112,1	112,0	109,0
Xalça və digər döşəmə örtükləri	100,4	112,4	112,5	112,3
Məişət cihazları	100,2	108,1	108,4	105,0
Kiçik elektrik cihazları	100,4	108,7	108,9	107,0
Şüşə məmulatları, yemək qabları və əşyaları	100,4	110,4	110,5	111,0
Evə qulluq etmək üçün lazım olan məhsullar (yuyucu vasitələr və s.)	100,9	114,8	115,0	108,8
Dərmanlar	100,0	117,8	117,8	100,0
Müalicə ləvazimatları və cihazları	100,4	108,2	108,2	108,6
Minik avtomobilləri	100,4	103,0	102,7	104,8
Velosipedlər	100,6	109,5	109,7	106,7
Minik avtomobilləri üçün ehtiyat hissələri	100,3	109,9	109,9	111,8
Yanacaq məhsulları (benzin və dizel yanacağı)	100,0	109,0	109,0	100,0
Telefon aparatları	100,1	102,6	102,7	102,5
Foto-kino avadanlıqları və optik cihazlar	100,2	103,7	104,0	104,7
Məlumatın işlənməsi üçün avadanlıqlar (fərdi kompüter, noutbuk, planşet)	99,8	102,9	103,4	102,0
Oyuncaqlar	100,8	111,9	111,8	110,1

REAL SEKTOR

...ardı

	2023-cü ilin mart ayı 2023-cü ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin mart ayı 2022-ci ilin mart ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin yanvar-mart ayları 2022-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2022-ci ilin yanvar-mart ayları 2021-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Açıq havada idman, turizmlə məşğul olmaq və istirahət vaxtı istifadə etmək üçün əşyalar	100,1	115,7	116,1	109,7
Kitablar	100,2	110,2	110,4	106,5
Qəzetlər və digər dövri nəşrlər	100,0	101,8	102,3	101,7
Dəftərxana və şəkil çəkmək üçün ləvazimat	100,3	115,3	131,8	120,7
Şəxsi gigiyena əşyaları, saç qurutmaq üçün fenlər	100,5	111,1	111,2	107,8
Zərgərlik məmulatları	100,6	111,4	111,8	109,0
Sair şəxsi istifadə əşyaları	100,2	111,5	111,7	109,2

2023-cü ilin mart ayında əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlər üzrə istehlak qiymətləri indeksi fevral ayı ilə müqayisədə 100,2 faiz, 2023-cü ilin yanvar-mart aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 110,6 faiz təşkil etmişdir.

**Əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlərin
istehlak qiymətləri indeksləri**

	2023-cü ilin mart ayı 2023-cü ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin mart ayı 2022-ci ilin mart ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin yanvar-mart ayları 2022-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2022-ci ilin yanvar-mart ayları 2021-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Paltarların təmizlənməsi, təmiri və kirayəsi	100,2	115,4	115,8	112,5
Ayaqqabıların təmiri	100,1	117,2	117,8	110,7
İcarəçi tərəfindən ödənilmiş icarə haqqı	100,5	116,7	116,6	110,2
Soyuq su təchizatı xidməti	100,0	100,0	100,0	120,0
Zibilin daşınması xidməti	100,0	100,0	100,0	100,0
Kanalizasiya xidməti	100,0	100,0	100,0	120,0
Elektrik enerjisi təchizatı xidməti	100,0	100,0	100,0	112,5
Təbii qaz təchizatı xidməti	100,0	100,0	100,0	141,7
Mərkəzi isitmə xidməti	100,0	100,0	100,0	100,0
Mebel, ev əşyaları və döşəmə örtüklərinin təmiri	100,2	110,6	111,5	111,8
Məişət cihazlarının təmiri	100,3	115,6	115,6	110,0
Ev və məişət xidmətləri	100,4	113,7	113,8	109,4
Tibbi xidmətlər	100,0	104,9	105,0	108,7
Stomatoloji xidmətlər	100,4	112,5	112,6	109,9
Xəstəxana xidmətləri	99,5	103,8	104,4	105,6
Avtomobillərin təmiri	100,5	113,5	113,2	108,9
Dəmir yolu nəqliyyatı ilə sərnəşin daşınması xidmətləri	100,0	100,4	101,9	101,2

REAL SEKTOR

...ardı

	2023-cü ilin mart ayı 2023-cü ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin mart ayı 2022-ci ilin mart ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin yanvar-mart ayları 2022-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2022-ci ilin yanvar-mart ayları 2021-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Metro nəqliyyatı ilə sərnişin daşınması xidmətləri	100,0	133,3	122,2	100,0
Avtomobil nəqliyyatı ilə sərnişin daşınması xidmətləri	100,0	118,3	112,4	100,3
Hava nəqliyyatı ilə sərnişin daşınması xidmətləri	104,7	101,1	123,9	111,9
Dəniz nəqliyyatı ilə sərnişin daşınması xidmətləri	100,0	100,0	100,0	100,0
Poçt xidmətləri	100,0	100,0	100,0	157,9
Telefon rabitəsi xidmətləri	100,0	102,1	102,0	100,0
Kompleks istirahətin təşkili üzrə xidmətlər	100,6	112,8	111,7	102,8
Ödənişli ali təhsil haqqı	100,0	101,1	101,1	102,5
Restoran və kafelər tərəfindən yeməklə təmin edilmə xidmətləri	100,4	117,0	118,1	114,1
Mehmanxana xidməti	100,2	108,7	108,6	105,0
Bərbərxana və kosmetoloji xidmətlər	100,3	113,7	113,9	109,8
Nəqliyyat vasitələrinin sığortası haqqı	100,0	100,0	100,0	100,0

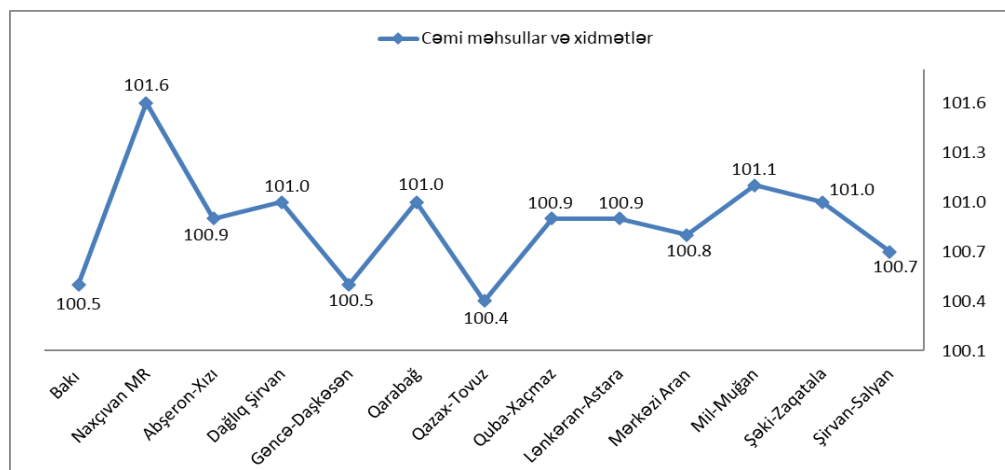
Cədvəl 43

Ölkənin iqtisadi rayonları üzrə 2023-cü ilin mart ayında istehlak qiymətləri indeksləri (əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

	Cəmi məhsullar və xidmətlər	Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları	Qeyri-ərzaq məhsulları	Xidmətlər
Bakı şəhəri	100,5	100,9	100,0	100,2
Naxçıvan Muxtar Respublikası	101,6	102,7	101,1	100,4
Abşeron-Xızı	100,9	101,7	100,6	100,0
Dağlıq Şirvan	101,0	102,0	100,3	100,0
Gəncə-Daşkəsən	100,5	100,9	100,1	100,2
Qarabağ	101,0	101,8	100,5	100,3
Qazax-Tovuz	100,4	100,8	100,3	100,0
Quba-Xaçmaz	100,9	101,4	100,3	100,5
Lənkəran-Astara	100,9	101,6	100,4	100,2
Mərkəzi Aran	100,8	101,6	100,5	100,0
Mil-Muğan	101,1	102,2	100,4	100,1
Şəki-Zaqatala	101,0	101,7	100,3	100,2
Şərqi Zəngəzur	...	...	...	...
Şirvan-Salyan	100,7	101,5	100,1	100,1

Qrafik 21

İqtisadi rayonlar üzrə istehlak qiymətləri indeksləri (əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2023-cü ilin mart ayında əvvəlki ayla müqayisədə sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi 96,4 faiz, o cümlədən mədənçıxarma sənayesi üzrə 95,0 faiz, emal sənayesi üzrə 99,3 faiz, elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı sahələri üzrə isə 100,0 faiz təşkil etmişdir.

Cari ilin mart ayında əvvəlki ayla müqayisədə istehsalçı qiymət indeksi neft-qaz sənayesi məhsulları üzrə 95,1 faiz, qeyri neft-qaz sənayesi məhsulları üzrə isə 100,4 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 44

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

	2023-cü ilin mart ayı 2023-cü ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin mart ayı 2022-ci ilin mart ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin yanvar-mart ayları 2022-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	96,4	79,6	91,2
neft-qaz sənayesi	95,1	71,3	85,1
qeyri neft-qaz sənayesi	100,4	105,3	106,5
mədənçıxarma sənayesi	95,0	68,2	82,0
emal sənayesi	99,3	106,6	110,0
elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	100,0	100,0	100,0
su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	100,0	100,0	100,0

Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2023-cü ilin mart ayında əvvəlki ayla müqayisədə kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi 100,8 faiz, o cümlədən bitkiçilik məhsulları üzrə 100,5 faiz, heyvandarlıq məhsulları üzrə 101,1 faiz təşkil etmişdir.

Cari ilin mart ayında əvvəlki ayla müqayisədə meşə təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi 100,0 faiz, balıq və sair balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi 100,8 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 45

Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

	2023-cü ilin mart ayı 2023-cü ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin mart ayı 2022-ci ilin mart ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin yanvar-mart ayları 2022-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Kənd təsərrüfatı məhsulları	100,8	112,7	111,8
bitkiçilik məhsulları	100,5	111,2	110,7
heyvandarlıq məhsulları	101,1	113,7	112,5
Meşə təsərrüfatı məhsulları	100,0	109,0	109,0
Balıq və sair balıqçılıq məhsulları	100,8	103,8	103,8

Nəqliyyat, anbar təsərrüfatı, poçt, rabitə, İKT və reklam xidmətlərinin qiymət indeksləri. 2023-cü ilin mart ayında əvvəlki ayla müqayisədə nəqliyyat və anbar təsərrüfatı xidmətlərinin qiymət indeksi 101,1 faiz, o cümlədən nəqliyyatda yükdaşıma xidmətləri üzrə 100,9 faiz, nəqliyyatda sənişindəşıma xidmətləri üzrə 103,0 faiz, yardımçı nəqliyyat və anbar təsərrüfatı xidmətləri üzrə isə 100,0 faiz təşkil etmişdir.

Cari ilin mart ayında əvvəlki ayla müqayisədə poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi 99,9 faiz, rabitə xidmətləri üzrə 100,2 faiz, İKT xidmətləri üzrə 100,0 faiz, reklam xidmətləri üzrə isə 99,1 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 46

Nəqliyyat, anbar təsərrüfatı, poçt, rabitə, İKT və reklam xidmətlərinin qiymət indeksləri

	2023-cü ilin mart ayı 2023-cü ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin mart ayı 2022-ci ilin mart ayına nisbətən, faizlə	2023-cü ilin yanvar-mart ayları 2022-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı xidmətlərinin qiymət indeksi	101,1	107,5	107,9
yükdaşıma nəqliyyatı xidməti	100,9	107,9	107,0
sənişindəşıma nəqliyyatı xidməti	103,0	104,2	118,5
yardımçı nəqliyyat xidməti	100,0	100,0	100,0
anbar təsərrüfatı xidməti	100,0	97,5	98,3
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	99,9	101,2	100,9
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	100,2	100,0	99,9
İKT xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	99,2	99,3
Reklam xidmətlərinin qiymət indeksi	99,1	100,1	101,6

İdxal olunan məhsulların qiymət indeksləri. 2023-cü ilin fevral ayında idxal olunan məhsulların qiymət indeksi əvvəlki ayla müqayisədə 101,0 faiz, əvvəlki ilin müvafiq ayı ilə müqayisədə 120,4 faiz, 2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 121,1 faiz təşkil etmişdir.

2023-cü ilin mart ayında ölkəyə idxal edilmiş ərzaqlıq buğdanın 1 tonunun orta qiyməti 539,92 manat təşkil etmişdir.

İxrac olunan məhsulların qiymət indeksləri. 2023-cü ilin fevral ayında ixrac olunan məhsulların qiymət indeksi əvvəlki ayla müqayisədə 87,7 faiz, əvvəlki ilin müvafiq ayı ilə müqayisədə 84,4 faiz, 2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 95,2 faiz təşkil etmişdir.

İxrac olunan qeyri neft-qaz məhsullarının qiymət indeksi 2023-cü ilin fevral ayında əvvəlki ayla müqayisədə 102,8 faiz, əvvəlki ilin müvafiq ayı ilə müqayisədə 104,2 faiz, 2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 103,3 faiz təşkil etmişdir.

Mənzil bazarında qiymət indeksləri. 2023-cü ilin I rübündə mənzil bazarında qiymət indeksi 2022-ci ilin IV rübü ilə müqayisədə 103,1 faiz, o cümlədən ilkin mənzil bazarı üzrə 102,6 faiz, təkrar mənzil bazarı üzrə 103,1 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 47

Mənzil bazarında qiymət indeksləri

	2023-cü ilin I rübü 2022-ci ilin IV rübünə nisbətən, faizlə	2023-cü ilin yanvar-mart ayları 2022-ci ilin yanvar- mart aylarına nisbətən, faizlə
Mənzil bazarında qiymət indeksi	103,1	109,9
İlkin mənzil bazarında qiymət indeksi	102,6	108,0
Təkrar mənzil bazarında qiymət indeksi	103,1	109,9

Kredit qoyuluşları

Mərkəzi Bankın təqdim etdiyi məlumata görə 2023-cü il mart ayının 1-nə ölkənin bank və digər kredit təşkilatlarının kredit portfeli əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 15,7 faiz artaraq, milli valyuta ekvivalentində 20347,1 milyon manat təşkil etmişdir. Ümumi kredit portfelinin 16756,3 milyon manatı və ya 82,4 faizi uzunmüddətli kreditlərin payına düşmüşdür.

Kreditlərin 97,1 faizi banklar, 2,9 faizi isə bank olmayan kredit təşkilatları və kredit ittifaqları tərəfindən verilmişdir.

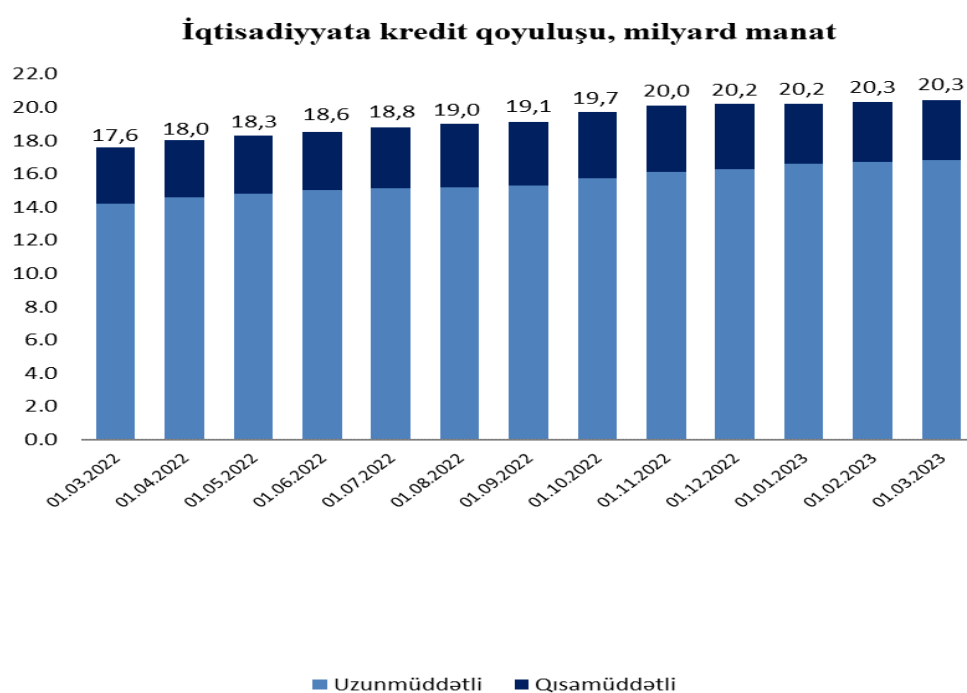
Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği il ərzində 12,2 faiz azalaraq 606,1 milyon manat olmuş və ümumi kredit portfelinin 3,0 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 48

İqtisadiyyata kredit qoyuluşu

	2023-cü il martın 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Kredit qoyuluşları – cəmi	20347,1	115,7
o cümlədən:		
qısamüddətli	3590,8	105,0
uzunmüddətli	16756,3	118,3
Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlər	606,1	87,8
Kreditlərin ümumi həcmində vaxtı keçmiş kreditlərin xüsusi çəkisi, %-lə	3,0	x

Qrafik 22

Məşğulluq və işsizlik

2023-cü il aprelin 1-i vəziyyətinə ilkin məlumatlara əsasən iqtisadi fəal əhalinin sayı 5361,6 min nəfər olmuş, onlardan 5059,1 min nəfərini məşğul əhali təşkil etmişdir.

Cari il martın 1-i vəziyyətinə müddə ilə çalışan işçilərin sayı 1715,8 min nəfər, o cümlədən iqtisadiyyatın dövlət sektorunda 901,0 min nəfər, qeyri-dövlət sektorunda isə 814,8 min nəfər təşkil etmişdir. İqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda 32,0 min nəfər, qeyri neft-qaz sektorunda isə 1683,8 min nəfər çalışmışdır.

Müəssisə və təşkilatlarda müddə ilə çalışan işçilərin 23,1 faizi məhsul istehsalı sahələrində, o cümlədən 7,3 faizi emal sənayesində, 6,7 faizi tikintidə, 3,6 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq sahələrində, 2,0 faizi mədənçıxarma sənayesində, 1,9 faizi su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı, 1,6 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sahələrində məşğul olmuşdur.

Xidmət sahəsində işləyənlərin 19,4 faizi təhsil, 18,8 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 8,3 faizi əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 6,5 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 5,1 faizi inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, 4,2 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,5 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 3,1 faizi istirahət, əyləncə və incəsənət, 2,1 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 2,0 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, 1,8 faizi informasiya və rabitə, 1,1 faizi digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi və 1,0 faizi daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar sahələrində çalışmışlar.

**2023-cü il mart ayının 1-i vəziyyətinə iqtisadi fəaliyyət və
mülkiyyət növləri üzrə muzzla çalışan işçilərin sayı
(min nəfər)**

İqtisadi fəaliyyət növləri	Cəmi	o cümlədən	
		dövlət	qeyri-dövlət
Ölkə üzrə – cəmi	1 715,8	901,0	814,8
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	61,8	25,0	36,8
Mədənçıxarma sənayesi	33,5	11,7	21,8
Emal sənayesi	124,5	17,5	107,0
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	27,8	27,3	0,5
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	33,3	30,3	3,0
Tikinti	115,2	24,7	90,5
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	321,9	2,2	319,7
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	72,5	42,6	29,9
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	35,7	1,4	34,3
İnformasiya və rabitə	31,3	13,9	17,4
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	35,2	7,0	28,2
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	16,9	5,6	11,3
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	59,9	31,0	28,9
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	86,8	65,6	21,2
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	111,6	106,2	5,4
Təhsil	333,7	319,7	14,0
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	142,1	117,8	24,3
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	53,5	48,5	5,0
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	18,6	3,0	15,6

2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında bir işçiyə düşən orta aylıq işlənmiş iş saatlarının miqdarı 145,7 saat təşkil etmişdir.

Cədvəl 50

**2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında iqtisadi fəaliyyət
növləri üzrə bir işçiyə düşən orta aylıq işlənmiş
iş saatlarının miqdarı**

İqtisadi fəaliyyət növləri	İş saatlarının miqdarı
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	146,6
Mədəncıxarma sənayesi	145,1
Emal sənayesi	144,3
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	149,0
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	151,2
Tikinti	146,6
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	150,5
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	141,9
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	148,8
İnformasiya və rabitə	145,2
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	147,5
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	142,7
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	142,5
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	146,8
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	150,0
Təhsil	141,3
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	142,0
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	149,4
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	138,6

Dövlət büdcəsi

2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında dövlət büdcəsinin gəlirləri 5877,4 milyon manat, xərcləri isə 3660,4 milyon manat təşkil etmişdir. Büdcənin icrasında yaranmış 2217,0 milyon manatlıq profisit ümumi daxili məhsulun 11,2 faizinə bərabər olmuşdur.

Cədvəl 51

Dövlət büdcəsinin gəlirləri

	2023-c ilin yanvar-fevral ayları, milyon manat	yekuna görə faizlə	ÜDM-də payı, faizlə
Gəlirlər – cəmi	5877,4	100,0	29,67
o cümlədən:			
Fiziki şəxslərin gəlir vergisi	223,5	3,80	1,13
Hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi	2479,6	42,19	12,52
Torpaq vergisi	4,2	0,07	0,02
Əmlak vergisi	43,4	0,74	0,22
Əlavə dəyər vergisi	1452,1	24,71	7,33
Sadələşdirilmiş vergi	70,0	1,19	0,35
Aksiz	202,2	3,44	1,02
Yol vergisi	24,4	0,42	0,12
Mədən vergisi	19,0	0,32	0,10
Xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər	255,2	4,34	1,29
Digər daxilolmalar	1103,8	18,78	5,57

Daxilolmaların 42,19 faizi hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi, 24,71 faizi əlavə dəyər vergisi, 4,34 faizi xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər, 3,80 faizi fiziki şəxslərin gəlir vergisi, 3,44 faizi aksizlər, 1,19 faizi sadələşdirilmiş vergi, 1,55 faizi vergilərin digər növləri, 18,78 faizi isə vergi olmayan gəlirlər hesabına təmin edilmişdir.

Cədvəl 52

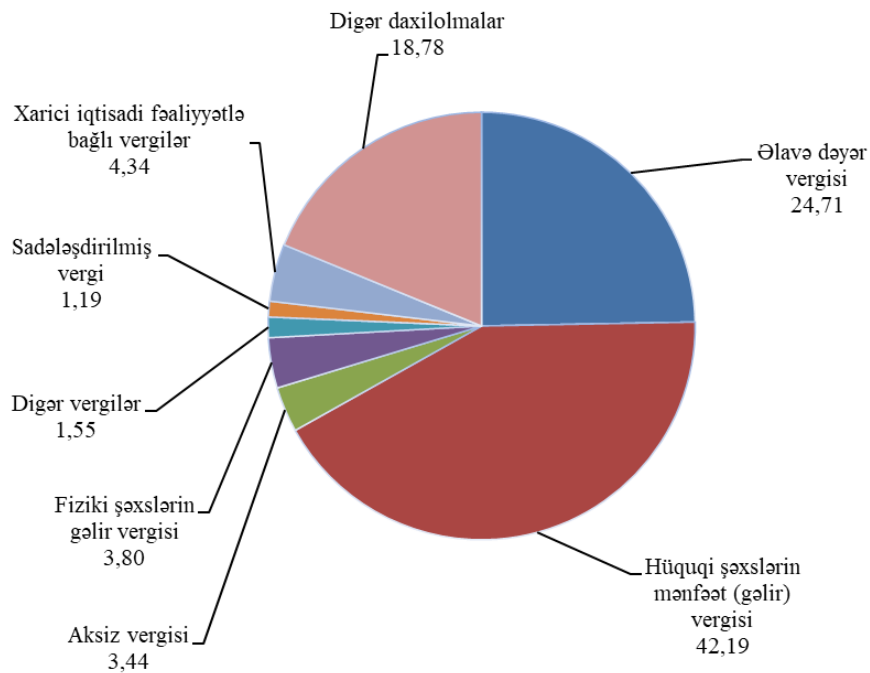
Dövlət büdcəsinin xərcləri

	2023-cü ilin yanvar-fevral ayları, milyon manat	yekuna görə faizlə	ÜDM-də payı, faizlə
Xərclər – cəmi	3660,4	100,0	18,5
o cümlədən:			
Ümumi dövlət xidmətləri	377,6	10,3	1,9
Müdafiə və milli təhlükəsizlik	444,0	12,1	2,2
Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq - mühafizə və prokurorluq	297,3	8,1	1,5
Təhsil	420,2	11,5	2,1
Səhiyyə	119,6	3,3	0,6
Sosial müdafiə və sosial təminat	664,9	18,2	3,4
Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi, gənclər siyasəti və bu qəbildən olan digər fəaliyyət	37,3	1,0	0,2
Mənzil və kommunal təsərrüfatı	21,3	0,6	0,1
Kənd təsərrüfatı	229,3	6,3	1,2
Ətraf mühitin mühafizəsi	19,4	0,5	0,1
İqtisadi fəaliyyət	958,8	26,2	4,8
Əsas bölmələrə aid edilməyən xidmətlər	70,7	1,9	0,4

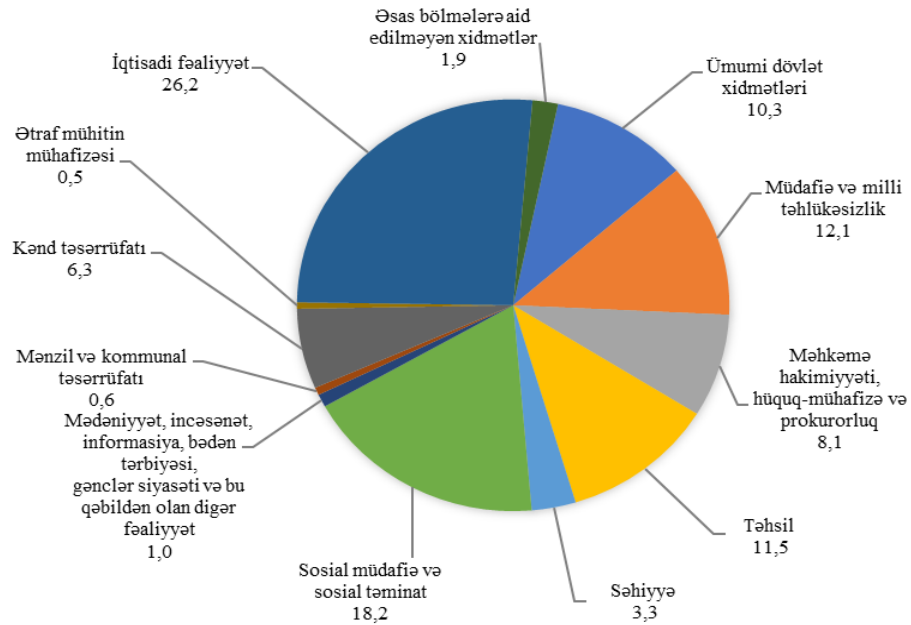
Büdcə vəsaitlərinin 26,2 faizi iqtisadi fəaliyyətin, 18,2 faizi sosial müdafiə və sosial təminatın, 14,8 faizi təhsil və səhiyyənin, 12,1 faizi müdafiə və milli təhlükəsizlik tədbirlərinin, 10,3 faizi ümumi dövlət xidmətlərinin, 18,4 faizi isə digər sahələrin maliyyələşdirilməsinə xərclənmişdir.

Qrafik 23

2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında büdcə gəlirlərinin strukturu, faizlə

**2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında büdcə xərclərinin
strukturu, faizlə**

Maliyyə Nazirliyinin təqdim etdiyi operativ məlumatlara əsasən 2023-cü ilin yanvar-mart aylarında dövlət büdcəsinin gəlirləri 8290,0 milyon manat, xərcləri 6567,0 milyon manat təşkil etmiş, büdcənin icrasında 1723,0 milyon manatlıq və ya ümumi daxili məhsulun 5,7 faizi qədər profisit yaranmışdır.

Xarici ticarət

2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında Azərbaycan Respublikasının hüquqi və fiziki şəxsləri dünyanın 155 ölkəsindəki tərəfdaşları ilə ticarət əməliyyatları həyata keçirmiş, 84 ölkəyə məhsul ixrac olunmuş, 149 ölkədən idxal olunmuşdur.

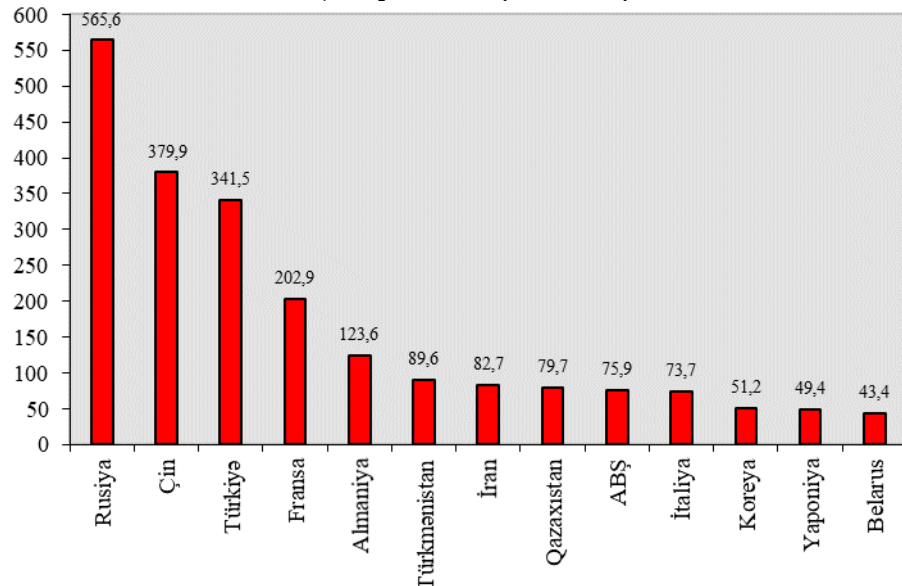
Gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri nəzərə alınmaqla 2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında xarici ticarət dövriyyəsi 8370,7 milyon ABŞ dolları, o cümlədən ixracın dəyəri 5719,7 milyon dollar, idxalın dəyəri 2651,0 milyon dollar təşkil etmiş, nəticədə 3068,7 milyon dollarlıq müsbət ticarət saldosu yaranmışdır.

2022-ci ilin yanvar-fevral ayları ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsi faktiki qiymətlərlə 6,7 faiz, real ifadədə 4,5 faiz, o cümlədən idxal 10,9 faiz, ixrac isə 2,4 faiz artmışdır.

Dövlət Gömrük Komitəsindən daxil olmuş məlumatlara əsasən xarici ticarət dövriyyəsinin 90,9 faizi İtaliya, Türkiyə, Rusiya, Çin, Almaniya, İsrail, İspaniya, Rumıniya, Fransa, Hindistan, Çexiya, Gürcüstan, Yunanıstan, Avstriya, Türkmənistan, Vyetnam, İndoneziya, Qazaxıstan, İrlandiya, İran və ABŞ ilə aparılmış ticarət əməliyyatlarının payına düşmüşdür.

Ölkəyə idxal olunmuş məhsulların ümumi dəyərinin 21,3 faizi Rusiyanın, 14,3 faizi Çinin, 12,9 faizi Türkiyənin, 7,7 faizi Fransanın, 4,7 faizi Almaniyanın, 3,4 faizi Türkmənistanın, 3,1 faizi İranın, 3,0 faizi Qazaxıstanın, 2,9 faizi ABŞ-ın, 2,8 faizi İtaliyanın, hər biri 1,9 faiz olmaqla Koreya və Yaponiyanın, 1,6 faizi Belarusun, hər biri 1,5 faiz olmaqla Birləşmiş Krallıq və Ukraynanın, 1,4 faizi Hindistanın, 0,9 faizi Polşanın, 0,8 faizi Braziliyanın, hər biri 0,7 faiz olmaqla Vyetnam, Niderland və Özbəkistanın, 10,3 faizi isə digər ölkələrin payına düşmüşdür.

2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında idxalda daha çox paya malik olan ölkələr üzrə idxalın dəyəri
(milyon ABŞ dolları)

İdxalda maşınların, mexanizmlərin, elektrotexniki avadanlıq və aparatların, mineral məhsulların, kimya sənayesi məhsullarının, nəqliyyat vasitələrinin, azqıymətli metallar və onlardan hazırlanan məmulatların, bitki mənşəli məhsulların, hazır ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatların, toxuculuq materialları və məmulatlarının dəyəri üstünlük təşkil etmişdir.

İdxal olunan malların 61,1 faizini avtomobil, 15,4 faizini dəmir yolu, 10,7 faizini hava, 8,5 faizini dəniz nəqliyyatı ilə gətirilmiş, 4,3 faizini isə boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəql edilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

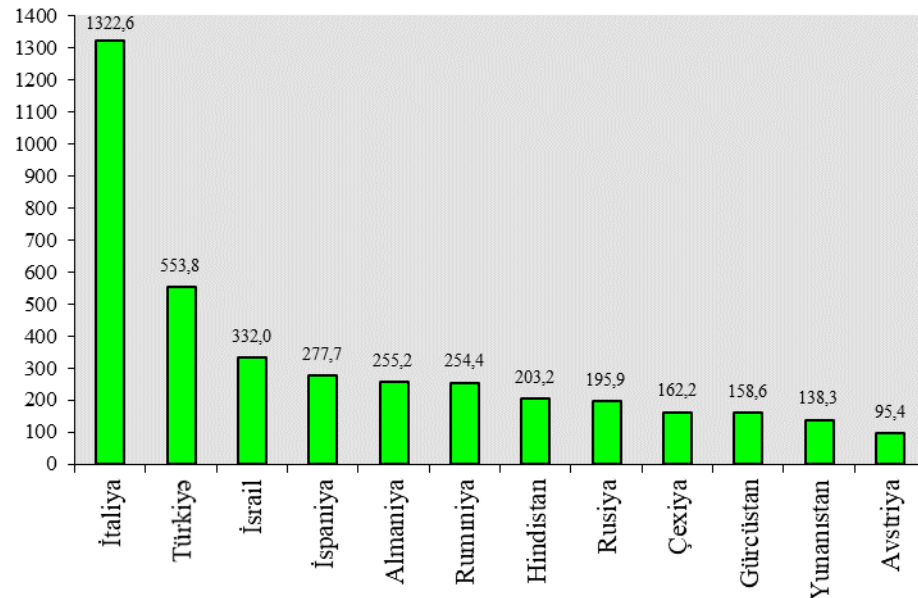
2022-ci ilin yanvar-fevral ayları ilə müqayisədə 2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında mühüm məhsul növlərindən buğda idxalı 78,0 faiz, şokolad və şokolad məhsulları – 22,6 faiz, unlu qənnadı məmulatları – 2,3 faiz, çay – 10,1 faiz, quş əti və onun əlavə məhsulları – 2,8 faiz, minik avtomobilləri – 25,3 faiz, dərman vasitələri – 26,4 faiz, polad prokatı – 70,9 faiz, qara

metallardan borular – 21,2 faiz, rezin şinlər – 30,0 faiz, sintetik yuyucu vasitələr – 19,1 faiz, yük avtomobilləri – 30,4 faiz, polietilen – 45,8 faiz, qara metallardan çubuqlar – 13,2 faiz, mebellər – 7,3 faiz, mineral gübrələr – 60,2 faiz, paltaryuyan maşınlar – 52,1 faiz artmış, təzə meyvə idxalı isə 10,4 faiz, xam şəkər – 27,5 faiz, bitki yağları – 55,8 faiz, kartof – 21,5 faiz, kərə yağı, digər süd yağları və pastaları – 35,4 faiz, təzə tərəvəz – 22,3 faiz, mal əti – 13,2 faiz, siqaretlər – 46,2 faiz, hesablama maşınları, blok və qurğuları – 16,5 faiz, qara metallardan küncüklər – 14,1 faiz, polipropilen – 9,1 faiz, məişət kondisionerləri – 64,2 faiz, avtobuslar – 66,7 faiz, məişət soyuducuları – 36,9 faiz, sement – 5,1 faiz azalmışdır.

2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında ölkəyə 12951 ədəd minik avtomobili, 871 ədəd yük avtomobili, 29 ədəd avtobus idxal olunmuşdur.

İxracın 29,3 faizini İtaliyaya, 12,3 faizini Türkiyəyə, 7,3 faizini İsrailə, 6,1 faizini İspaniyaya, hər biri 5,6 faiz olmaqla Almaniya və Rumıniyaya, 4,5 faizini Hindistana, 4,3 faizini Rusiyaya, 3,6 faizini Çexiyaya, 3,5 faizini Gürcüstana, 3,1 faizini Yunanıstana, hər biri 2,1 faiz olmaqla Avstriya və İrlandiyaya, hər biri 1,9 faiz olmaqla İndoneziya və Vyetnama, 1,4 faizini Portuqaliyaya, 1,2 faizini Fransaya, 0,5 faizini Çinə, hər biri 0,4 faiz olmaqla Qazaxıstan, Ukrayna, Liviya və İsveçrəyə, 2,1 faizini isə digər ölkələrə göndərilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

**2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında ixracda daha çox paya
malik olan ölkələr üzrə ixracın dəyəri**
(milyon ABŞ dolları)

2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında ixracın 88,1 faizini boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəql edilmiş, 5,6 faizini avtomobil, 4,8 faizini dəmir yolu, 1,1 faizini hava, 0,4 faizini dəniz nəqliyyatı ilə göndərilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

İxracın strukturunda xam neft, təbii qaz və neft-qaz məhsullarının, meyvə və tərəvəzlərin, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatların, kimya sənayesi məhsullarının, alüminium və ondan hazırlanan məmulatların, pambıq lifi və ipliyinin, qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatların, alkoqollu və alkoqolsuz içkilərin, şəkərin, bitki yağlarının payı üstünlük təşkil etmişdir.

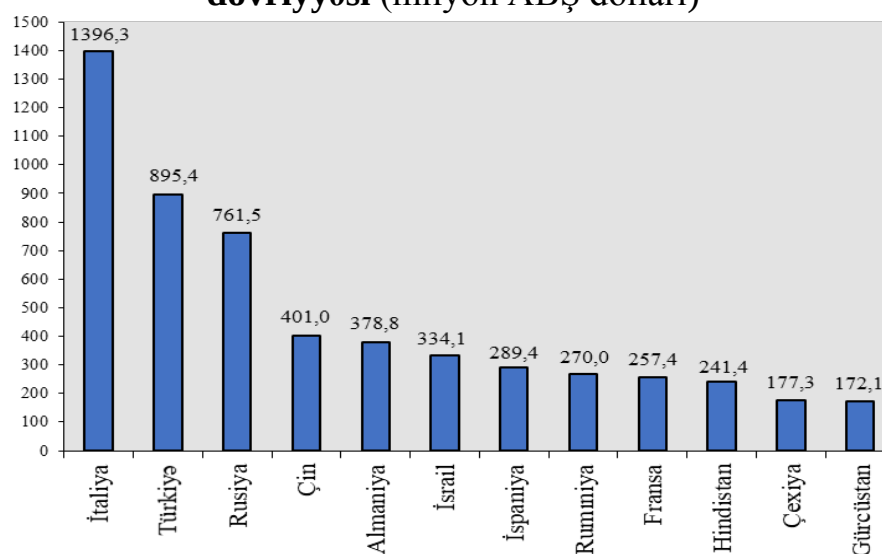
2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında 2022-ci ilin yanvar-fevral ayları ilə müqayisədə mühüm məhsul növlərindən şəkər ixracı 59,2 faiz, meyvə və tərəvəz şirələri – 98,6 faiz, meyvə və

tərəvəz konservləri – 2,0 dəfə, çay – 13,5 faiz, təbii üzüm şərabları və üzüm suslosu – 2,4 dəfə, polipropilen – 2,0 dəfə, polietilen – 3,6 faiz, emal olunmamış alüminium – 18,2 faiz, mineral gübrələr – 23,9 faiz, qara metallardan borular – 6,6 faiz, sement klinkerləri – 14,5 faiz artmış, təzə meyvə ixracı isə 6,8 faiz, təzə tərəvəz – 13,5 faiz, tütün – 45,0 faiz, bitki yağları – 72,7 faiz, marqarin, qida üçün yararlı digər qarışıqlar – 57,1 faiz, kartof – 48,3 faiz, pambıq lifi – 45,2 faiz, pambıq ipliği – 11,9 faiz, bentonit gili – 26,8 faiz, qara metallardan çubuqlar – 52,7 faiz azalmışdır.

2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında qeyri neft-qaz məhsullarının ixracı 2022-ci ilin yanvar-fevral ayları ilə müqayisədə faktiki qiymətlərlə 36,6 faiz, real ifadədə 32,3 faiz artaraq 651,4 milyon dollara bərabər olmuşdur. Qeyri neft-qaz məhsulları üzrə ixracın dəyərində Türkiyəyə (42,0 faiz), Rusiyaya (21,1 faiz), Gürcüstana (9,9 faiz), Qazaxıstana (3,0 faiz), İsveçrəyə (2,9 faiz), Ukraynaya (2,8 faiz), Türkmənistana (2,4 faiz), Rumıniyaya (1,5 faiz), İtaliyaya (1,4 faiz), Niderlanda (1,0 faiz) göndərilmiş malların payı üstünlük təşkil etmişdir.

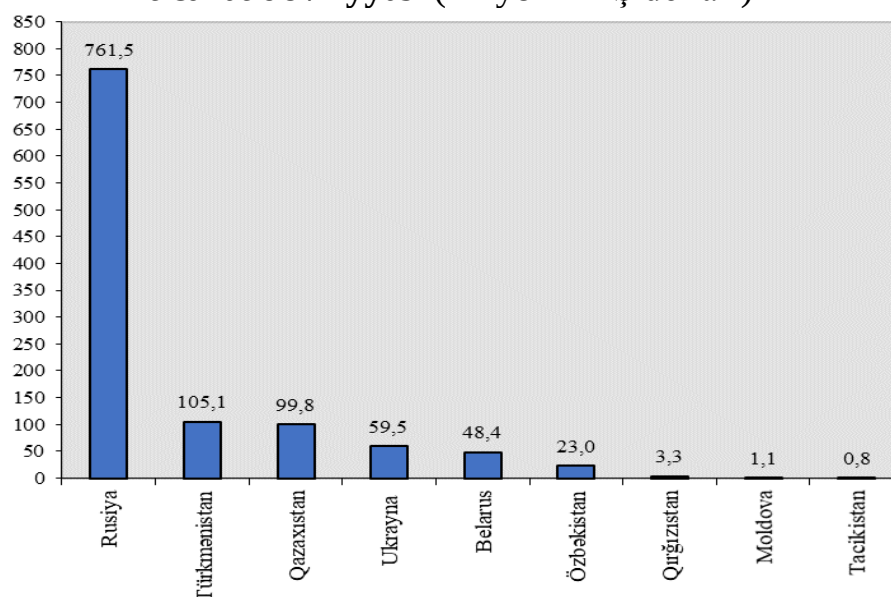
Qrafik 27

2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında xarici ticarət dövriyyəsində daha çox paya malik olan ölkələr üzrə ticarət dövriyyəsi (milyon ABŞ dolları)

Qrafik 28

2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında MDB üzvü dövlətləri ilə ticarət dövriyyəsi (milyon ABŞ dolları)

Təsərrüfat subyektlərinin xarakteristikası

2023-cü ilin yanvar-mart ayları ərzində statistik vahidlərin (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla) sayı 2,1 faiz artaraq 2023-cü il aprel 1-i vəziyyətinə 186693 olmuşdur.

Artım iqtisadiyyatın “Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı”, “Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı”, “Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar”, “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, “Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə”, “İnformasiya və rabitə”, “İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət” və “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” sahələrində nəzərəcarpacaq dərəcədə olmuşdur.

Cədvəl 53

İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə statistik vahidlərin sayı (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla)

Fəaliyyət növünün		01.04.2023-cü il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı		Ümumi saya görə, faizlə	01.01.2023-cü il vəziyyətinə olan statistik vahidlərin sayına görə, faizlə
Hərflər işarəsi	Adı	Cəmi*	o cümlədən kommer- siya təşkilatları		
	CƏMİ	186693	169175	100,0	102,1
A	o cümlədən: Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	12370	11617	6,6	100,7
B	Mədənçıxarma sənayesi	1041	1041	0,6	101,5
C	Emal sənayesi	10570	10558	5,7	102,2
D	Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	370	337	0,2	100,5
E	Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	770	668	0,4	103,6
F	Tikinti	17252	17193	9,3	101,6
G	Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	57147	57131	30,6	103,3
H	Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	5013	4994	2,7	103,6
İ	Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	4530	4513	2,4	103,0

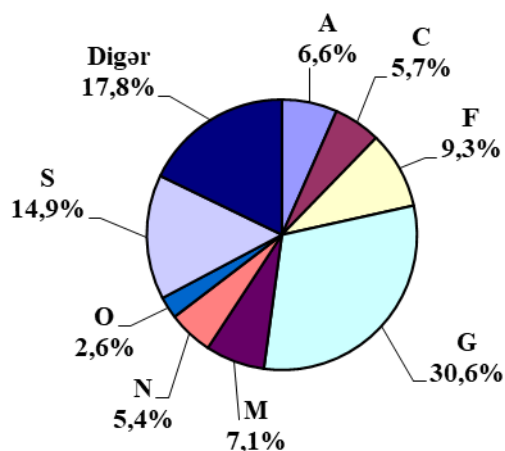
Fəaliyyət növünün		01.04.2023-cü il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı		Ümumi sayə görə, faizlə	01.01.2023-cü il vəziyyətinə olan statistik vahidlərin sayına görə, faizlə
Hərf işarəsi	Adı	Cəmi*	o cümlədən kommersiya təşkilatları		
J	İnformasiya və rabitə	5400	5343	2,9	102,6
K	Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	2274	2227	1,2	101,7
L	Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	2675	2444	1,4	103,6
M	Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	13240	12509	7,1	102,4
N	İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	10068	9934	5,4	102,3
O	Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	4905	0	2,6	99,9
P	Təhsil	5670	3502	3,0	102,2
Q	Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	2874	2371	1,5	101,5
R	İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	2573	2097	1,4	102,6
S	Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	27852	20696	14,9	100,2
U	Toxunulmazlıq hüququ olan təşkilatların fəaliyyəti	99	0	0,1	100,0

*Bu və sonrakı cədvəllərdə statistik vahidlərin sayına dair son tarixə olan məlumatlarda əvvəlki dövrlərdə yaranmış və ya ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı ilə bağlı inzibati mənbələrdən əldə edilmiş məlumatlar əsasında aparılmış dəqiqləşmələr də öz əksini tapmışdır.

“Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, “Tikinti”, “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” və “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” sahələrindəki statistik vahidlərin xüsusi çəkisi daha yüksək olmuşdur.

Qrafik 29

Fəaliyyət növləri üzrə statistik vahidlərin sayının
strukturu, yekuna nisbətən

Cədvəl 54

Qeydiyyatda olan statistik vahidlərin sayının iqtisadi
fəaliyyət üzrə mülkiyyət növlərinə görə bölgüsü
(2023-cü il aprel 1-nə)

Fəaliyyət növləri	Mülkiyyət növlərinə görə									
	Dövlət müəssisələri		Bələdiyyə* müəssisələri		Xüsusi müəssisələr		ondan			
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Xarici müəssisələr		Birgə müəssisələr	
Cəmi	10733	5,8	1743	0,9	174217	93,3	16917	9,1	3505	1,9
o cümlədən:										
A	551	4,4	70	0,6	11749	95,0	236	1,9	131	1,1
B	38	3,6	1	0,1	1002	96,3	237	22,8	38	3,7
C	210	2,0	9	0,1	10351	97,9	879	8,3	466	4,4
D	278	75,1	0	0,0	92	24,9	13	3,5	7	1,9
E	227	29,5	4	0,5	539	70,0	39	5,1	25	3,2
F	502	2,9	18	0,1	16732	97,0	1502	8,7	391	2,3

* Bələdiyyələr də daxil olmaqla

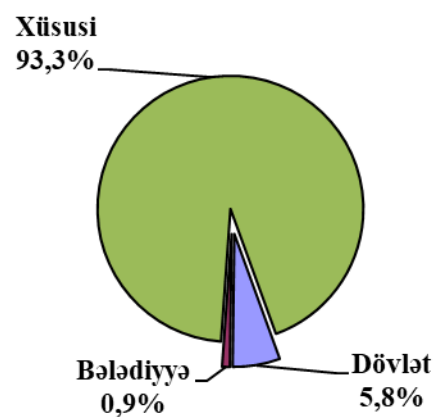
Fəaliyyət növləri	Mülkiyyət növlərinə görə									
	Dövlət müəssisələri		Bələdiyyə* müəssisələri		Xüsusi müəssisələr		ondan			
							Xarici müəssisələr		Birgə müəssisələr	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
G	701	1,2	1	0,0	56445	98,8	4800	8,4	995	1,7
H	243	4,8	3	0,1	4767	95,1	522	10,4	100	2,0
İ	44	1,0	1	0,0	4485	99,0	1700	37,5	169	3,7
J	224	4,2	1	0,0	5175	95,8	446	8,3	130	2,4
K	191	8,4	2	0,1	2081	91,5	158	6,9	90	4,0
L	110	4,1	0	0,0	2565	95,9	157	5,9	55	2,1
M	626	4,7	3	0,0	12611	95,3	1828	13,8	305	2,3
N	241	2,4	5	0,0	9822	97,6	2239	22,2	195	1,9
O	3298	67,2	1607	32,8	0	0,0	0	0,0	0	0,0
P	2234	39,4	0	0,0	3436	60,6	245	4,3	59	1,0
Q	471	16,4	0	0,0	2403	83,6	190	6,6	48	1,7
R	421	16,4	5	0,2	2147	83,4	115	4,5	36	1,4
S	122	0,4	13	0,1	27717	99,5	1515	5,4	265	1,0
U	1	1,0	0	0,0	98	99,0	96	97,0	0	0,0

Xüsusi mülkiyyətə aid olan statistik vahidlərin əsas hissəsi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” (32,4%), “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” (15,9%), “Tikinti” (9,6%), “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” (7,2%), “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” (6,7%), “Emal sənayesi” (5,9%) və “İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi” (5,6%) sahələrinin payına düşür.

* Bələdiyyələr də daxil olmaqla

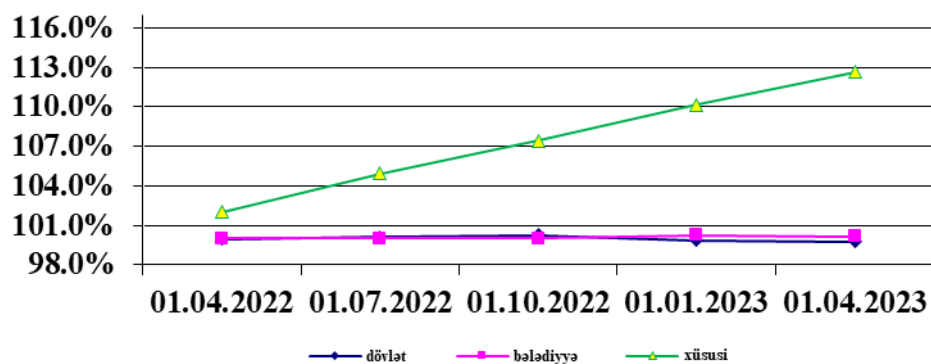
Qrafik 30

**Statistik vahidlərin sayının mülkiyyət növünə
görə strukturu, yekuna nisbətən**

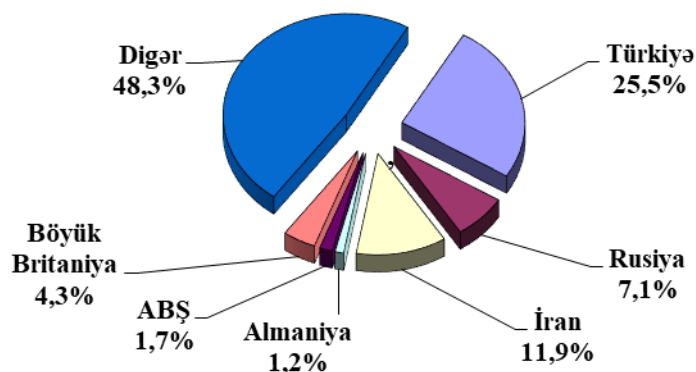

Qrafik 31

**Mülkiyyət növlərinə görə statistik vahidlərin sayının
dəyişməsi, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə**

Xarici investisiyalı və birgə müəssisələrin sayının ölkələr üzrə strukturu, yekuna nisbətən

Reyestrə qeydiyyatdan keçmiş statistik vahidlərdən tam xarici investisiyalı və birgə müəssisələr əsasən Türkiyə (25,5%), İran (11,9%), Rusiya (7,1%), Böyük Britaniya (4,3%), ABŞ (1,7%) və Almaniya (1,2%) kimi ölkələrin sahibkarları tərəfindən yaradılmışdır.

Cədvəl 55

Statistik vahidlərin demografiyası

Fəaliyyət növləri	01.04.2023-cü il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2023-cü ilin yanvar-mart ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2023-cü ilin yanvar-mart ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	faizlə	cəmi	faizlə
CƏMİ	186693	4051	2,2	195	0,1
o cümlədən:					
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	12370	107	0,9	13	0,1
Mədənçıxarma sənayesi	1041	15	1,4	2	0,2
Emal sənayesi	10570	262	2,5	30	0,3

İNSTITUSİONAL DƏYİŞİKLİKLƏR

...ardı

Fəaliyyət növləri	01.04.2023-cü il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2023-cü ilin yanvar-mart ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2023-cü ilin yanvar-mart ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	faizlə	cəmi	faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	370	2	0,5	0	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	770	27	3,5	0	0,0
Tikinti	17252	289	1,7	17	0,1
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	57147	1815	3,2	41	0,1
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	5013	184	3,7	7	0,1
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	4530	129	2,8	4	0,1
İnformasiya və rabitə	5400	139	2,6	6	0,1
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	2274	41	1,8	4	0,2
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	2675	72	2,7	5	0,2
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	13240	322	2,4	26	0,2
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	10068	222	2,2	6	0,1
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	4905	9	0,2	9	0,2
Təhsil	5670	125	2,2	1	0,0
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	2874	56	1,9	11	0,4
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	2573	63	2,4	2	0,1
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	27852	172	0,6	11	0,0
Toxunulmazlıq hüququ olan təşkilatların fəaliyyəti	99	0	0,0	0	0,0

2023-cü ilin yanvar-mart ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin 21,0 faizi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, 15,4 faizi “Emal sənayesi”, 13,3 faizi “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət”, 8,7 faizi “Tikinti”, 6,7 faizi “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq”, 5,6 faizi (hər biri üzrə) “Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi” və “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” sahələrinin, qalanları isə digər bölmələrin payına düşür.

Bu dövrdə yeni yaradılmış statistik vahidlərin 44,8 faizi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, 7,9 faizi “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət”, 7,1 faizi “Tikinti”, 6,5 faizi “Emal sənayesi”, 5,5 faizi “İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi” sahələrinin, qalanları isə digər bölmələrin payına düşür.

Cədvəl 56

**Yeni yaradılmış və ləğv edilmiş statistik vahidlərin
(fərdi sahibkarlar istisna olmaqla) sayının
mülkiyyət növlərinə görə strukturu**

Mülkiyyət növləri	01.04.2023-cü il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2023-cü ilin yanvar-mart ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2023-cü ilin yanvar-mart ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	faizlə	cəmi	faizlə
CƏMİ	186693	4051	2,2	195	0,1
o cümlədən: Dövlət mülkiyyətli müəssisələr	10733	44	0,4	45	0,4
Bələdiyyə mülkiyyətli müəssisələr*	1743	0	0,0	1	0,1
Xüsusi mülkiyyətli müəssisələr	174217	4007	2,3	149	0,1
ondan: xarici müəssisələr (100% xarici investisiyalı)	16917	468	2,8	14	0,1
birgə müəssisələr	3505	41	1,2	1	0,0

* Bələdiyyələr də daxil edilməklə

2023-cü ilin yanvar-mart ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin 98,9 faizi xüsusi mülkiyyətli (o cümlədən 11,6 faizi tam xarici investisiyalı, 1,0 faizi birgə mülkiyyətli) müəssisələrin payına düşür.

Cədvəl 57

İqtisadi rayonlar üzrə statistik vahidlərin Dövlət reyestrinin tərkibinin dəyişməsi (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla)

İqtisadi rayonlar	01.04.2023-cü il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2023-cü ilin yanvar-mart ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2023-cü ilin yanvar-mart ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	faizlə	cəmi	faizlə
CƏMİ	186693	4051	2,2	195	0,1
Bakı şəhəri	119814	3240	2,7	112	0,1
Naxçıvan Muxtar Respublikası	2269	180	7,9	5	0,2
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	12159	187	1,5	9	0,1
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	2510	19	0,8	6	0,2
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	5383	53	1,0	2	0,0
Qarabağ iqtisadi rayonu	4894	38	0,8	4	0,1
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	4064	51	1,3	27	0,7
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	4875	32	0,7	2	0,0
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	7727	71	0,9	2	0,0
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	5487	47	0,9	6	0,1
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	5776	30	0,5	4	0,1
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	5763	53	0,9	10	0,2
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	1089	18	1,7	1	0,1
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	4883	32	0,7	5	0,1

Qeydiyyatda olan statistik vahidlərin 64,2 faizi Bakıda yerləşmişdir. Hesabat dövründə yeni yaradılmış statistik vahidlərin 80,0 faizi Bakıda, 4,6 faizi Abşeron-Xızı, 4,4 faizi Naxçıvan Muxtar Respublikası, 1,8 faizi Lənkəran-Astara, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda qeydiyyatda alınmışlar. Statistik vahidlərin yaradılması prosesi Naxçıvan Muxtar Respublikasında (7,9%), Bakı şəhərində (2,7%), Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonunda (1,7%), Abşeron-Xızı iqtisadi rayonunda

(1,5%), Qazax-Tovuz iqtisadi rayonunda (1,3%) və Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonunda (1,0%) daha fəal olmuşdur.

Bu dövrdə Bakı şəhəri üzrə 112, Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu üzrə 27, Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu üzrə 10, Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu üzrə 9, Dağlıq Şirvan və Mərkəzi Aran iqtisadi rayonlarının hər biri üzrə 6, Naxçıvan Muxtar Respublikası və Şirvan-Salyan iqtisadi rayonlarının hər biri üzrə 5, Qarabağ və Mil-Muğan iqtisadi rayonlarının hər biri üzrə 4, Gəncə-Daşkəsən, Quba-Xaçmaz və Lənkəran-Astara iqtisadi rayonlarının hər biri üzrə 2 və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu üzrə 1 statistik vahid ləğv edilmişdir.

2023-cü il aprelin 1-i vəziyyətinə ölkədə mövcud olan mikro, kiçik, orta və iri sahibkarlıq subyektlərinin (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla) sayı Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2018-ci il 21 dekabr tarixli 556 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Mikro, kiçik, orta və iri sahibkarlıq subyektlərinin bölgüsü meyarları”na uyğun olaraq işçilərin orta siyahı sayı və illik gəliri meyarı əsasında müəyyən edilmişdir.

Cədvəl 58

Mikro sahibkarlıq subyektlərinin iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə sayı

Fəaliyyət növləri	01.04.2023-cü il vəziyyətinə mikro sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Mikro sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında mikro sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMİ	156941	100,0	92,8
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	11056	7,1	95,2
Mədənçıxarma sənayesi	817	0,5	78,5
Emal sənayesi	9161	5,8	86,8
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	148	0,1	43,9

Fəaliyyət növləri	...ardı		
	01.04.2023-cü il vəziyyətinə mikro sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Mikro sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında mikro sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	503	0,3	75,3
Tikinti	15498	9,9	90,1
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	53691	34,2	94,0
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	4386	2,8	87,8
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	4126	2,6	91,4
İnformasiya və rabitə	4911	3,1	91,9
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1740	1,1	78,1
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	2146	1,4	87,8
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	11703	7,5	93,6
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	9538	6,1	96,0
Təhsil	3235	2,1	92,4
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	1927	1,2	81,3
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	1924	1,2	91,7
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	20431	13,0	98,7

Göründüyü kimi, 2023-cü il aprelin 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə kommersiya təşkilatlarının ümumi sayının 92,8 faizini mikro sahibkarlıq subyektləri təşkil etmiş və onların əsas hissəsi ticarət (34,2%), digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi (13,0%), tikinti (9,9%), peşə, elmi və texniki fəaliyyət (7,5%) və kənd təsərrüfatı (7,1%) sahələrində yaradılmışdır.

Kiçik sahibkarlıq subyektlərinin iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə sayı

Fəaliyyət növləri	01.04.2023-cü il vəziyyətinə kiçik sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Kiçik sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında kiçik sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMİ	8319	100,0	4,9
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	375	4,5	3,2
Mədənçıxarma sənayesi	131	1,6	12,6
Emal sənayesi	890	10,7	8,4
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	47	0,6	14,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	56	0,7	8,4
Tikinti	1031	12,4	6,0
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	2480	29,8	4,3
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	379	4,6	7,6
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	277	3,3	6,1
İnformasiya və rabitə	281	3,4	5,3
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	399	4,8	17,9
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	226	2,7	9,2
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	609	7,3	4,9
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	305	3,7	3,1
Təhsil	187	2,2	5,3
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	300	3,6	12,6
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	121	1,4	5,8
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	225	2,7	1,1

2023-cü il aprelin 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə kommersiya təşkilatlarının ümumi sayının 4,9 faizini kiçik sahibkarlıq subyektləri təşkil etmiş və onların əsas hissəsi ticarət (29,8%), tikinti (12,4%), emal sənayesi (10,7%) və peşə, elmi və texniki fəaliyyət (7,3%) sahələrində yaradılmışdır.

Cədvəl 60

**Orta sahibkarlıq subyektlərinin iqtisadi fəaliyyət növləri
üzrə sayı**

Fəaliyyət növləri	01.04.2023-cü il vəziyyətinə orta sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Orta sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında orta sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMİ	3098	100,0	1,8
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	163	5,3	1,4
Mədəncixarma sənayesi	50	1,6	4,8
Emal sənayesi	382	12,3	3,6
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	122	3,9	36,2
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	91	2,9	13,6
Tikinti	480	15,5	2,8
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	816	26,3	1,4
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	179	5,8	3,6
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	94	3,0	2,1
İnformasiya və rabitə	126	4,1	2,3
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	57	1,9	2,6
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	58	1,9	2,4
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	156	5,0	1,2
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	70	2,3	0,7
Təhsil	69	2,2	2,0

Fəaliyyət növləri	01.04.2023-cü il vəziyyətinə orta sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Orta sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında orta sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	104	3,4	4,4
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	46	1,5	2,2
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	35	1,1	0,2

2023-cü il aprelin 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə kommersiya təşkilatlarının ümumi sayının 1,8 faizini orta sahibkarlıq subyektləri təşkil etmiş və onların əsas hissəsi ticarət (26,3%), tikinti (15,5%), emal sənayesi (12,3%) və nəqliyyat və anbar təsərrüfatı (5,8%) sahələrində yaradılmışdır.

Cədvəl 61

İri sahibkarlıq subyektlərinin iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə sayı

Fəaliyyət növləri	01.04.2023-cü il vəziyyətinə iri sahibkarlıq subyektlərinin sayı	İri sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında iri sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMİ	817	100,0	0,5
o cümlədən: Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	23	2,8	0,2
Mədənçıxarma sənayesi	43	5,3	4,1
Emal sənayesi	125	15,3	1,2
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	20	2,5	5,9

Fəaliyyət növləri	01.04.2023-cü il vəziyyətinə iri sahibkarlıq subyektlərinin sayı	İri sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında iri sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	18	2,2	2,7
Tikinti	184	22,5	1,1
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	144	17,6	0,3
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	50	6,1	1,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	16	2,0	0,4
İnformasiya və rabitə	25	3,1	0,5
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	31	3,8	1,4
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	14	1,7	0,6
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	41	5,0	0,3
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	21	2,6	0,2
Təhsil	11	1,3	0,3
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	40	4,9	1,7
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	6	0,7	0,3
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	5	0,6	0,0

2023-cü il aprelin 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə kommersiya təşkilatlarının ümumi sayının 0,5 faizini iri sahibkarlıq subyektləri təşkil etmiş və onların əsas hissəsi tikinti (22,5%), ticarət (17,6%), emal sənayesi (15,3%) və nəqliyyat və anbar təsərrüfatı (6,1%) sahələrində yaradılmışdır.

Mikro sahibkarlıq subyektlərinin sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.04.2023-cü il vəziyyətinə mikro sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Ümumi saya görə, faizlə
CƏMİ	156941	100,0
Bakı şəhəri	105644	67,3
Naxçıvan Muxtar Respublikası	1059	0,7
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	10615	6,8
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	1740	1,1
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	4013	2,5
Qarabağ iqtisadi rayonu	3564	2,3
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	2864	1,8
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	3772	2,4
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	6284	4,0
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	3878	2,5
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	4687	3,0
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	4260	2,7
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	676	0,4
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	3885	2,5

Mikro sahibkarlıq subyektlərinin 67,3 faizi Bakıda, 6,8 faizi Abşeron-Xızı, 4,0 faizi Lənkəran-Astara, 3,0 faizi Mil-Muğan, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Cədvəl 63

Kiçik sahibkarlıq subyektlərinin sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.04.2023-cü il vəziyyətinə kiçik sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Ümumi sayə görə, faizlə
CƏMİ	8319	100,0
Bakı şəhəri	5635	67,7
Naxçıvan Muxtar Respublikası	148	1,8
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	554	6,7
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	109	1,3
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	278	3,3
Qarabağ iqtisadi rayonu	177	2,1
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	187	2,3
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	201	2,4
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	188	2,3
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	267	3,2
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	151	1,8
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	239	2,9
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	32	0,4
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	153	1,8

Kiçik sahibkarlıq subyektlərinin 67,7 faizi Bakıda, 6,7 faizi Abşeron-Xızı, 3,3 faizi Gəncə-Daşkəsən, 3,2 faizi Mərkəzi Aran, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Cədvəl 64

Orta sahibkarlıq subyektlərinin sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.04.2023-cü il vəziyyətinə orta sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Ümumi sayə görə, faizlə
CƏMİ	3098	100,0
Bakı şəhəri	1951	63,0
Naxçıvan Muxtar Respublikası	89	2,9
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	209	6,7
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	47	1,5
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	101	3,3

...ardı

İqtisadi rayonlar	01.04.2023-cü il vəziyyətinə orta sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Ümumi saya görə, faizlə
Qarabağ iqtisadi rayonu	68	2,2
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	80	2,6
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	97	3,1
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	73	2,3
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	104	3,4
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	71	2,3
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	114	3,7
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	10	0,3
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	84	2,7

Orta sahibkarlıq subyektlərinin 63,0 faizi Bakıda, 6,7 faizi Abşeron-Xızı, 3,7 faizi Şəki-Zaqatala, 3,4 faizi Mərkəzi Aran, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Cədvəl 65

İri sahibkarlıq subyektlərinin sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.04.2023-cü il vəziyyətinə iri sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Ümumi saya görə, faizlə
CƏMİ	817	100,0
Bakı şəhəri	644	78,8
Naxçıvan Muxtar Respublikası	16	1,9
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	52	6,4
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	5	0,6
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	22	2,7
Qarabağ iqtisadi rayonu	11	1,3
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	5	0,6
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	8	1,0
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	8	1,0
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	10	1,2
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	8	1,0
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	7	0,9
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	7	0,9
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	14	1,7

İri sahibkarlıq subyektlərinin 78,8 faizi Bakıda, 6,4 faizi Abşeron-Xızı, 2,7 faizi Gəncə-Daşkəsən, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Fərdi sahibkarlar

2023-cü il aprelin 1-i vəziyyətinə hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün qeydiyyatdan keçmiş fərdi sahibkarların sayı 1 milyon 248 mini keçmişdir.

Cədvəl 66

Fərdi sahibkarların sayının iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə bölgüsü

Fəaliyyət növləri	01.04.2023-cü il vəziyyətinə fərdi sahibkarların sayı	Ümumi sayə görə, faizlə
CƏMİ	1248929	100,0
o cümlədən:		
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	447666	35,8
Mədəncıxarma sənayesi	1140	0,1
Emal sənayesi	25936	2,1
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	92	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	1113	0,1
Tikinti	25968	2,1
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	247866	19,8
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	137381	11,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	46914	3,8
İnformasiya və rabitə	13180	1,1
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	3579	0,3
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	15944	1,3
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	28925	2,3
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	25598	2,1
Təhsil	14744	1,2
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	7910	0,6
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	15336	1,2
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	116623	9,3
Ev təsərrüfatlarının fəaliyyəti; fərdi istehlak üçün ev təsərrüfatlarının istehsal etdiyi mal və xidmətlərə dair fəaliyyət	73014	5,8

Hesabat dövründə hər dörd fərdi sahibkardan üçü “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq”, “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, “Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı” və “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” sahələri üzrə qeydiyyatdan keçmişdir.

Cədvəl 67

Fərdi sahibkarların sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.04.2023-cü il vəziyyətinə fərdi sahibkarların sayı	Ümumi sayə görə, faizlə
CƏMİ	1248929	100,0
Bakı şəhəri	339563	27,2
Naxçıvan Muxtar Respublikası	37188	3,0
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	67370	5,4
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	37400	3,0
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	78624	6,3
Qarabağ iqtisadi rayonu	79678	6,4
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	95972	7,7
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	78302	6,2
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	127051	10,2
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	86943	6,9
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	64039	5,1
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	83413	6,7
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	4618	0,4
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	68768	5,5

Sahibkarlıqla məşğul olmaq niyyətində olan fərdi sahibkarların əsas hissəsi Bakıda (27,2%), Lənkəran-Astara (10,2%), Qazax-Tovuz (7,7%) və Mərkəzi Aran (6,9%) iqtisadi rayonlarında qeydiyyatdan alınmışdır.

**İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə fərdi sahibkarların
cins üzrə bölgüsü**

Fəaliyyət növləri	Kişilər		Qadınlar	
	sayı	%	sayı	%
CƏMİ	971683	100,0	277246	100,0
o cümlədən:				
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	336794	34,7	110872	40,0
Mədəncixarma sənayesi	1078	0,1	62	0,0
Emal sənayesi	20945	2,1	4991	1,8
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	85	0,0	7	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	1034	0,1	79	0,0
Tikinti	25123	2,6	845	0,3
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	195359	20,1	52507	18,9
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	133774	13,8	3607	1,3
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	39413	4,0	7501	2,7
İnformasiya və rabitə	10504	1,1	2676	1,0
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	2675	0,3	904	0,3
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	11278	1,1	4666	1,7
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	19363	2,0	9562	3,5
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	16369	1,7	9229	3,3
Təhsil	5244	0,5	9500	3,4
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	4943	0,5	2967	1,1
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	13238	1,4	2098	0,8
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	77354	8,0	39269	14,2
Ev təsərrüfatlarının fəaliyyəti; fərdi istehlak üçün ev təsərrüfatlarının istehsal etdiyi mal və xidmətlərə dair fəaliyyət	57110	5,9	15904	5,7

Fərdi sahibkarların 77,8 faizini kişilər, 22,2 faizini isə qadınlar təşkil etmişdir.

Qadınlar “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” fəaliyyət növündə mövcud sahibkarların ümumi sayının 33,7 faizini, “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” fəaliyyət sahəsində 24,8 faizini, “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” fəaliyyət sahəsində isə 21,2 faizini təşkil edir.

Cədvəl 69

**İqtisadi rayonlar üzrə fərdi sahibkarların
cins üzrə bölgüsü**

İqtisadi rayonlar	Kişilər		Qadınlar	
	sayı	%	sayı	%
CƏMİ	971683	100,0	277246	100,0
Bakı şəhəri	257896	26,5	81667	29,5
Naxçıvan Muxtar Respublikası	28075	2,9	9113	3,3
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	53095	5,5	14275	5,1
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	31128	3,2	6272	2,3
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	58631	6,0	19993	7,2
Qarabağ iqtisadi rayonu	65442	6,7	14236	5,1
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	70429	7,2	25543	9,2
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	61694	6,3	16608	6,0
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	98671	10,2	28380	10,2
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	68576	7,1	18367	6,6
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	54182	5,6	9857	3,6
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	65077	6,7	18336	6,6
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	3741	0,4	877	0,3
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	55046	5,7	13722	5,0

Sahibkar qadınların 29,5 faizi Bakıda, 10,2 faizi Lənkəran-Astara, 9,2 faizi Qazax-Tovuz, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda qeydiyyatdan keçmişdir.

Fərdi sahibkarların cins tərkibinin regionlar üzrə say bölgüsündən aydın olur ki, Qazax-Tovuz (26,6%), Gəncə-Daşkəsən (25,4%), Naxçıvan Muxtar Respublikası (24,5%), Bakı (24,1%), Lənkəran-Astara (22,3%) iqtisadi rayonlarında qadın sahibkarların payı ölkə üzrə orta göstəricidən yuxarıdır.

Əhalinin gəlirləri

İlkin məlumatlara görə, 2023-cü ilin yanvar-mart aylarında ölkə əhalisinin nominal gəlirləri əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 15,2 faiz artaraq 18479,9 milyon manat və ya hər nəfərə orta hesabla 1823,7 manat olmuşdur.

Əhalinin sərəncamında qalan gəlirləri 16345,3 milyon manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 70

Əhalinin gəlirlərinin əsas göstəriciləri

	2023-cü il yanvar-mart aylarında	2022-ci il yanvar-mart aylarında ^{*)}	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Əhalinin nominal gəlirləri, milyon manat	18479,9	16043,8	115,2
hər nəfərə, manat	1823,7	1593,4	114,4
Sərəncamda qalan gəlirlər, milyon manat	16345,3	14179,7	115,3
hər nəfərə, manat	1613,0	1408,3	114,5

^{*)} 2022-ci ilin aylıq göstəriciləri dövr üzrə yekun məlumatlar əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Əməkhaqqı

2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında ölkə iqtisadiyyatında muzdlarla çalışan işçilərin orta aylıq nominal əməkhaqqı 2022-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 11,2 faiz artaraq 854,5 manat təşkil etmişdir. Əməkhaqqı neft-qaz sektorunda 3110,1 manat, qeyri neft-qaz sektorunda 810,9 manat təşkil etmişdir. Dövlət müəssisələrində çalışan işçilərin əməkhaqları 811,3 manat, özəl müəssisələrdə isə 903,1 manat olmuşdur.

Cədvəl 71

2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında iqtisadi fəaliyyət və mülkiyyət növləri üzrə orta aylıq nominal əməkhaqqı (manat)

İqtisadi fəaliyyət növləri	Cəmi	o cümlədən	
		dövlət	qeyri-dövlət
Ölkə üzrə – cəmi	854,5	811,3	903,1
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	490,5	463,9	509,2
Mədəncixarma sənayesi	2 978,4	2 070,3	3 475,9
Emal sənayesi	784,9	1 038,3	745,5
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizati	916,8	915,5	985,7
Su təchizati, tullantıların təmizlənməsi və emalı	656,3	610,8	1 116,6
Tikinti	1 013,8	892,7	1 051,1
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	613,7	728,6	612,9
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	1 153,7	1 199,3	1 089,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	687,5	1 422,1	659,2
İnformasiya və rabitə	1 398,4	1 166,5	1 584,2
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	2 028,4	2 037,0	2 026,2
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	780,3	815,3	764,5
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	1 385,1	898,6	1 907,9
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	523,1	476,0	668,0
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	1 133,2	1 170,5	389,8
Təhsil	665,8	658,9	825,5
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	759,7	779,2	662,7
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	701,5	645,2	1 239,3
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	921,8	1 311,2	841,5

Mədəncixarma sənayesində, maliyyə və sığorta fəaliyyəti, informasiya və rabitə, eləcə də peşə, elmi və texniki fəaliyyət sahələrində orta aylıq nominal əməkhaqqı ölkə üzrə orta göstəricidən yüksək olmuşdur.

Əhalinin əmanətləri və manatın məzənnəsi

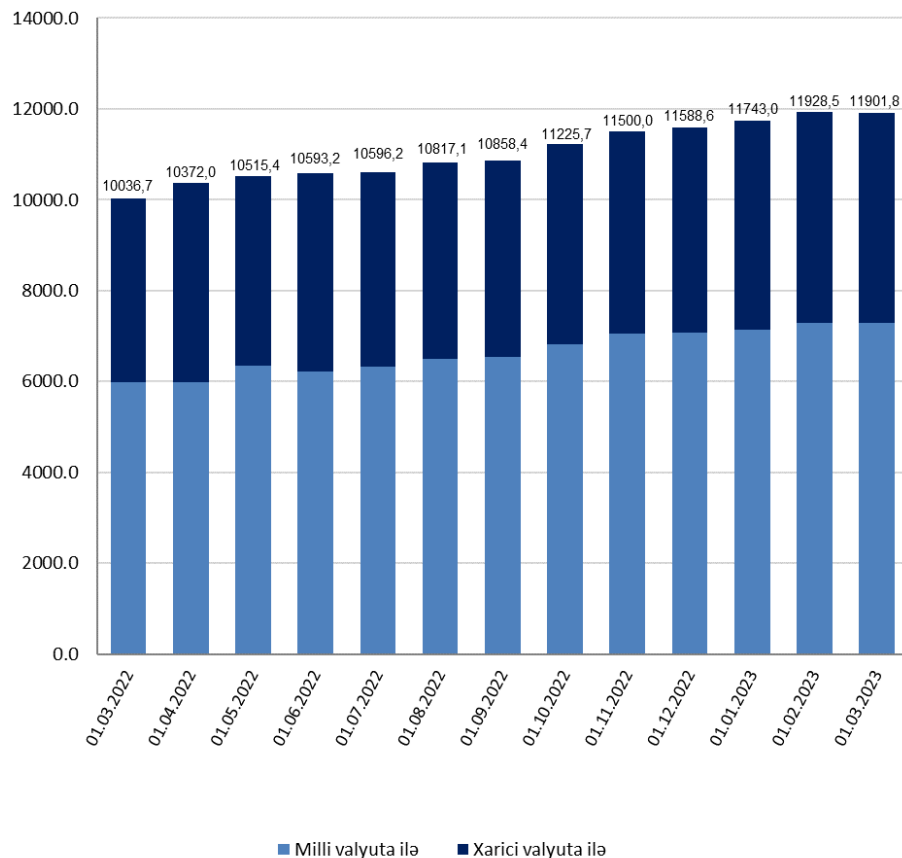
Mərkəzi Bankın məlumatına görə əhalinin banklardakı əmanətlərinin məbləği il ərzində 18,6 faiz artaraq 2023-cü il mart ayının 1-nə milli valyuta ekvivalentində 11901,8 milyon manat təşkil etmişdir. Əmanətlərin 61,3 faizi milli, 38,7 faizi xarici valyutada qoyulmuş, milli valyutada olan əmanətlərin məbləği əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 22,0 faiz, xarici valyutada qoyulmuş əmanətlərin məbləği isə 13,6 faiz artmışdır.

Cədvəl 72

Əhalinin əmanətləri

	2023-cü il martın 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Əhalinin əmanətləri – cəmi	11901,8	118,6
o cümlədən:		
milli valyutada	7298,5	122,0
xarici valyutada	4603,3	113,6

Əhalinin əmanətləri, milyon manat

Mart ayında milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətə orta məzənnəsi 1,70 (ilin əvvəlindən 1,70) manata, 1 Avroya 1,81 (1,82) manata, 100 Türk lirasına 8,96 (9,01) manata, 100 Rus rubluna 2,23 (2,33) manata bərabər olmuşdur.

Demoqrafik vəziyyət

2019-cu ildə keçirilmiş əhalinin siyahıyaalınmasının nəticəsi əsasında yenidən hesablanmış əhalinin sayı 2023-cü il mart ayının 1-i vəziyyətinə 10135373^{*)} nəfər təşkil etmişdir. Əhalinin 54,6 faizini şəhər, 45,4 faizini kənd sakinləri, 49,8 faizini kişilər, 50,2 faizini isə qadınlar təşkil edir.

Cədvəl 73

Əhalinin təbii hərəkətinin əsas göstəriciləri

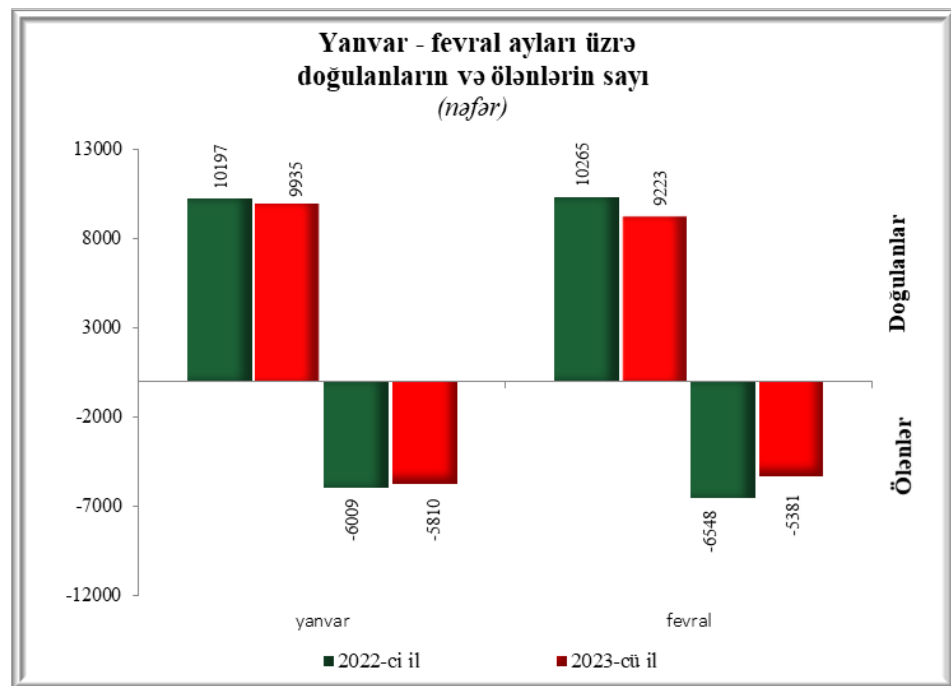
	Yanvar - fevral ayları üzrə					
	Nəfər			Əhalinin hər 1000 nəfərinə ¹⁾		
	2023	2022	artım (+) azalma (-)	2023	2022	2023-cü il 2022-ci ilə nisbətən, faizlə
Təbii artım	7967	7905	+62	4,9	4,9	100,0
doğulanlar	19158	20462	-1304	11,7	12,6	92,9
ölənlər	11191	12557	-1366	6,8	7,7	88,3
Nikahlar	7541	9606	-2065	4,6	5,9	78,0
Boşanmalar	3014	2505	+509	1,8	1,5	120,0

¹⁾ Ömsallar il üçün hesablanmışdır

Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən cari ilin ilk iki ayı ərzində 19158 doğulan körpə qeydə alınmış və ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əhalinin hər 1000 nəfərinə bu göstərici azalaraq 12,6-dan 11,7-yə düşmüşdür. Doğulanlar arasında oğlan uşaqlarının xüsusi çəkisi 53,2 faiz, qız uşaqlarının xüsusi çəkisi isə 46,8 faiz olmuşdur. Doğulan körpələrdən 610-u əkiz, 45-i üçəm olmuşdur.

Bu ilin yanvar-fevral ayları ərzində ölkədə 11191 ölüm halı qeydə alınmış və 2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əhalinin hər 1000 nəfərinə bu göstərici azalaraq 7,7-dən 6,8-ə düşmüşdür.

^{*)} Azərbaycan Respublikasının Rusiya sülhməramlı kontingentinin müvəqqəti yerləşdirildiyi ərazisindəki əhali istisna olmaqla.

Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən cari ilin yanvar-fevral aylarında 7541 nikah və 3014 boşanma halları qeydə alınmış və ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əhalinin hər 1000 nəfərinə nikahların sayı azalaraq 5,9-dan 4,6-ya düşmüş, boşanmaların sayı isə 1,5-dən 1,8-ə qədər artmışdır.

Azərbaycan Respublikası
Dövlət Statistika Komitəsinin
sədri

Tahir Budaqov

Ə L A V Ə L Ə R

Əsas iqtisadi göstəricilərin dinamikası

	Sənaye məhsulu	Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi	İstehlak qiymətləri indeksi	Pərakəndə ticarət dövriyyəsi (bütün kanallar üzrə)
--	----------------	--	-----------------------------	--

2022-ci il
2021-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə

yanvar	105,4	2,1d.	112,5	102,9
yanvar-fevral	104,6	2,1d.	112,2	103,0
yanvar-mart	103,9	2,2d.	112,2	103,1
yanvar-aprel	102,7	2,2d.	112,4	103,0
yanvar-may	103,3	2,2d.	112,6	103,1
yanvar-iyun	102,1	2,2d.	112,9	102,9
yanvar-iyul	101,5	2,2d.	113,0	102,9
yanvar-avqust	99,9	2,2d.	113,2	102,8
yanvar-sentyabr	99,4	2,1d.	113,4	102,9
yanvar-oktyabr	99,0	2,0d.	113,7	102,9
yanvar-noyabr	98,9	193,6	113,8	103,0
yanvar-dekabr	98,9	184,3	113,9	103,1

2023-cü il
2022-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə

yanvar	95,7	104,7	113,6	102,9
yanvar-fevral	97,2	98,0	113,9	102,8
yanvar-mart	96,8	91,2	113,8	103,0

**2023-cü ilin yanvar-mart aylarında
tikintinin əsas göstəriciləri
(bütün maliyyə mənbələri hesabına)**

	2023-cü ilin yanvar-mart aylarında	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər, milyon manat	3523,1	140,3
ondan:		
tikinti-quraşdırma işlərinə	2517,5	144,9
ümumi yekundan:		
məhsul istehsalı sahələrinə	1941,3	123,7
xidmət sahələrinə	1396,5	182,6
yaşayış evlərinin tikintisinə	185,3	104,2
ümumi yekundan:		
neft-qaz sektoruna	1271,4	123,8
qeyri neft-qaz sektoruna	2251,7	151,7
ondan:		
qeyri neft-qaz emal sənayesi	58,7	56,2
ümumi yekundan:		
xarici mənbələrdən yönəldilmiş vəsaitlər	945,8	120,3
o cümlədən		
neft-qaz sektoru	749,8	116,3
qeyri neft-qaz sektoru	196,0	138,8
daxili mənbələrdən yönəldilmiş vəsaitlər	2577,3	149,4
o cümlədən		
neft-qaz sektoru	521,6	136,5
qeyri neft-qaz sektoru	2055,7	153,0
İstifadəyə verilmişdir:		
Yaşayış evləri, ümumi sahə, min kvadrat metr	412,4	111,7
Ümumi təhsil müəssisələri, şagird yeri	1536	-

Mal-qaranın sayı
(ayın 1-i vəziyyətinə, min başla)

	İribuynuzlu mal-qara	o cümlədən inək və camışlar	Qoyun və keçilər
2019			
Yanvar	2 658,8	1 279,1	8 304,1
Aprel	2 672,7	1 284,8	8 563,7
İyul	2 674,0	1 284,9	8 542,7
Oktyabr	2 669,4	1 284,0	8 451,9
2020			
Yanvar	2 646,6	1 278,2	8 189,2
Aprel	2 658,3	1 284,9	8 386,0
İyul	2 666,8	1 286,2	8 395,7
Oktyabr	2 665,0	1 286,7	8 308,6
2021			
Yanvar	2 650,7	1 280,5	8 089,7
Aprel	2 660,8	1 286,9	8 279,2
İyul	2 663,7	1 287,6	8 267,3
Oktyabr	2 666,6	1 289,2	8 197,3
2022			
Yanvar	2 648,8	1 288,0	7 899,7
Aprel	2 666,9	1 295,3	8 168,8
İyul	2 654,5	1 295,2	8 032,5
Oktyabr	2 646,6	1 295,4	7 928,4
2023			
Yanvar	2 618,1	1 288,8	7 751,7
Aprel	2 551,8	1 253,2	7 360,8

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, min ton

	2023-cü ilin yanvar-mart aylarında	2022-ci ilin müvafiq dövründə	2022-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	52 474,1	49 333,2	106,4
o cümlədən:			
Dəmir yolu	4 442,4	3 810,1	116,6
Dəniz	1 824,3	1 425,5	128,0
Hava	37,3	152,7	24,4
Boru kəməri	17 795,4	16 396,6	108,5
neft kəməri	9 500,8	8 642,5	109,9
qaz kəməri	8 294,6	7 754,1	107,0
Avtomobil	28 374,7	27 548,3	103,0

Nəqliyyat sektorunda yük dövriyyəsi, milyon ton-km

	2023-cü ilin yanvar-mart aylarında	2022-ci ilin müvafiq dövründə	2022-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	22 422,4	21 118,6	106,2
o cümlədən:			
Dəmir yolu	1 683,7	1 400,1	120,3
Dəniz	837,1	723,6	115,7
Hava	282,9	769,3	36,8
Boru kəməri	16 498,5	15 187,4	108,6
neft kəməri	13 017,1	12 001,4	108,5
qaz kəməri	3 481,4	3 186,0	109,3
Avtomobil	3 120,2	3 038,2	102,7

Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması, min sərnişin

	2023-cü ilin yanvar-mart aylarında	2022-ci ilin müvafiq dövründə	2022-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	423 697,6	345 080,2	122,8
o cümlədən:			
Dəmir yolu	1 509,5	943,5	160,0
Dəniz	4,7	2,6	180,8
Hava	539,0	364,4	147,9
Metro	52 678,3	45 635,7	115,4
Avtomobil	368 966,1	298 134,0	123,8
avtobus	352 434,7	283 307,6	124,4
taksi	16 531,4	14 826,4	111,5

**Nəqliyyat sektorunda sərnişin dövriyyəsi,
milyon sərnişin-km**

	2023-cü ilin yanvar-mart aylarında	2022-ci ilin müvafiq dövründə	2022-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	7 163,8	5 650,4	126,8
o cümlədən:			
Dəmir yolu	64,4	30,5	2,1 d.
Dəniz	2,2	1,3	169,2
Hava	958,9	579,0	165,6
Metro	621,8	538,6	115,4
Avtomobil	5 516,5	4 501,0	122,6
avtobus	5 191,7	4 183,5	124,1
taksi	324,8	317,5	102,3

Pərakəndə ticarət dövriyyəsi və indeksləri

	2022		2023	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	3630,3	102,9	4298,0	102,9
Fevral	3321,9	103,3	3918,7	102,7
Mart	4046,2	103,0	4791,8	103,3
I rüb	10998,4	103,1	13008,5	103,0
Aprel	2928,9	103,3		
May	3786,0	103,0		
İyun	4807,0	101,9		
II rüb	11521,9	101,5		
Yanvar-iyun	22520,3	102,9		
İyul	4211,2	103,3		
Avqust	4143,0	101,7		
Sentyabr	4678,6	103,3		
III rüb	13032,8	101,7		
Yanvar-sentyabr	35553,1	102,9		
Oktyabr	4849,7	102,1		
Noyabr	4708,2	103,8		
Dekabr	7060,0	103,5		
IV rüb	16617,9	102,3		
İllik	52171,0	103,1		

**Mal qrupları üzrə
pərakəndə ticarət dövriyyəsi və indeksləri**

	Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları		Qeyri-ərzaq malları	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2022				
Yanvar	1998,0	102,5	1632,3	103,5
Fevral	1856,3	102,8	1465,6	103,7
Mart	2358,0	102,3	1688,2	103,9
I rüb	6212,3	102,6	4786,1	103,7
Aprəl	1735,7	102,8	1193,2	103,9
May	2178,3	102,0	1607,7	104,2
İyun	2509,3	101,2	2297,7	102,5
II rüb	6423,3	102,0	5098,6	103,4
Yanvar - iyun	12635,6	102,3	9884,7	103,6
İyul	2391,2	102,3	1820,0	104,4
Avqust	2399,2	100,9	1743,8	102,6
Sentyabr	2588,1	103,2	2090,5	103,3
III rüb	7378,5	102,2	5654,3	103,5
Yanvar - sentyabr	20014,1	102,3	15539,0	103,6
Oktyabr	2684,3	101,1	2165,4	103,4
Noyabr	2655,9	102,9	2052,3	105,0
Dekabr	4025,9	103,1	3034,1	103,9
IV rüb	9366,1	102,3	7251,8	104,0
Yanvar - dekabr	29380,2	102,3	22790,8	104,0
2023				
Yanvar	2399,8	102,2	1898,2	103,6
Fevral	2219,3	102,1	1699,4	103,3
Mart	2811,2	102,1	1980,6	105,1
I rüb	7430,3	102,1	5578,2	104,1

İctimai iaşə dövriyyəsinin dinamikası

	2022-ci il		2023-cü il	
	min manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	min manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	89 813,6	223,7	130 563,3	122,1
Fevral	86 634,3	178,8	124 930,1	121,9
Mart	111 576,2	161,4	159 272,8	122,0
I rüb	288 024,1	182,9	414 766,2	121,9
Aprel	101 232,9	129,6		
May	114 125,8	129,3		
İyun	147 492,1	146,4		
II rüb	362 850,8	153,1		
Yanvar- iyun	650 874,9	153,8		
İyul	141 719,5	130,5		
Avqust	139 049,8	131,6		
Sentyabr	135 681,4	134,1		
III rüb	416 450,7	131,9		
Yanvar- sentyabr	1 067 325,6	144,8		
Oktyabr	148 933,0	125,4		
Noyabr	162 680,1	137,0		
Dekabr	207 046,8	110,9		
IV rüb	518 659,9	122,0		
İllik	1 585 985,5	137,0		

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər

	2022-ci il		2023-cü il	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	734,2	106,6	873,8	108,5
Fevral	670,0	103,3	851,1	114,0
Mart	708,1	105,3	883,2	112,6
I rüb	2 112,3	105,2	2 608,1	111,6
Aprel	717,5	112,9		
May	682,3	112,9		
İyun	677,5	104,2		
II rüb	2 077,3	104,0		
Yanvar-iyun	4 189,6	107,4		
İyul	720,9	105,8		
Avqust	730,8	108,2		
Sentyabr	775,0	111,3		
III rüb	2 226,7	108,4		
Yanvar-sentyabr	6 416,3	107,8		
Oktyabr	810,5	100,3		
Noyabr	902,8	110,2		
Dekabr	1 123,8	114,1		
IV rüb	2 837,1	108,6		
İllik	9 253,4	108,0		

Dövlət büdcəsinin aylıq və rüblük icrası

	Dövlət büdcəsinin gəlirləri		Dövlət büdcəsinin xərcləri	
	icra, milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	icra, milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2022-ci il				
Yanvar	2746,8	118,4	983,4	79,8
Fevral	1879,1	110,0	1701,8	76,0
Mart	2383,5	139,6	2944,3	143,3
I rüb	7009,4	122,2	5629,5	101,9
Aprel	3678,0	147,3	2539,2	126,7
May	1754,7	116,8	2281,2	124,1
İyun	1763,3	87,3	2486,7	111,8
II rüb	7196,0	119,6	7307,1	120,4
İyul	3697,8	161,2	2398,2	114,7
Avqust	2281,4	120,8	2817,1	144,8
Sentyabr	2216,8	114,6	2318,8	111,2
III rüb	8196,0	134,0	7534,1	123,1
Oktyabr	4627,6	195,9	2735,4	110,6
Noyabr	1949,0	78,2	2769,4	130,3
Dekabr	1701,6	46,4	6087,6	119,3
IV rüb	8278,2	97,1	11592,4	119,5
2023-cü il				
Yanvar	4006,5	145,9	1457,9	148,3
Fevral	1870,9	99,6	2202,5	129,4

**2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında Azərbaycanın tərəfdaş
ölkələrlə xarici ticarət göstəriciləri***

min ABŞ dolları

Ölkələrin adı	Dövriyyə	İdxal	İxrac
Cəmi	7171422,6	2650985,2	4520437,4
o cümlədən:			
İtaliya	1396304,8	73679,5	1322625,3
Türkiyə	895388,7	341544,8	553843,9
Rusiya	761547,8	565612,9	195934,9
Çin	400962,8	379916,2	21046,6
Almaniya	378796,6	123571,7	255224,9
İsrail	334136,9	2179,8	331957,1
İspaniya	289377,6	11647,0	277730,6
Rumıniya	270008,5	15648,1	254360,4
Fransa	257363,5	202886,0	54477,5
Hindistan	241389,3	38235,1	203154,2
Çexiya	177291,0	15116,0	162175,0
Gürcüstan	172077,3	13434,8	158642,5
Yunanıstan	141690,7	3364,5	138326,2
Avstriya	107022,9	11642,4	95380,5
Türkmənistan	105141,4	89597,1	15544,3
Vyetnam	104778,8	19663,7	85115,1
İndoneziya	100353,4	14899,5	85453,9
Qazaxıstan	99822,6	79719,7	20102,9
İrlandiya	97276,5	3835,7	93440,8
İran	87749,2	82671,4	5077,8
Amerika Birləşmiş Ştatları	77079,2	75898,3	1180,9
Portuqaliya	64816,0	1912,6	62903,4
Ukrayna	59537,5	39910,6	19626,9
Yaponiya	52798,8	49403,5	3395,3
Koreya	51276,0	51205,2	70,8
Digər ölkələr	447434,8	343789,1	103645,7

*Gömrük məlumatı

Azərbaycanın xarici ticarət saldosu

milyon ABŞ dolları

Dövr	2023-cü il			2022-ci il		
	Xarici ticarət saldosu	o cümlədən:		Xarici ticarət saldosu	o cümlədən:	
		MDB üzvü dövlətləri	digər ölkələr		MDB üzvü dövlətləri	digər ölkələr
Yanvar	464,1	-321,4	785,5	2109,6	-35,8	2145,4
Fevral	1405,3	-251,2	1656,5	1898,2	-63,4	1961,6
Mart				1058,3	-137,6	1195,9
I rüb				5066,1	-236,8	5302,9
Aprel				2726,4	-247,8	2974,2
May				2496,6	-295,8	2792,4
İyun				1841,8	-226,2	2068,0
II rüb				7064,8	-769,8	7834,6
I y/illik				12130,9	-1006,6	13137,5
İyul				2956,7	-206,7	3163,4
Avqust				2328,1	-295,8	2623,9
Sentyabr				1892,5	-357,9	2250,4
III rüb				7177,3	-860,4	8037,7
9 aylıq				19308,2	-1867,0	21175,2
Oktyabr				3868,8	-294,7	4163,5
Noyabr				334,8	-229,4	564,2
Dekabr				94,9	-387,1	482,0
IV rüb				4298,5	-911,2	5209,7
İllik				23606,7	-2778,2	26384,9

**2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında ixrac olunan
mühüm növ məhsullar**

Malların adı	2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında		2022-ci ilin yanvar-fevral aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min ABŞ dolları)	miqdarı	məbləği
Təzə tərəvəz, ton	20111,0	21763,0	86,5	79,6
Təzə meyvə, ton	47057,3	56480,0	93,2	88,2
Kartof, ton	385,3	184,9	51,7	50,7
Çay, ton	125,3	1094,7	113,5	122,7
Bitki yağları, ton	344,9	654,9	27,3	31,9
Marqarin, qida üçün yararlı digər qarışıqlar, ton	134,3	247,2	42,9	47,8
Şəkər, ton	10038,8	7385,2	159,2	178,5
Meyvə və tərəvəz konservləri, ton	1749,8	2767,2	2,0 d.	2,9 d.
Meyvə və tərəvəz şirələri, ton	2366,9	2778,0	198,6	2,0 d.
Təbii üzüm şərabları və üzüm suslosu, min dkl	44,5	871,9	2,4 d.	2,4 d.
Tütün, ton	619,0	1410,2	55,0	35,7
Bentonit gili, ton	25042,9	2015,2	73,2	95,3
Sement klinkerləri, ton	84612,2	4336,1	114,5	151,5
Mineral gübrələr, ton	59654,8	18186,2	123,9	62,0
Xam neft, min ton	5175,1	3250676,9	105,6	110,4
Xam neft, min ton (SOCAR və ABƏŞ-in məlumatlarına əsasən)	4088,1	2433946,8	92,5	82,7
Reaktiv mühərriklər üçün və digər məqsədlər üçün kerosin, ton	10762,8	11398,8	99,6	139,0
Ağır destilyatlar və ya digər məqsədlər üçün qazoyllar, ton	123380,3	71986,6	119,7	142,1
Maye qaz, ton	9945,5	477,4	188,1	18,8
Təbii qaz, milyon kub metr	1213,9	502027,4	30,6	20,2
Təbii qaz, milyon kub metr (SOCAR və ABƏŞ-in məlumatlarına əsasən)	4083,1	2518013,1	106,2	106,1
Neft koksu, ton	43662,3	17969,9	141,5	307,8
Polietilen, ton	24492,7	25426,6	103,6	77,6
Polipropilen, ton	33944,0	36735,9	2,0 d.	139,5

...ardı

Malların adı	2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında		2022-ci ilin yanvar-fevral aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min ABŞ dolları)	miqdarı	məbləği
Pambıq lifi, ton	12521,8	23175,7	54,8	45,3
Pambıq ipliği, ton	1961,2	5778,7	88,1	61,6
Qara metallardan borular, ton	4476,9	6120,9	106,6	152,5
Qara metaldan çubuqlar, ton	2273,4	1432,8	47,3	40,4
Emal olunmamış alüminium, ton	7955,1	19544,6	118,2	98,7

Cədvəl 89

2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında idxal olunan mühüm növ məhsullar

Malların adı	2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında		2022-ci ilin yanvar-fevral aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min ABŞ dolları)	miqdarı	məbləği
İribuynuzlu heyvan əti, ton	658,9	2441,8	86,8	71,2
Quş əti və onun əlavə məhsulları, ton	5790,9	8042,0	102,8	107,4
Kərə yağı, digər süd yağları və pastaları, ton	1762,3	10398,1	64,6	70,6
Kartof, ton	36391,6	11197,8	78,5	90,8
Təzə tərəvəz, ton	6264,8	3890,3	77,7	85,1
Təzə meyvə, ton	23509,5	25910,8	89,6	101,4
Çay, ton	1921,1	10297,8	110,1	122,9
Buğda, ton	268114,2	81987,8	178,0	157,8
Bitki yağları, ton	12698,3	17314,3	44,2	39,4
Xam şəkər, ton	32114,5	18495,5	72,5	78,2
Şokolad və şokolad məhsulları, ton	4854,1	18588,7	122,6	153,3
Unlu qənnadı məmulatları, ton	6281,2	17336,3	102,3	137,1
Siqaretlər, milyon ədəd	23,3	355,1	53,8	41,5
Sement, ton	3004,1	657,0	94,9	151,5
Dərman vasitələri, ton	5771,7	94337,0	126,4	122,8

...ardı

Malların adı	2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında		2022-ci ilin yanvar-fevral aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min ABŞ dolları)	miqdarı	məbləği
Mineral gübrələr, ton	14124,5	10134,3	160,2	2,2 d.
Sintetik yuyucu vasitələr, ton	13735,1	15542,1	119,1	136,2
Polietilen, ton	10236,4	12844,6	145,8	127,1
Polipropilen, ton	2517,6	3580,1	90,9	74,0
Rezin şinlər, ədəd	418036	17524,9	130,0	131,7
Polad prokatı, ton	63308,7	45070,9	170,9	108,1
Qara metallardan çubuqlar, ton	19874,4	12173,3	113,2	84,6
Qara metallardan künclüklər, ton	4648,4	3998,9	85,9	69,9
Qara metallardan borular, ton	18248,7	27794,5	121,2	119,0
Məişət kondisionerləri, ədəd	6046	2316,8	35,8	38,3
Məişət soyuducuları, ədəd	2116	781,2	63,1	68,0
Paltaryuyan maşınlar, ədəd	34980	8008,3	152,1	156,7
Hesablama maşınları, blok və qurğuları, ədəd	93430	45237,7	83,5	2,3 d.
Minik avtomobilləri, ədəd	12951	175239,6	125,3	184,2
Avtobuslar, ədəd	29	1725,9	33,3	16,8
Yük avtomobilləri, ədəd	871	13566,4	130,4	94,5
Oturacaq, ofis, mətbəx, yataq və digər mebellər, ədəd	95971	11332,3	107,3	126,7

**2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında MDB ölkələri üzrə əsas sosial-iqtisadi göstəricilər
(ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən faizlə, milli statistika xidmətlərinin məlumatlarına əsasən)**

	Azərbaycan	Ermənistan	Belarus	Qazaxıstan	Qırğızıstan	Moldova	Rusiya	Tacikistan	Türk-mənistan	Özbəkistan	Ukrayna
Ümumi Daxili Məhsul	100,4	112,6 ¹⁾	96,4	103,2 ¹⁾	106,0	94,1 ¹⁾	97,9 ¹⁾	108,0 ¹⁾²⁾	106,2	105,7 ¹⁾	...
Sənaye məhsulunun ümumi həcmi	97,2	101,0	98,2	101,6	113,3	92,5 ³⁾	98,0	106,4	...	96,1	...
Sənaye məhsulu istehsalçılarının qiymət indeksi	98,0	100,8	112,0	105,8	104,6	125,4	93,9	101,1	...	...	...
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər	160,1	113,2	96,0	119,2	103,1	88,4 ¹⁾	104,6 ⁴⁾	104,6	...	...	...
Ümumi istifadədə olan dəmir yolu ilə yük daşınması	114,6	120,6	...	92,5	101,2	116,2 ¹⁾	97,8	109,3	...	...	...
Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi	102,8	103,8	96,5	112,9	103,3	...	92,8	104,9	...	100,2	...
o cümlədən satış müəssisələrinin pərakəndə əmtəə dövriyyəsi	102,9	104,3	96,7	117,6	99,6	98,2 ¹⁾⁵⁾	92,6	96,4	...	105,4	...
İstehlak qiymətlərinin indeksi	113,9	108,1	111,8	121,0	115,8	126,6	111,4	104,4	...	112,2	...
Əhalinin gəlirləri (faktiki qiymətlərlə)	115,2 ⁶⁾	...	113,7 ³⁾	...	...	...	112,2*	...	...	...	...
Əhalinin mal alınması və xidmətlərə xərcləri (faktiki qiymətlərlə)	116,5 ⁶⁾	...	...	...	...	...	108,6*	...	...	...	...
Sərəncamda qalan real gəlirlər	101,3 ⁶⁾	...	99,1 ³⁾	...	...	...	99,0*	...	...	...	...
İqtisadiyyatda işləyənlərin orta aylıq əməkhaqqı	111,8 ³⁾	121,6	111,0	121,7*	141,4 ³⁾	115,5 ¹⁾	112,4 ³⁾	116,0 ⁷⁾	...	...	...
İşçi qüvvəsinin müayinəsi əsasında işsizlərin ümumi sayı	...	...	91,3 ¹⁾	98,8*	...	...	85,8 ⁷⁾	...	...	...	...
Məşğulluq xidməti orqanlarından rəsmi qeydiyyatdan keçmiş işsizlərin sayı (dövrün sonuna)	...	83,5	91,3	167,9	96,7	108,9	80,9 ⁷⁾	96,4 ³⁾	...	...	...

...ardı

**2023-cü ilin yanvar-fevral aylarında MDB ölkələri üzrə əsas sosial-iqtisadi göstəricilər
(ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən faizlə, milli statistika xidmətlərinin məlumatlarına əsasən)**

	Azərbaycan	Ermənistan	Belarus	Qazaxıstan	Qırğızstan	Moldova	Rusiya	Tacikistan	Türkmənistan	Özbəkistan	Ukrayna
İxrac (faktiki qiymətlərlə)-cəmi	99,0 ⁸⁾	196,4	92,4 ³⁾	100,4 ³⁾	112,9 ³⁾	100,4 ³⁾	...	82,6	...	145,8 ³⁾	...
o cümlədən											
MDB dövlətlərinə	34,4	3,3 d.	107,5	137,3	120,2	210,9	...	80,7	...	102,4	...
MDB üzvü olmayan dövlətlərə	105,6	133,1	71,6	93,4	95,6	85,2	...	84,3	...	160,4	...
İdxal (faktiki qiymətlərlə)- cəmi	118,7 ⁸⁾	167,4	107,6 ³⁾	148,9 ³⁾	122,0 ³⁾	118,0 ³⁾	...	91,3	...	142,7 ³⁾	...
o cümlədən									...		
MDB dövlətlərinə	113,8	116,3	86,2	101,8	83,1	71,0	...	95,4	...	116,1	...
MDB üzvü olmayan dövlətlərdən	121,8	2,0 d.	148,7	190,8	152,8	146,1	...	86,5	...	157,4	...

¹⁾ 2022-ci ilin yanvar-dekabrı 2021-ci ilin yanvar-dekabrına nisbətən.

²⁾ İqtisadiyyatın əsas sahələrinin qısamüddətli inkişaf göstəricisi.

³⁾ 2023-cü ilin yanvarı 2022-ci ilin yanvarına nisbətən.

⁴⁾ Operativ məlumatlar.

⁵⁾ Ticarət müəssisələrinin avtomobil və motosikllər nəzərə alınmadan əmtəə satışından əldə olunan gəlirləri.

⁶⁾ Milli hesablar sisteminin metodologiyasına əsasən.

⁷⁾ 2023-cü ilin fevralı 2022-ci ilin fevralına nisbətən.

⁸⁾ 2023-cü ilin yanvarı 2022-ci ilin yanvarına nisbətən. Müqayisəli qiymətlərlə verilir.

* Qiymətləndirmə.

Qeyd: Türkmənistan üzrə isə ölkənin dövlət orqanının saytından götürülmüşdür. 2022-ci ilin dekabr ayından MDB Dövlətlərarası Statistika Komitəsi Ukrayna üzrə məlumatları əldə etmir.

METODOLOJİ İZAHLAR

Ümumi daxili məhsul (ÜDM) milli hesablar sisteminin ən mühüm göstəricilərindən biridir. ÜDM həm istehsal, həm də xidmətlər sahələrində rezident vahidlərin iqtisadi fəaliyyətinin son nəticəsini xarakterizə edir və bu vahidlərin son istehlak üçün məhsul və xidmətlər istehsalı üzrə yaratdığı əlavə dəyərle ölçülür.

ÜDM ölkədə məhsul və xidmətlər istehsalçıları arasında bölüşdürülən ilkin gəlirlərin, yəni maddi işçilərə verilən əməkhaqqının, istehsala və idxala görə xalis vergilərin, ümumi mənfəətin və ümumi qarışıq gəlirlərin məbləği, başqa sözlə desək gəlirlər üsulu ilə də müəyyənləşdirilə bilər.

Ümumi daxili məhsuldan istifadə edilməsi (xərclər üsulu) məhsul və xidmətlərin son istehlakını, əsas kapitalın ümumi yığımını, maddi dövriyyə vəsaitləri ehtiyatlarının dəyişməsinə, qiymətlilərin (sərvətlərin) xalis əldə edilməsini və məhsul və xidmətlərin ixrac və idxal saldosunu özündə birləşdirir.

Məhsula və idxala xalis vergilər - subsidiyalar çıxılmaqla məhsula və idxala vergiləridir.

Məhsula görə vergi və idxal (ixrac) vergiləri. Məhsula görə vergilər adətən məhsul və ya xidmət vahidinə görə, yəni rezidentlər tərəfindən istehsal edilən, satılan və ya idxal edilən məhsul və xidmətlərin miqdarına, yaxud dəyərinə mütənasib olaraq alınan vergiləridir. Onlara əsasən aşağıdakı vergilər aid edilir:

- əlavə dəyər vergisi (ƏDV);
- aksizlər, satışa görə vergilər və s;
- ayrı-ayrı xidmət növlərinə görə vergilər (nəqliyyat, rabitə xidmətlərinə görə vergilər, sığorta vergiləri, reklam, əyləncələrə, oyun və lotereyalara, idman tədbirlərinə görə vergilər və s);
- dövlətin gəlirini artırmaq məqsədilə müəyyən növ məhsul və xidmətlərin istehsalına və yerləşdirilməsinə qanunla inhisar hüququ verilən dövlət müəssisələrinin mənfəəti (fiskal inhisarçıların mənfəəti);
- idxal və ixrac vergiləri, gömrük rüsumları.

Dəyər ifadəsində sənaye məhsulunun həcmində - əsas fəaliyyəti sənaye olan müəssisələr (hüquqi şəxslər) və onların ayrı-ayrı xüsusişdirilmiş bölmələri, hüquqi şəxs yaratmadan sənaye fəaliyyəti göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən, habelə ev təsərrüfatları tərəfindən satılmaq üçün istifadə olunmuş sənaye məhsulunun, sənaye xarakterli işlərin, xidmətlərin dəyəri daxil edilir. Bura sənaye müəssisəsinin və fərdi sahibkarın bütün bölmələri tərəfindən kənara satılmış, özünün əsaslı tikintisinə və qeyri-sənaye bölmələrinə verilmiş, özünün əsas fondlarının (vəsaitlərinin) tərkibinə daxil edilmiş, eləcə də əmək haqqı kimi öz işçilərinə verilmiş məmumat və məhsulların dəyəri, həmçinin hesabat dövründə və ya əvvəllər istehsal olunmasından asılı olmayaraq hesabat dövründə kənara, özünün əsaslı tikintisinə və qeyri-sənaye bölmələrinə satılmış özünün istehsalı olan yarımfabrikatların dəyəri daxil edilir. Dəyəri hazır məhsulun istehsalçısı tərəfindən ödənilməyən xammal və materiallardan hazırlanan məmumat bu xammal və materialların dəyəri çıxılmaqla faktiki qüvvədə olan buraxılış qiymətləri ilə sənaye məhsulunun dəyərinə daxil edilir. Sənaye müəssisələrində məhsulun dəyəri zavoddaxili dövriyyənin dəyəri nəzərə alınmadan zavod metodu ilə müəyyən edilir.

Sahibkarlıq subyektlərinin üzərinə düşən informasiya yükü nəzərə alınaraq mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə rəsmi statistika hesabatlarının təqdim edilməsi dövriliyi rüblük müəyyən edilmişdir.

Bununla əlaqədar aylıq dövrilik üzrə məlumatların tamlığını təmin etmək məqsədilə mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə əvvəlki hesabat rübü üzrə əldə edilmiş məlumatlar əsasında növbəti ay üzrə müvafiq qiymətləndirmə aparılmışdır.

Sənaye istehsalı indeksi - dəyər ifadəsində sənaye məhsulunun həcmnin dəyişməsinin dinamikasını xarakterizə edir. Sənaye statistikasında tətbiq edilən metodologiyaya görə, artım (azalma) sürətləri məhsulun natura ifadəsində istehsalına əsaslanmaqla yanaşı aqreqasiya zamanı çəkilər sistemində dəyər ifadəsində “əlavə dəyər” göstəricisi istifadə olunur.

Sənaye istehsalı indeksinin hesablanmasında mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə məlumatlar yalnız rüblük dövrilikdə nəzərə alınır.

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər – bütün növ əsas vəsaitlərin alınmasına, yaradılmasına və təkrar istehsalına yönəldilmiş xərclərin məcmusudur. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər tikinti-quraşdırma işlərinə, quraşdırılması tələb olunan və ya tələb olunmayan, tikili və obyektlərin smetasına daxil olan və ya daxil olmayan maşın və avadanlıqların alınmasına və quraşdırılmasına, işçi və məhsuldar heyvanların alınmasına, çoxillik əkmələrin və meşə zolaqlarının salınmasına, layihə-axtarış və sair işlərin yerinə yetirilməsinə sərf edilən xərclərin cəmindən ibarətdir. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin maliyyələşdirmə mənbələri müəssisə və təşkilatların öz vəsaitləri, büdcə vəsaitləri (dövlət büdcəsi və ya yerli büdcələr), əhalinin şəxsi vəsaitləri, bank kreditləri, büdcədən kənar fondların vəsaitləri və digər vəsaitlər ola bilər.

Sahibkarlıq subyektlərinin üzərinə düşən informasiya yükü nəzərə alınaraq mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə rəsmi statistika hesabatlarının təqdim edilməsi dövriliyi rüblük müəyyən edilmişdir.

Bununla əlaqədar aylıq dövrilik üzrə məlumatların tamlığını təmin etmək məqsədilə mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə əvvəlki hesabat rübü üzrə əldə edilmiş məlumatlar əsasında növbəti ay üzrə müvafiq qiymətləndirmə aparılmışdır.

Tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilən vəsait – yeni tikilən, yenidən qurulan, genişləndirilən bütün növ bina və qurğuların layihə-smeta sənədlərində yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulmuş tikinti işlərinə və tikintinin smetasına daxil olan və daxil olmayan avadanlıqların quraşdırılması işlərinə sərf edilmiş vəsaitlərin yekunundan ibarətdir.

Məhsul istehsalı obyektlərinin tikintisinə – sənaye, kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı, balıqçılıq və tikinti fəaliyyət sahəsi obyektlərinin inşasına yönəldilmiş vəsaitin həcmi daxildir.

Xidmət sahələri obyektlərinin tikintisinə – ticarət, nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, informasiya və rabitə, daşınmaz əmlak, təhsil, səhiyyə, istirahət, əyləncə və incəsənət və digər xidmət sahələri obyektlərinin inşasına yönəldilmiş vəsaitin həcmi daxildir.

Neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər - xam neftin, təbii qazın hasilatı və neft məhsullarının istehsalı ilə məşğul olan müəssisələrin əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitləridir.

Qeyri-neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər dedikdə, neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər istisna olmaqla, ölkə iqtisadiyyatının bütün fəaliyyət sahələrində əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər başa düşülür.

Xarici mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş xarici vəsaitlər – xarici sərmayədarlar tərəfindən yeni tikintiyə, yenidənqurma və genişləndirmə üzrə tikinti işlərinə, maşın və avadanlıqların əldə edilməsinə sərf edilən investisiyalar aiddir. Buraya həmçinin tikinti işlərində istifadə edilmiş xarici kreditlər, qrantlar və humanitar yardımlar hesabına istifadə edilmiş vəsaitlər də daxildir.

Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş daxili vəsaitlər – mənşəyi xarici vəsaitlər olmayan, ölkədə fəaliyyət göstərən müəssisə və təşkilatların öz vəsaitləri, büdcə vəsaiti (dövlət büdcəsi və ya yerli büdcə), ölkə vətəndaşlarının şəxsi vəsaitləri və ölkə banklarının kreditləri hesabına əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin məcmusudur.

Podrat müqavilələri ilə yerinə yetirilən tikinti işlərinin dəyərinə – tikinti müəssisələri ilə tikinti işlərinin həyata keçirilməsini maliyyələşdirən sifarişçi müəssisə və təşkilatlar arasında bağlanmış müqavilələr əsasında tikinti müəssisələrinin öz gücləri ilə yerinə yetirdikləri bütün növ tikinti işlərinin və xidmətlərin dəyəri aiddir. Bu işlərə tikinti-quraşdırma (yeni tikinti, yenidənqurma, genişləndirmə), əsaslı təmir, cari təmir və digər işlərin və xidmətlərin dəyəri daxildir.

İstifadəyə verilmiş yaşayış evlərinin ümumi sahəsi – ümumi sahəyə mənzildəki bütün otaqların sahəsi, mətbəxlərin, dəhlizlərin, sanitariya qovşaqlarının, vanna və qarderobların, anbarların, eyvanların, lociyaların və digərlərin sahəsi daxildir.

Yaşayış evlərində mənzillər – daimi yaşayış üçün istifadə olunan, başqa yaşayış mənzilləri ilə daxili əlaqəsi olmayan və özünün pilləkən meydançasına, ümumi dəhlizə və ya bilavasitə küçəyə çıxış yolu olan sahədir. Mənzil bir neçə otaqdan ibarət ola bilər.

Kənd, meşə və balıqçılıq təsərrüfatının ümumi məhsulu dedikdə, bu sahədə (kənd, meşə və balıqçılıq) həm satış, həm də şəxsi istehlak məqsədilə istehsal edilmiş məhsul və xidmətlərin ümumi dəyəri nəzərdə tutulur. O, bitkiçilik və heyvandarlıqda, ovçuluq, meşəçilik və balıqçılıq təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsulların (xidmətlərin) dəyəri əsasında formalaşır.

Bitkiçilik və heyvandarlığın ümumi məhsuluna istehsal olunmuş bitkiçilik və heyvandarlıq məhsullarının dəyəri, bitkiçilikdə bitməmiş istehsalın dəyərinin dəyişməsi və göstərilmiş kənd təsərrüfatı xidmətlərinin dəyəri daxil edilir.

İstehsal olunmuş bitkiçilik məhsulunun dəyərinə kənd təsərrüfatı bitkiləri məhsullarının – dənli, texniki bitkilərin (yağlı bitkilərin toxumları, şəkər çuğunduru, tütün və s.), kartof, tərəvəz və bostan bitkilərinin, meyvə və giləmeyvənin, digər bitkiçilik məhsullarının (yemlik kökümeyvənilər, quru ot, küləş, senaj, silos, güllər və s.) dəyəri daxil edilir.

Bitkiçilikdə bitməmiş istehsalın dəyərinə torpağın becərilməsinə çəkilən xərclər (payız şumlaması, herik şumlanması, məhsulu gələcək dövrlərdə əldə olunacaq payızlıq taxılın əkini üçün zəmin hazırlanması), yatırım xərcləri, bağların becərilmə və saxlanma xərcləri daxildir.

Heyvandarlıqda istehsal olunmuş məhsulların dəyəri kənd təsərrüfatı heyvanlarından alınmış məhsulların (süd, yumurta, yun, dəri və s.) dəyəri, kəsim üçün satılmış mal-qara və quşların dəyəri, arıçılıq və xəzli heyvandarlıq məhsullarının dəyərindən ibarətdir.

Göstərilmiş kənd təsərrüfatı xidmətlərinin dəyərinə tarlaçılıq, açıq torpaqda tərəvəzçilik və gülçülük sahəsində, qorunan torpaqlarda becərilmə üzrə, bağçılıq, üzümçülük sahəsində və digər çoxillik əkmələrə göstərilən xidmətlər, aqromeliorasiya xidmətləri, kənd təsərrüfatı bitkilərinin xəstəlik və ziyanvericilərdən qorunması, gübrələrin hazırlanması və gətirilməsi, heyvanların yetişdirilməsi, məhsul yığımından sonrakı kənd təsərrüfatı xidmətləri, çoxaldılma üçün toxumun emal və hazırlanması, tinglik xidmətlərinin dəyəri daxildir.

Ovçuluq təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsulun dəyərinə vəhşi heyvanların və ov quşlarının ovlanmasıdan əldə olunmuş dəyər, ovçuluq təsərrüfatının aparılması (vəhşi heyvanların qorunması, onların sayının və yayılmasının uçotu, ovçuluq təsərrüfatlarının yaradılması və ovçuluq təsərrüfatlarında iqtisadi müşahidələrin aparılması və s.) xərcləri, vəhşi heyvanların və ov quşlarının yetişdirilməsi və ovlanması üçün göstərilən xidmətlərin dəyəri daxil edilir.

İstehsal olunmuş meşəçilik və ağac tədarükü məhsullarının dəyərinə meşəyə qulluq və əsas istifadə ilə bağlı doğranmanın gedişində alınmış oduncaq, meşə əkmələrinin rekonstruksiyası ilə əlaqədar kəsmələr və seçmə sanitar kəsmələr, meşələrin becərilməsi, bərpası və salınması xərcləri, meşəçilik və ağac tədarükü ilə əlaqədar xidmətlərin dəyəri aid olunur.

Balıqçılıq və dəniz məhsullarının dəyərinə ovlanmış balığın, dəniz məhsullarının (xərçəngkimilər, molyusklar, tısbağalar, suitilər, dəniz kirpisi, təbii mirvarilər, mərcanlar, yosunlar və s.) dəyəri, dəniz orqanizmlərinin və bitkilərinin yetişdirilməsinə, mühafizəsinə çəkilən xərclər, biotexniki tədbirlərin yerinə yetirilməsi (süni kürütökmə yerlərinin quraşdırılması balıq ehtiyatlarının artırılması, vətəgə əhəmiyyətli balıqların təkrar istehsalı), balıqçılıq və balıq ovlanması ilə bağlı göstərilən xidmətlərin dəyəri daxildir.

Mal-qaranın sayı haqqında məlumatlar kənd təsərrüfatı müəssisələri üzrə rəsmi statistik hesabat formaları, fərdi sahibkar, ailə kəndli və ev təsərrüfatları üzrə kənd ərazi icra dairələrinin (vahidlərinin) hesabatları və seçmə müəyinə materiallarına əsasən hesablanması yolu ilə müəyyən olunur.

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması - mülkiyyət və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq əsas fəaliyyəti nəqliyyat işi olan hüquqi şəxslər-müəssisələr və hüquqi şəxs yaratmadan avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslər tərəfindən kommersiya məqsədilə daşınmış yüklərin həcmidir.

Nəqliyyat sektorunda yük dövriyyəsi - nəqliyyat müəssisələri və hüquqi şəxs yaratmadan avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslərin-fərdi sahibkarların

nəqliyyat vasitələrinin daşdığı yükün həcmi daşınmış məsafə ilə əlaqədə ton-kilometrlərlə ifadə edir. Bu göstərici hər bir reys üzrə daşınmış yükün tonla miqdarının daşınma məsafəsinə-kilometrlərə vurulması hasillərinin cəmi kimi hesablanır.

Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması - ölkə ərazisində və beynəlxalq marşrutlarda bütün növlərdən olan qatarlar, gəmilər, avtobus, taksi, təyyarə və metro vasitəsi ilə daşınmış sərnişinlərin sayını əhatə edir. Sərnişin daşınmasının həcminə, gediş haqqını almaq üçün tətbiq edilən tarif dərəcəsinə asılı olmayaraq, ölkə daxilində və beynəlxalq xətlərdə daşınmış sərnişinlərin hamısı (ödəniş etmədən getmək hüququ olan sərnişinləri də daxil etmək şərti ilə) daxildir.

Nəqliyyat sektorunda sərnişin dövriyyəsi – sərnişindəşma nəqliyyatının işinin həcmi məsafə ilə xarakterizə edir və sərnişin-kilometrlə ölçülür. Sərnişin dövriyyəsi daşınmış sərnişinlərin sayını onların daşınma məsafəsinə vurmaq yolu ilə hesablanır.

Rabitə xidmətlərinin dəyəri - rabitə müəssisəsinin əsas fəaliyyətindən əldə olunan gəlirlərdir və bu göstərici idarə, müəssisə və təşkilatlara, habelə əhaliyə göstərilmiş rabitə xidmətləri müqabilində rabitə müəssisəsinin əldə etdiyi pul vəsaitinin cəmini xarakterizə edir. Buraya poçt rabitəsi, feldyeger və xüsusi rabitə, sənədli elektrik rabitəsi, şəhərlərarası və beynəlxalq telefon rabitəsi, şəhər telefon rabitəsi, kənd telefon rabitəsi, radiorabitə, radio və televiziya yayımı və peyk rabitəsi, naqilli səs yayımı üzrə radiotezliklərin ayrılması, qeydiyyatı, istismarı və nəzarəti, naqilsiz radiorabitə üzrə, mobil telefon rabitəsi, internet xidmətləri, İSDN xidmətləri, ADSL və HDSL xidmətləri, DATA xidmətləri, simsiz yerli telefon rabitəsi xidmətləri və digər rabitə xidmətləri üzrə əldə olunmuş gəlirlər daxildir.

Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi - əmtəələrin tədavül sferasından şəxsi istehlak sferasına hərəkətinin son mərhələsini, əmtəələrin əhaliyə satışını əks etdirir.

İaşə əmtəə dövriyyəsi - iaşə şəbəkələri vasitəsi ilə kulinariya məhsulları, xörəklər, yarımfabrikatlar, həmçinin

aşpazlıq emalından keçməmiş digər əmtəələrin əhaliyə satışını əks etdirir.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər - əhalinin sifarişləri ilə, onun şəxsi tələbatını ödəmək üçün göstərilən və haqqı əhali tərəfindən ödənilən xidmətlərin dəyərini əks etdirir.

İxrac - ölkədə istehsal olunmuş və ya başqa ölkələrdən gətirilmiş malların (təkrar ixrac) ölkə sərhədlərindən kənara göndərilməsidir. Ölkənin öz istehsalı sayılan mallara, həmçinin ölkəyə gətirilən və təkrar emal olunaraq əsas kəmiyyət və keyfiyyət göstəricilərini dəyişən xarici mənşəli mallar da daxil edilir.

İdxal - ölkədə istehlak etmək və ya təkrar ixrac edilmək üçün ölkə sərhədlərindən kənardan mal gətirilməsidir.

Xarici ticarət dövriyyəsi - idxal və ixracın dəyərinin cəmidir.

Xarici ticarət saldosu - ixrac və idxalın fərqidir. Əgər ixrac idxaldan çoxdursa müsbət saldo, idxal ixracdan çoxdursa mənfi saldo alınır.

Orta aylıq nominal əməkhaqqı – hesablanmış əməkhaqqı fondunun faktiki işləmiş müddətli işçilərin orta siyahı sayına (sosial və ödənişsiz məzuniyyətdə olan şəxslər istisna olmaqla) bölünməsi ilə müəyyən edilir.

Büdcə - Azərbaycan Respublikasının müvafiq dövlət hakimiyyəti və özünüidarəetmə orqanları vasitəsilə dövlətə və bələdiyyələrə məxsus vəzifə və funksiyaları yerinə yetirmək üçün lazım olan pul vəsaitinin yığılması və istifadə olunması üçün əsas maliyyə sənədidir.

Büdcə gəlirləri - Azərbaycan Respublikasının, Naxçıvan Muxtar Respublikasının və yerli özünüidarəetmə orqanlarının müvafiq qanunvericilik aktları ilə müəyyən olunmuş qaydada dövlət büdcəsinə, Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsinə və yerli büdcələrə daxil olan vergilər, rüsumlar, digər ödənişlər və daxilolmalardır.

Büdcə xərcləri - büdcə təsnifatına uyğun olaraq dövlət büdcəsindən, Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsindən və yerli büdcələrdən qanunvericiliklə nəzərdə tutulan tələbatı ödəmək üçün ayrılan vəsaitdir.

Büdcə kəsiri (defisit) - büdcə xərclərinin gəlirlərlə təmin olunmayan məbləğidir.

Büdcə artıqlığı (profisit) - büdcə gəlirlərinin büdcə xərclərindən artıq olan məbləğidir.

Maliyyə nəticələrinin (mənfəət (+) zərər (-) saldosu) – təşkilatın bütün təsərrüfat əməliyyatlarında, mühasibat uçotu əsasında aydınlaşdırılmış son maliyyə nəticələridir ki, məhsul (mal və xidmətlər) satışından əldə edilən mənfəəti (zərər), əks etdirərək, təşkilatın digər əmlakından, əsas vəsaitlərdən və satışdankənar əməliyyatlardan alınan gəlirlərin bu əməliyyatlara çəkilən xərci qədər azaldılan hissəsidir.

Pul aqreqatı M2 Milli valyuta hesabatlarında, cari hesabatlarda və qeyri-maliyyə təşkilatları və fiziki şəxs depozitlərinin tədaviyə (bankdan kənar) olan nağd pulların həcmi və qalıq vəsaitini özündə əks etdirir.

İqtisadi fəal əhali – məşğul və işsiz əhəlinin ümumi sayıdır.

İqtisadi qeyri-fəal əhali – məşğul olmayan, müəyyən dövr ərzində iş axtarmayan və işə başlamağa hazır olmayan 15 və yuxarı yaşda olan şəxslərdir.

Məşğul əhali - Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə zidd olmayan və bir qayda olaraq qazanc (gəlir) gətirən hər hansı fəaliyyətlə məşğul olan Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları, Azərbaycan Respublikasında daimi yaşayan vətəndaşlığı olmayan şəxslər və əcnəbilərdir.

İşsiz əhali – işi və qazancı olmayan, işə başlamağa hazır olub, müvafiq icra hakimiyyəti orqanında işəxtaran kimi qeydiyyatı alınan əmək qabiliyyətli yaşda olan əmək qabiliyyətli şəxslərdir. Bu şəxslər, milli qanunvericiliyə uyğun olaraq işsiz statusu almaq hüququna malikdir.

İşsizliyin səviyyəsi – işsizlərin sayının iqtisadi fəal əhəlinin sayında faizlə ölçülən xüsusi çəkisidir.

İstehlak qiymətləri indeksi (İQİ) – orta alıcılıq qabiliyyətli alıcının aldığı malların və istifadə etdiyi xidmətlərin qeydə alınmış məcmusunun dəyərinin ümumi dəyişməsinə səciyyəvləndirən nisbi göstəricidir. Bu göstərici müəyyən dövr ərzində istehlak edilən malların və xidmətlərin dəyişməz qaldığı şəraitdə əhəlinin istehlak xərclərinin ümumi

məbləğinin dəyişməsinə əks etdirir. İQİ-nin başlıca təyinatlı istehlak mallarının və xidmətlərin qiymət dinamikasının müəyyənləşdirilməsidir.

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi (SQİ) – baza sənaye müəssisələri və təşkilatlarının təmsilçi mallarının qiymət qeydiyyatı əsasında hesablanır. Qeydiyyat üçün cari ayda istehsal olunan və yüklənən məhsulların faktiki qiymətləri (əlavə dəyər vergisi, aksizlər, məhsulun maya dəyərinə aid olmayan daşınma xərcləri və s. vergi ödəmələri nəzərə alınmadan) götürülür. Sənaye məhsulları istehsalçıların qiymət indeksi həm məhsullar, həm də iqtisadi fəaliyyət növlərinə görə hesablanır.

Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi (KTQİ) – kənd təsərrüfatı müəssisələri, fermer təsərrüfatları və ev təsərrüfatları tərəfindən müxtəlif kanallar üzrə realizə edilən kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətlərinin səviyyəsi və dinamikasını xarakterizə edir. Kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətləri üzərində müşahidə kənd təsərrüfatı müəssisələrinin seçmə şəbəkəsi üzrə həyata keçirilir.

Alınmış məlumatlar kənd təsərrüfatı məhsullarının realizə şərtlərinin dəyişməsinin təhlilində və kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçıların gəlirlərinin dəyişməsində qiymətin rolunun aydınlaşdırılmasında istifadə edilir.

Tikinti-quraşdırma işlərində istehsalçı qiymətləri indeksi - “Tikinti” iqtisadi fəaliyyət növünü xarakterizə edən qiymət statistikasının sisteminin göstəricilərindən biri hesab olunur və “tərkib elementləri” metodu ilə hesablanır. Tikintidə qiymətlərin dinamikası üçün ən vacib, tipik tikinti məhsullarının - yerüstü tikililər və yol qovşaqlarında istifadə olunan məhsulların müayinəsi aparılır.

İndeksin hesablanması üçün informasiya mənbəyi kimi tikinti təşkilatlarının seçmə şəbəkəsinin statistik müayinə məlumatları çıxış edir. Tikinti-quraşdırma işlərinin hər bir növü üzrə hesabat və əvvəlki dövrün faktiki qiymətlərinin müqayisəsi yolu ilə fərdi indeksləri hesablanır. Daha yüksək səviyyələrdə qiymət indekslərinin aqreqasiyası zamanı seçilmiş tipik tikili növlərinin inşasında ilkin iş və elementlərin

dəyər qiymətləndirilməsi ilə əsaslandırılmış çəki strukturundan istifadə olunur.

Tikintidə mövcud olan smeta-normativ bazasına əsaslanan tikinti elementləri bundan sonra respublika ərazisini təmsil edən tikililərin standart tipləri üzrə aqreqasiya olunur.

Nəqliyyat sektorunda yükdaşıma qiymətləri indeksi - ayrı-ayrı nəqliyyat növlərinin yükdaşıma qiymətlərinin dəyişmə templərinin qiymətləndirilməsi üçün həmçinin, ümumi daxili məhsulun (ÜDM) artma (azalma) tempinin hesablanması üçün istifadə olunan deflyator indekslərin və digər makroiqtisadi göstəricilərin müəyyən edilməsi üçün nəzərdə tutulub. Onlar nəqliyyat təşkilatlarının müxtəlif nəqliyyat növləri vasitəsilə yükdaşımalardan əldə etdikləri gəlirlərdəki qiymət amilinin xarakterizə edilməsi üçün istifadə edilir. Yükdaşıma qiymətləri indeksləri makro səviyyədə proqnozların verilməsi və müxtəlif iqtisadi hesablamaların yerinə yetirilməsi zamanı tətbiq edilir. Yükdaşıma qiymətləri indeksləri müxtəlif əlamətlərə: yükün növünə, göndərmənin ölçüsünə, çatdırma vaxtına, daşınma məsafəsinə, daşınma ərazisinə, hərəkət edən tərkibin növünə, yükqaldırma səviyyəsinə və s. görə daşınan yüklərin strukturundakı dəyişmələri nəzərə almadan hesabat dövrü üzrə onların dəyişmələrini müəyyən etməyə imkan verir.

Bütün nəqliyyat növlərinin yükdaşıma qiymətlərinin məcmu indeksi dəmir yolu, boru kəməri, dəniz, daxili sular, avtomobil və hava nəqliyyatı növlərinin yükdaşıma qiymətlərinin indeksləri əsasında müəyyən edilir.

Əhali sayının cari hesablanması əhalinin son siyahıyaalmasının yekunları əsasında aparılır və hər il bu ərazidə doğulanların və daimi yaşamaq üçün bu əraziyə gələnlərin sayı əhalinin sayına əlavə edilir, ölənlərin və bu ərazidən köçənlərin sayı isə əhalinin sayından çıxılır. Növbəti siyahıyaalmanın yekunlarına əsasən əvvəlki siyahıyaalınmadan sonrakı dövrdə əhalinin sayı və tərkibi üzrə müvafiq dəqiqləşdirmələr aparılır.

Əhali yaşayış yerlərinə görə şəhər və kənd əhalisinə bölünür. Şəhər yerlərinə şəhərlər və qəsəbələr aid edilir, qalan bütün yaşayış məntəqələri isə kənd yerləri sayılır.

Doğulanlar və ölənlər haqqında məlumatlar Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən tərtib edilən doğum və ölüm haqqında müvafiq akt qeydlərində olan məlumatların hər ay statistik cəhətdən işlənməsi nəticəsində əldə edilir. Doğulanların sayına yalnız diri doğulanların sayı daxil edilir.

Əhalinin təbii artımı – təqvim ilində diri doğulanların sayı ilə ölənlərin sayının fərqinə bərabərdir.

Doğumun ümumi əmsalı – uşaq doğumunun intensivliyini müəyyən edən göstəricidir. Təqvim ilində diri doğulanların sayının əhalinin orta illik sayına nisbəti ilə ölçülür, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Ölümün ümumi əmsalı – əhali arasında ölümün intensivliyini müəyyən edən göstəricidir. Təqvim ilində, müvafiq olaraq ölənlərin sayının əhalinin orta illik sayına nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Təbii artımın əmsalı – əhalinin təbii artımı nisbi göstəricilərlə də səciyyələndirilə bilər. Təbii artım əhalinin orta illik sayına bölünərək orta illik əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır və ya doğumun və ölümün ümumi əmsallarının fərqi ilə müəyyən edilir.

Ölümün səbəbləri haqqında informasiya mənbəyi ölümə səbəb olmuş xəstəlik, bədbəxt hadisə, qətl, özünəqəsd, və digər xarici təsirlərlə əlaqədar olaraq səhiyyə müəssisələrində tərtib olunan ölüm haqqında tibbi şəhadətnamələrdəki qeydlərdən ibarətdir.

Ölüm haqqında məlumatların səbəblər üzrə kodlaşdırılması və işlənməsi xəstəliklərin, zədələr və ölümün səbəblərinin 10-cu baxılış Beynəlxalq Təsnifatına uyğun aparılır.

Doğulanda gözlənilən ömür uzunluğu (0 yaş üçün) – doğulanların hər birinin orta hesabla yaşaya biləcəyi illərin sayını göstərir. Burada doğulanların bütün ömrü boyu ölümün səviyyəsinin hər yaş qrupu üzrə göstəricinin hesablandığı ildəki səviyyədə dəyişməz qalacağı şərti qəbul edilir. Doğulanda gözlənilən ömür uzunluğu həyat cədvəllərinin hesablanması nəticəsində alınır.

Nikah kişi və qadının bir-birinə və uşaqlara qarşı hüquq və vəzifələrini müəyyənləşdirən münasibət formasıdır. Ər və arvad arasında hüquqi münasibət, onların nikahlarının Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələrində qeyd etdirilməsidir.

Əhalinin təbii hərəkətinin cari statistikasını yalnız hüquqi cəhətdən qeyd olunmuş nikahları nəzərə alır. Əhalinin siyahıyaalınmasında isə rəsmi qeydə alınıb-alınmamasından asılı olmayaraq, faktiki nikahda olanlar da hesaba alınır.

Nikahın ümumi əmsalı – təqvim ilində qeydə alınmış nikahların sayının əhalinin orta illik sayına olan nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Boşanma (nikahın pozulması) – birlikdə yaşayan ər-arvadın nikahlarının son hüquqi ləğvi tərəflərə təkrar nikaha daxil olmaq hüququ verir. Nikahın pozulma faktı Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələrində qeydiyyatdan alındıqdan sonra pozulmuş hesab olunur.

Boşanmanın ümumi əmsalı – təqvim ilində qeydə alınmış boşanmaların sayının əhalinin orta illik sayına nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.